

Ockelbo kommuns översiktsplan 2040

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Innehåll

Inledning	3
Bakgrund	3
Hur samrådet bedrivits	4
Vilka har lämnat yttranden	4
Översiktlig beskrivning av genomförda ändringar och kompletteringar	5
Inkomna yttranden	6
Statliga och regionala myndigheter	6
Länsstyrelsen i Gävleborgs län	6
Trafikverket	33
Region Gävleborg	34
Försvarsmakten	35
Svenska kraftnät	35
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)	38
Skogsstyrelsen	38
Vattenfall Eldistribution AB	39
Nämnder och bolag	39
Gästrike Vatten	39
Gästrike återvinnare	40
Gästrike Räddningstjänst	41
Gävle Energi AB och Bionär Närvärme AB	42
Politiska partier	42
Moderaterna i Ockelbo	42
Miljöpartiet i Ockelbo	43
Centerpartiet	48
Grannkommuner och regioner	52
Bollnäs kommun	52
Gävle kommun	54
Tierps kommun	54
Älvkarleby kommun	55
Sandvikens kommun	55
Föreningar, organisationer och näringsliv	55
Museisällskapet Jädraås-Tallås Järnväg	55
Ungdomsrådet, Ockelbo kommun	56
Styrelsen byarådet Åmotsbruk	58
Eurowind	60
Privatpersoner	62

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Inledning

Översiktsplanen är ett strategiskt dokument som utgör kommunens avsiktsförklaring för hur den fysiska miljön bör användas, utvecklas och bevaras, på kort och lång sikt.

Översiktsplanen är inte juridiskt bindande men har en viktig roll som måldokument och vägvisare mot en hållbar framtid samt fungerar som ett viktigt verktyg i dialogen med staten om hur nationella värden, riksintressen och allmänna intressen i kommunen ska tillgodoses.

Denna samrådsredogörelse är en bilaga till förslag till översiktsplan för Ockelbo kommun 2040 och redovisar de synpunkter som har inkommit till Västra Gästriklands samhällsbyggnadsförvaltning under samrådsperioden.

Bakgrund

Ockelbos gällande översiktsplan antogs i kommunfullmäktige i maj 2013. Kommunfullmäktige antog även en fördjupad översiktsplan för vindkraft i oktober 2010. Aktualitetsprövningen tar ställning till hela den kommunövergripande översiktsplanen och alla tillägg.

Enligt plan- och bygglagens 3 kap 1 § ska varje kommun ha en aktuell översiktsplan (ÖP). Översiktsplanen ska vara kommunövergripande och antas av kommunfullmäktige.

Översiktsplanen är ett strategiskt dokument som utgör kommunens avsiktsförklaring för hur den fysiska miljön bör användas, utvecklas och bevaras, på kort och lång sikt.

På uppdrag av Ockelbo kommun begärde 2019 Västra Gästriklands samhällsbyggnadsförvaltning en sammanfattande redogörelse från Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen ska, enligt då gällande, plan- och bygglagen (PBL) 3 kap. § 28 minst en gång under en mandatperiod redovisa sina synpunkter avseende de statliga och mellankommunala intressena som kan påverka översiktsplanens aktualitet. Dessa synpunkter redovisas i en redogörelse till kommunen. Det ska ur den sammanfattande redogörelsen framgå hur synpunkterna förhåller sig till översiktsplanen.

Länsstyrelsens bedömning:

”Sammanfattningsvis anser Länsstyrelsen att kravet på aktuell översiktsplan, som omfattar hela kommunen i enlighet med PBL, inte är uppfyllt med nu gällande översiktsplan som antogs 2013-05-06”.

På sammanträde 2019-06-11 § 104 gav kommunstyrelsen i Ockelbo kommun Västra Gästriklands samhällsbyggnadsförvaltning i uppdrag att påbörja arbetet med en projektplan för framtagande av en ny kommunövergripande översiktsplan.

På sammanträde 2020-05-11 § 27 beslutades att godkänna projektplanen och ge kommunstyrelsen i uppdrag att påbörja arbetet med en ny kommunövergripande översiktsplan.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Hur samrådet bedrivits

Samrådet är en stor del av översiktsplaneprocessen och startar när den första tidiga dialogen inleds och avslutas när samrådsredogörelsen är skriven. Genom att starta samrådet tidigt är det möjligt att få till stånd en bred debatt när det ännu finns stora möjligheter att påverka förslaget, samt att kommuninvånarnas kunskap, erfarenheter och behov kan ligga till grund för och väsentligt förbättra beslutsunderlaget.

När översiktsplanearbetet startade våren 2020 sammanföll det med covidpandemins utbrott och samhället stängdes ner. Pandemin innebar bland annat att det inte var möjligt att genomföra någon fysisk medborgardialog i det här tidiga skedet. Därför genomfördes under våren 2020 en digital medborgardialog via kommunens e-tjänst som var öppen för alla kommunens medborgare. Medborgardialogen genomfördes i ett tidigt skede innan det fanns ett konkret översiktsplaneförslag att ta ställning till.

Medborgardialogen marknadsfördes via kommunens hemsida, sociala medier samt annonser i lokaltidningen. Efter att dialogen avslutats sammanställdes svaren till en rapport som finns publicerad på kommunens hemsida. Rapporten har bland annat använts som ett underlag när översiktsplanen har utformats.

Översiktsplanen var ute på samråd under perioden 2022-03-02 till 2022-05-02. I samband med samrådet bjöd kommunen in till ett fysiskt samrådsmöte vilket kommunicerades via hemsida, sociala medier och lokaltidningen.

Vilka har lämnat yttranden

Totalt har 32 remissvar kommit in. Synpunkterna kommer från politiska partier, styrelser och bolag, regionala organ, angränsande kommuner, föreningar, politiska samt kommuninvånare.

En sammanställning av inkomna remissvar har gjorts i tabellen nedan. Remissvaren behandlar såväl övergripande frågor som enskildheter i planförslaget och innehåller i många fall önskemål om kompletteringar och förtydliganden av planens innehåll.

Inkomna yttranden	
Statliga och regionala myndigheter	8
Nämnder och bolag	4
Politiska partier	3
Grannkommuner och regioner	5
Föreningar, organisationer och näringsliv	4
Privatpersoner	8
Summa	32

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Översiktlig beskrivning av genomförda ändringar och kompletteringar

Samrådets yttranden och synpunkter har lett till ett antal förändringar av olika omfattning. Under ”Inkomna yttranden” redovisas enskilda synpunkter med en kommentar samt eventuell åtgärd som föranledes av yttrandet.

Listan nedan beskriver översiktligt vilka förändringar som gjorts.

- LIS
 - Två LIS-områden ”LIS.1 Nyägentjärnen/Bysjön” och ”LIS.7 Masugnsheden” har utgått.
 - Fyra nya LIS-områden har tillkommit.
 - LIS.1 Tallås järnvägstation
 - LIS.19 Hammardammen
 - LIS.20 Lingan, Östervik
 - LIS.21 Masugnen
- Mångfunktionell bebyggelse.
 - ”MB.2 Västersveden” har utgått
 - ”MB.9 Lavägen” har utökats söder om det tidigare utpekade området. Området har i granskningsversionen bytt beteckning till MB.2
 - ”MB.3 Näsbacken” har bytt namn till ”MB.3 Stenvägen västra”
- En översyn av kartmaterialet har gjorts. För att öka tillgängligheten kommer granskningsversionen kompletteras de digitala kartorna med analoga kartor i en separat kartbilaga.
- Generella ändringar och kompletteringar i delen ”Riksintressen”. Framför allt efter önskemål från statliga remissinstanser som önskat förtydliganden i vissa frågor.
- Generella redaktionella ändringar och kompletteringar som förbättrar läsbarhet och tydlighet.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Inkomna yttranden

Nedan följer en redogörelse av samtliga inkomna yttranden med en kommentar från kommunen och eventuellt åtgärd som föranleds av yttrandet. Yttrandena kan vara korrigerade eller sammanfattade för ökad läsbarhet. Samtliga yttranden finns i sin helhet att tillgå hos Västra Gästriklands samhällsbyggnadsförvaltning. Länsstyrelsens samrådsyttrande biläggs i sin helhet (bilaga 1).

Statliga och regionala myndigheter

Länsstyrelsen i Gävleborgs län

Allmänna synpunkter

Att översiktsplanens utvecklingsinriktning med noder av bebyggelse och samhällsservice är koncentrerade till tätorterna Ockelbo, Åmot, Jädraås och Lingbo möjliggör att omgivande naturmiljöer kan bevaras i högre grad. Ställningstaganden tas för bevarande av viktiga naturkultur- och friluftslivsvärden och områden vilket är bra.

Översiktsplanen är lättillgänglig med en bra struktur med tydliga avgränsningar för respektive ämne.

Till samrådsunderlaget för översiktsplanen finns en digitaliserad karta vilket är ett bra komplement. Övergripande behöver kartan kunna användas i alla skalor så att de kan jämföras även i större skalor. I nuläget försvinner detaljer när kartan zoomas in i till en större skala. Detaljer försvinner också när kartan zoomas ut. Zoom intervallet i kartunderlaget behöver förbättras.

Alla som läser underlaget ska kunna få stöd av kartor. Kartverktyget som presenteras förutsätter att läsaren har digital erfarenhet, vilket inte kan antas vara fallet. Länsstyrelsen ser därför ett behov av att kartor även finns tillgängliga i pdf-format.

Den digitaliserade kartan är i nuläget otydlig och det gör det svårt att orientera sig i underlaget. Länsstyrelsen ser gärna att naturreservat, likt Natura 2000, får egen rubrik och kartsymboler i kartverktyget. Ett exempel är att kommunen samlar olika typer av skyddade områden under en och samma rubrik i kartverktyget och ger dem olika symboler; Naturreservat, Natura 2000 – fågelskyddsdirektivet, Natura 2000 – habitatskyddsdirektivet etc.

Länsstyrelsen har lämnat synpunkter på sakfrågor i yttrandet nedan men vill särskilt lyfta fram: Kommunen pekar ut totalt 17 LIS-områden. Generellt saknas motiveringar och konsekvenser för LIS-förslagen och detta gör det svårt att göra en bedömning om lämpligheten för respektive LIS-område. Länsstyrelsen rekommenderar att kommunen initierar en dialog om LIS-områdena med Länsstyrelsen innan granskningsskedet.

Generellt saknas beskrivningar om hur riksintressena ska tillgodoses. Detta kan exempelvis göras genom att föreslå riktlinjer. Om översiktsplanens intentioner bedöms negativt påverka ett riksintresses syfte ska översiktsplanen föra ett resonemang om hur påverkan ska motverkas eller minimeras. Om kommunen anser att ett område eller del av område har förlorat sitt värde och därmed inte längre kan anses vara av riksintresse bör detta framgå av översiktsplanen. I det sammanhanget är det av stor vikt att kommunen motiverar sitt ställningstagande

I planförslaget redovisas olika ställningstaganden för kommande planering. Ställningstagandena bör generellt konkretiseras ytterligare för att ge stöd i kommande planering. Det gäller bland annat klimatanpassning, frågor om erosion, ras, skred och översvämningar men också buller.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Länsstyrelsens särskilda bevakningsområden

Under samrådet ska Länsstyrelsen enligt 3 kap. 10 § PBL särskilt

1. ta till vara och samordna statens intressen,
2. tillhandahålla underlag för kommunens bedömningar och ge råd i fråga om sådana allmänna intressen enligt 2 kap. som hänsyn bör tas till vid beslut om användningen av mark- och vattenområden,
3. verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken tillgodoses, att miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken följs och att redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen är förenlig med 7 kap. 18 § första stycket miljöbalken,
4. verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. verka för att bebyggelse och byggnadsverk inte blir olämpliga med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsen ska dessutom ge råd i övrigt om tillämpningen av bestämmelserna i denna lag, om det behövs från allmän synpunkt. Lag (2020:76).

Riksintressen

I en översiktsplan är det viktigt att framhålla och tydliggöra kommunens prioriteringar och avvägningar mellan olika riksintressen men också andra intressen. Dessa utgör en grund för senare ställningstaganden i framtida planering och prövningar av enskilda ärenden. Kommunen har också redogjort för ett allmänt förhållningssätt till riksintressena.

Riksintresse kommunikationer

Det är viktigt att involvera Trafikverket när översiktsplanens förslag ska genomföras. Detta gäller både markanspråk och influensområde för riksintresse för kommunikation, både befintliga och framtida anläggningar.

Inom kommunen är Norra Stambanan av riksintresse för kommunikationer. Kommunen anger att byggnationer och exploatering behöver ske med hänsyn till riksintresset. Kommunen anger att dialog med Trafikverket är viktigt vad gäller expansion av Gäveränge industriområde. Länsstyrelsen delar kommunens ställningstagande. Länsstyrelsen anser, likt Trafikverket, att det är viktigt med tidiga dialoger om utbyggnader som exempelvis förstudien för Ockelbo och Mo-grindar.

Riksintresse elektronisk kommunikation

Om planen innebär uppförande av vindkraftverk, kan dessa i vissa fall påverka mottagningen av radiosignaler på ett negativt sätt, speciellt gäller detta för radiolänkförbindelser. PTS rekommenderar därför att ett samrådsförfarande genomförs mellan vindkraftsbolag och de radiolänkoperatörer som blir berörda av vindkrafts-etableringen för respektive område för att minimera störningsriskerna. Inför ett sådant samråd kan PTS bidra med information om vilka de berörda radiolänkoperatörerna är.

Riksintresse totalförsvaret

Kommunen anger att riksintresse för totalförsvaret pekas ut av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (civil del) samt Försvarsmakten (militär del). Vissa riksintressen kan redovisas öppet medan andra inte kan redovisas av sekretesskäl. Huvuddelen av Sveriges kommuner är i

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

olika omfattning berörda av det generella riksintresset vilket kommunen också noterat avseende höga objekt. Det finns inom Ockelbo kommun inga öppna riksintressen för Försvarsmakten. Länsstyrelsen vill i sammanhanget också påminna om att Alla byggnadsobjekt oavsett typ som master, torn, pyloner, skyltar, konstverk, byggnader etc. som är högre än 20 meter över mark eller vattenytan skall remitteras till LFV. Detta gäller oavsett position på svenskt territorium. Befinner sig objektet till havs eller i insjö skall även Kustbevakningen i Karlskrona remitteras.

Riksintresse naturvård och Natura 2000

Kommunen redogör för vilka riksintressen för naturvård och Natura 2000 som gäller inom kommunen. Kommunens ställningstagande är att de delar uppfattningen om betydelsen av utpekade riksintressen. Kommunens skrivelse ”Inom riksintresset krävs det särskilt tillstånd för åtgärder innanför, men även utanför avgränsningarna, om verksamheten riskerar att skada områdets bevarandevärden.” skulle kunna förtydligas med vilket riksintresse som avses. I 4 kap. MB regleras hushållningen av bland annat särskilda riksintressen medan det är i anslutning till Natura 2000-områden som ett särskilt tillstånd enligt syftningen, kan komma att krävas för vissa typer av verksamheter.

Reglering av Natura 2000-områden utifrån EU-direktiv och miljöbalken (MB) beskrivs på sid.30 i översiktsplanen, där kommunens enda utpekade område Skaltjärnsmuren beskrivs väl. I underlaget tas även riksintressen upp i samband med Natura 2000. Det är viktigt att skilja på utpekande av Natura 2000-områden, (som regeringen får göra enligt 7 kap. 27-28 §§ MB där tillstånd kan komma att krävas enligt 7 kap 28 a-29b §§) och riksintressen eftersom benämningen ger områden olika status.

Länsstyrelsen saknar ställningstagande kring hur ny bebyggelse ska ske med hänsyn till riksintresse för naturvård samt riksintressen för Natura 2000. Kommunen behöver föra ett resonemang kring detta. Länsstyrelsen vill i sammanhanget dock upplysa om att vissa riksintressen för naturvård i länet ska omprövas under året. Vilka det blir är dock inte klart i dagsläget.

Riksintresse Kulturmiljö

Länsstyrelsen noterar att kommunen genomgående har tagit god ställning till riksintressena för kulturmiljö, de statliga byggnadsminnena och byggnadsminnena enligt 3 och 4 kap kulturmiljölagen. Även andra kulturmiljöer och kulturhistoriska intressanta områden beskrivs i översiktsplanen. Länsstyrelsen anser att det generella innehållet är bra utvecklat sedan framtagandet av den befintliga översiktsplanen.

Texterna för riksintresseområdena innefattar en sammanslagning av de texter för motivering och uttryck för riksintresset som fastslagits av Riksantikvarieämbetet. Länsstyrelsen ser att en hänvisning till Riksantikvarieämbetets originaltexter vore lämpligt för att öka tydligheten. Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen anger att de ska ta fram ett kommunövergripande kulturmiljöprogram men vill poängtera att det vore lämpligt om ett sådant underlag var framtaget redan i samband med antagandet av ny överstiksplan.

Bevarandeprogrammet för odlingslandskapet togs fram 1996 men är fortsatt aktuellt som underlag. Länsstyrelsen anser att kommunen med fördel kan uppmärksamma programmet i översiktsplanen.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Det framtagna underlaget innehåller tydliga riktlinjer för några av kommunens utpekade kulturmiljöer. Länsstyrelsen ställer sig dock frågande till att inte samtliga miljöer getts riktlinjer samt att kommunen inte tagit ställning till hur riksintressena för kulturmiljövård fortsatt ska säkerställas. Länsstyrelsen anser att kommunen ska föra ett resonemang kring detta. Länsstyrelsen vill i sammanhanget upplysa om att riksintresset Ockelbo och Vi är ett av de prioriterad anspråk för översyn år 2022.

Länsstyrelsen har i skrivande stund ingen ytterligare information att delge gällande översynen.

Miljö kvalitetsnormer

Det är viktigt att redan tidigt i översiktsplanen ta hänsyn till gällande miljö kvalitetsnormer för att upprätthålla god vattenkvalitet i grundvatten, sjöar, vattendrag och hav men också för att undvika dålig luftkvalitet. En medveten och långsiktig planering är en förutsättning för att ständigt förbättra tillstånden i dessa frågor.

För att sträva mot en förbättrad miljö och öka förutsättningarna att relevanta miljömål nås behöver Ockelbo kommun arbeta aktivt för att minimera ökningen av andelen hårdgjorda ytor. Detaljerad information om varför vattenförekomsterna har sämre än god ekologisk status saknas. Länsstyrelsen anser att kommunen ska föra ett resonemang kring detta.

Kommunen lyfter åtaganden enligt Vattenmyndighetens åtgärdsprogram 2021–2027 under avsnitten MKN-vatten. Länsstyrelsen ser dock ingen tydlig koppling till ställningstaganden och utpekanden i översiktsplanen.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

LIS

Nr	LIS-område	Synpunkt	Kommunens svar
1	Nyängest järnen/By sjön	<p><i>Ligger inom ett våtmarksområde (Våtmark i nordvästra delen av Bysjön) med högt naturvärde.</i></p> <p><i>Värderna kopplade till våtmarken kan komma att påverkas av ny bebyggelse i närheten, delvis på grund av ändrade hydrologiska förhållanden. Kommunen behöver tydliggöra hur eventuell bebyggelse kan komma att påverka naturvärden. Kommunen behöver också beskriva eventuella åtgärder för att säkerställa naturvärden i området. Kommunen skriver att områden med höga naturvärden inte ska pekas ut som LIS-område. Påverkan på landskapsbilden bedöms även bli stor.</i></p> <p><i>Lagstiftningen är restriktiv gällande nya bryggor och pirar där ett behov inte kan påvisas. Alla fastigheter nås med bilväg och ett direkt behov av båtplats föreligger således inte. Marken består av jordbruksmark som inte bör bebyggas.</i></p> <p><i>Området ligger delvis inom översvämningsrisk. Kommunen anger i kriterier för utpekande av LIS-områden att områden inom risk för översvämning ej ska pekas ut. Området utgörs av lera och torv.</i></p>	<p><i>Området utgår som LIS område.</i></p>
2	Medskog ssjön	<p><i>Det är positivt att utveckla den befintliga campingen. Det finns ett flertal fynd av skyddsvärda svampar strax öster om området. Kommunen har själva nämnt Tallgråticka men det finns även fynd av andra svampar såsom Dropttaggsvamp, Motaggsvamp och Skarp dropttaggsvamp.</i></p>	<p><i>Översiktsplanen har förtydligats med att exploatering inom LIS-området behöver ta hänsyn till och anpassas efter dess naturvärden och vattenskyddsområdet.</i></p>

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

		<p>LIS-område ligger inom vattenskyddsområdet för Öjaren som används som dricksvattentäkt. Vattenskyddsföreskrifterna innehåller en hel del restriktioner (förbud, tillstånds- och anmälningsplikt) som man måste ta hänsyn till, bla avseende avloppsvatten. Del av aktsamhetsområde – strandnära ligger inom utpekade LIS-område.</p>	
3	Jädraåns västra strand	<p>Länsstyrelsen ser positivt på utvecklingen av camping- och turism inom området. Stor del av det utpekade LIS-området ligger inom aktsamhetsområden för både strandnära och efterarbetad. Kommunen anger i samrådsunderlaget att områden med stor risk för ras och skred inte ska pekas ut som LIS-område.</p>	<p>Översiktsplanen har kompletterats med en förtydligande text om som menas med småbåtsanläggning samt förtydligt ställningstagande gällande aktsamhetsområde.</p>
4	JAIK-vallen	<p>Länsstyrelsen ser positivt på utvecklingen av camping- och turism inom området. Stor del av det utpekade LIS-området ligger inom aktsamhetsområden för både strandnära och efterarbetad. Kommunen anger i samrådsunderlaget att områden med stor risk för ras och skred inte ska pekas ut som LIS-område.</p>	<p>Översiktsplanen har förtydligats med ställningstagande gällande aktsamhetsområde.</p>
5	Lingbo camping	<p>Området ligger delvis inom jordbruksmark. Mindre del av aktsamhetsområde – ligger inom utpekade LIS-område. Området ligger även inom aktsamhetsområde – strandnära.</p>	<p>Översiktsplanen har förtydligats med att övrig mark inom LIS-området bör exploateras innan jordbruksmarken ianspråkats samt förtydligt ställningstagande gällande aktsamhetsområde.</p>
6	Grönviken/Spindelviken	<p>Det är viktigt att säkerställa den fria passagen eftersom det utpekade området, särskilt österut, är väldigt smalt. En stor del av LIS området (främst österut) bör därför, för att säkerställa den fria passagen, placeras på södra sidan av den mindre väg som går genom området. Se tidigare kommentarer (LIS 1 exempelvis) gällande båtanläggningar. Eftersom området avser permanentbostadsbebyggelse bör en beskrivning om möjlighet till användning av kollektivtrafik redovisas. Utpekade område</p>	<p>Ändrat LIS-namn för att förtydliga placering. LIS-området heter nu Grönviken. Översiktsplanen har förtydligats med att kollektivtrafik finns vid väg 272, ca 2 kilometer från LIS-området vilket bedöms uppfylla kriteriet. Samt hänvisning till syfte för gemensam småbåtsanläggning och förtydligt ställningstagande gällande aktsamhetsområde.</p>

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

		<i>är långt från samhällsviktiga funktioner service. Del av akksamhetsområde – strandnära ligger inom utpekade LIS-område.</i>	
7	Masungns heden	<i>Området är av stort intresse för friluftslivet. I närheten finns en badplats och en frekvent nyttjad naturstig, fint skyltad, ligger i anslutning till det planerade området. Det bör säkerställas att den fortsatt kan nyttjas i befintlig sträckning. Eventuell bebyggelse bör därför anpassas därefter. Kölsjön rinner genom Masungnsdammen och hyser bestånd av flodpärlmussla. Se tidigare kommentarer (LIS 1 exempelvis) gällande båtanläggningar. Stor del av det utpekade LIS-området ligger inom akksamhetsområde - efterarbetad. Kommunen anger i samrådsunderlaget att områden med stor risk för ras och skred inte ska pekas ut som LIS-område.</i>	<i>Området utgår då det är ett viktigt natur- och friluftsområde i anslutning till Masungnsdammen.</i>
8	Åmots camping	<i>Det är positivt att utveckla den befintliga campingen. Del av det utpekade LIS-området ligger inom akksamhetsområden för både strandnära och efterarbetad.</i>	<i>Texten har kompletterats med förtydligt ställningstagande gällande akksamhetsområde.</i>
9	Åvallen	<i>Utveckling för turism och fritid vara lämpligt. Eventuella bostadstomter bör anläggas i anslutning till Masungsvägen. Stor del av det utpekade LIS-området ligger inom akksamhetsområden för både strandnära och efterarbetad. Kommunen anger i samrådsunderlaget att områden med stor risk för ras och skred inte ska pekas ut som LIS-område.</i>	<i>Texten har kompletterats med förtydligt ställningstagande gällande akksamhetsområde.</i>
10	Måcksjön	<i>För att säkerställa den fria passagen bör området hela med fördel placeras öster om vägen. Gällande båtanläggningar se tidigare synpunkter (exempelvis LIS 3). Fastigheterna nås med bilväg och ett direkt behov av båtplats föreligger inte i övrigt inga synpunkter.</i>	<i>Förtydligt vad som menas med småbåtsanläggning samt att LIS-områdets utbredning har utökats norrut för att inkludera befintlig bebyggelse där.</i>
11	Mångeln	<i>Viktigt att säkerställa fri passage längs hela området och även gentemot den</i>	<i>LIS-området har utökats norrut då den delen är avverkningsanmäld</i>

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

		<p>tidigare järnvägsbanken som är värdefull för friluftslivet under såväl sommar som vinter.</p> <p>Eventuell bebyggelse bör anläggas i anslutning till den befintliga i Mångelsbodarna för att inte fragmentera området. Skogen i området hyser bland annat den fridlysta orkidén knärot vars fynd finns upptagna i Gästriklands flora. Området har en historia som fåbodvall</p>	<p>samt då en fortsättning på befintlig bebyggelse kan göras. Udden i mitten av LIS-området har utgått på grund av dåliga markförhållanden. Texten har även uppdaterats med rekommendation om att en naturvärdesinventering bör göras.</p>
12	Stor-dammsjön	<p>Viktigt att säkerställa fri passage längs hela området. Gällande gemensamma båtanläggningar se tidigare synpunkter exempelvis LIS.1. I övrigt inga synpunkter. Kommunen beskriver att tillgängligheten till området är begränsad under höst, vinter och vår beroende på vägarnas kvalitet. Länsstyrelsen anser att kommunen bör se över utpekade LIS-område. Kommunen anger att befintlig vägstruktur måste finnas i närområdet. Området är placerat långt från befintligt samhälle.</p>	<p>Stor-dammsjön har tidigare bestått av två områden. De har till granskningen separerats för tydlighetens skull. Det är ändrat till LIS 12 Stor-dammsjön Västra stranden samt LIS 13 Stor-dammsjön Södra udden. Kommunen anser att LIS-områdena lämpar sig väl för komplettering av enstaka stugor för fritidsbebyggelse som kommer bidra långsiktigt till landsbygdsutvecklingen som ger en positiv ekonomisk påverkan främst lokalt.</p>
13	Ekaren	<p>Eventuell bebyggelse bör placeras på västra sidan om vägen för att säkerställa fri passage. Särskilt där området mellan väg och strand är mycket smalt. Gällande båtar se exempelvis skrivelse för LIS.1</p> <p>Eftersom området avser permanentbostadsbebyggelse bör en beskrivning om möjlighet till användning av kollektivtrafik redovisas. I beskrivningen för LIS.13 anger kommunen att det finns ett område med höga naturvärden på sjöns östra sida. Kommunen behöver förtydliga vilket område de avser. Länsstyrelsen kan inte lämna synpunkter på detta område eftersom lokaliseringen är okänd. Söder om Ekbo och föreslaget LIS- område ligger Trollbergets naturreservat.</p>	<p>Inriktning Fritids- och permanentbostads-bebyggelse har ändrats till att enbart omfatta fritidsbebyggelse Missvisande text har tagits bort.</p> <p>LIS-område Ekaren har ändrat siffra till LIS 7.</p>
14	Klubbäcksjön	<p>Länsstyrelsen anser att kommunen bör se över utpekade LIS-område. Kommunen</p>	<p>LIS-områdets utbredning har ändrats eftersom betesmarken</p>

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

		<p>anger att befintlig vägstruktur måste finnas i närområdet. Området är placerat långt från befintligt samhälle. Ingen beskrivning finns gällande närhet till kollektivtrafik eller hur exploatering av området ska kunna främja samhällsutveckling. Inom utpekade område finns jordbruksmark. Betesmarken behöver undantas exploatering. Området ligger delvis inom aktsamhetsområde – efterarbetad. Utpekade LIS-område ligger även inom aktsamhetsområde – strandnära.</p>	<p>behöver undantas exploatering. Inriktning fritids- och permanentbostadsbebyggelse ändras till att enbart omfatta fritidsbebyggelse då området möjliggör enstaka stugor för fritidsbebyggelse.</p>
15	Vittersjön	<p>Länsstyrelsen anser att kommunen behöver se över utpekade LIS- område. Det nämnda fågelskyddsområdet på Brudholmen (Jungfruholmen) verkar vara upphävt sedan 1999.</p> <p>Med tanke på områdets friluftsvärden (se nedan) är det ej lämplig med ny bebyggelse runt sjön, men ett fåtal nya bostäder kan vara lämpligt i anslutning till befintlig bebyggelse t ex vid Sjövik, och med tydlig fri passage. I övrigt samma bedömningar gällande båtbyggor som för exempelvis LIS 1.</p> <p>Hela sjön ingår i Naturvårdsprogrammet yta 64, där kan följande utläsas: VITTERSJÖN - skogssjö, utflyktsmål Vittersjön är till karaktären en norrländsk skogssjö, helt omgiven av barrskog och fri från mer omfattande övervattensvegetation. Sjön är känd för sitt goda och livskraftiga bestånd av flodkräfta. Vittersjön, som är ett omtyckt utflyktsmål, utnyttjas året runt för ett omfattande fritidsfiske.</p> <p>Fritidsbebyggelse förekommer på flera ställen men sjön ger trots det ett intryck av orördhet. Det är från naturvårdens synpunkt angeläget att eventuell tillkommande fritidsbebyggelse koncentreras och planeras på ett sådant sätt att sjöns karaktär av orörd skogssjö bibehålls.</p>	<p>Vittersjön har tidigare bestått av två områden. Områdena har till granskningen separerats för tydlighetens skull.</p> <p>Det är ändrat till LIS 15 Vittersjön samt LIS 16 Vittersjön Sjövik.</p> <p>LIS 15 Vittersjön: Ändrat inriktning till permanentbostads-bebyggelse samt ändrat LIS-områdets placering och utbredning för att knyta an till befintlig bebyggelse och bevara den orörda udden.</p> <p>LIS 16 Vittersjön Sjövik: Ändrat inriktning till fritidsbebyggelse samt minskat utbredningen av LIS-området på grund av dåliga markförhållanden.</p>

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

		<p>Området är placerat långt från befintligt samhälle. Ingen beskrivning finns gällande närhet till kollektivtrafik eller hur exploatering av området ska kunna främja samhällsutveckling.</p> <p>Eftersom området avser permanentbostadsbebyggelse bör en beskrivning om möjlighet till användning av kollektivtrafik redovisas.</p> <p>Del av akksamhetsområde – strandnära ligger inom utpekade LIS-område.</p>	
16	Hedsjön	<p>Del av utpekade LIS-område ligger inom akksamhetsområde – strandnära.</p>	<p><i>Området har minskats i öster och väster med anledning av dåliga markförhållanden samt att det råder en viss översvämningsrisk.</i></p> <p><i>LIS 16 Hedsjön ändras till nummer 18.</i></p>
17	Vallsjön	<p><i>Jordbruksmark finns delvis inom utpekade område. Exploatering på jordbruksmark ska undvikas.</i></p> <p><i>Området ligger delvis inom översvämningsrisk. Kommunen anger i kriterier för utpekande av LIS-områden att områden inom risk för översvämnning ej ska pekas ut.</i></p>	<p><i>De delar av LIS-området som består av jordbruksmark har utgått.</i></p>

Hälsa och säkerhet

Förorenade områden

Länsstyrelsen anser att kartmaterialet som presenteras för förorenade områden är bra. Eftersom databasen över potentiellt förorenade områden uppdateras regelbundet är det viktigt att kartmaterialet kopplat till en datakälla hålls uppdaterad.

Arbetet med förorenade områden beskrivs översiktligt i planen men det är positivt att särskild hänsyn ska tas till förorenade områden i den fysiska planeringen.

Det är viktigt med medvetenhet om huruvida utpekade områden för exploatering berör förorenade områden. I avsnittet ”Förändrad markanvändning – mångfunktionell bebyggelse” beskrivs olika områden där förändrad markanvändning kommer att ske. Till exempel angränsar planerad bostadsbebyggelse inom området MB2 till ett av kommunens riskklass 1 objekt med bland annat höga halter arsenik och PAH. Detta skulle kunna påverka planerad markanvändning.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Översiktsplanen saknar bedömning av huruvida förorenade områden kan utgöra hinder för genomförande av planerad bebyggelse. Vidare saknas förorenade områden även i analysen av intressekonflikter. Även om ett förorenat område inte behöver utgöra ett hinder för bebyggelse kan det orsaka praktiska och ekonomiska försvåranden. Länsstyrelsen anser att kommunen behöver föra ett resonemang kring detta och tydligt beskriva huruvida förorenade områden kan utgöra hinder för genomförande av planerad bebyggelse.

Farligt gods

Kommunen anger i samrådsunderlaget att gällande vägledningar och rekommendationer ska följas vid planering av ny bebyggelse intill farligt godsleder. Vidare beskriver kommunen att lokala förutsättningar på inom 150 meter från farligt godsleder.

Av miljökonsekvensbeskrivningen framgår att majoriteten av de planerade utbyggnadsområdena för bostäder uppfyller de av Länsstyrelsens rekommenderade skyddsavstånden. Kommunen anger att vidare riskanalys lämpligen sker i detaljplaneskedet för de utbyggnadsområden som understiger rekommenderade skyddsavstånd.

Länsstyrelsen är positiv till att resonemang och vidare riskanalys ska ske. Detta ger en bra utgångspunkt för planering av bebyggelse intill transportleder för farligt gods. För att ytterligare tydliggöra var det kan finnas risk för intressekonflikter mellan utvecklingsområden och farligt godstransporter kan kommunen även överväga att presentera riskhanteringsavståndet i kartmaterialet.

Länsstyrelsen vill i sammanhanget informera om att Länsstyrelsen arbetar med att ta fram en vägledning för planläggning intill transportleder för farligt gods anpassat för vårt län. Vägledningen beräknas vara klar till sommaren 2022. Fram till att detta dokument är färdigställt rekommenderas att kommunerna utgår från RIKTSAM eller Länsstyrelsen i Dalarnas vägledning.

Riskhänsyn – Farlig verksamhet

I Ockelbo kommun finns idag endast en verksamhet (bergtäkt) som omfattas av Sevesodirektivet. I övrigt finns inga anläggningar som omfattas av regelverket kring storskalig kemikaliehantering enligt Sevesodirektivet och/eller farlig verksamhet enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (2 kap 4 §).

Länsstyrelsen anser kommunen bör lyfta fram hur eventuell nyetablering av farlig verksamhet bör hanteras samt var det är lämpligt eller olämpligt att placera.

Buller

Bullerfrågan hanteras väldigt övergripande i översiktsplanen samt i miljökonsekvensbeskrivningen och det saknas tydliga ställningstaganden. Kommunen beskriver i viss mån att bullerproblematik finns från trafikbuller inom kommunen och kommunen nämner att ingen utredning gjorts av industribuller. I miljökonsekvensbeskrivningen nämns inte buller som en specifik miljöpåverkan men finns inbakat i Trafikrelaterade frågor samt under Övrig Påverkan Hälsa och säkerhet.

I översiktsplanen kan Länsstyrelsen inte se att kommunen lyft fram buller som någon generell bedömningsgrund för lämplig bebyggelseutveckling. Vidare anser Länsstyrelsen att kommunen heller inte varit tydlig i ställningstaganden i avsnitt Buller.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Tydliga ställningstaganden och målbilder från kommunen avseende buller saknas. Länsstyrelsen anser att kommunen ska föra ett tydligare resonemang gällande bulleraspekter kontra lämplig bebyggelseutveckling. Översiktsplanen ger ingen vägledning för att minska riskerna för människor att bli negativt påverkade av buller. Den fysiska planeringen är ett viktigt och bra verktyg för att säkerställa en god bullermiljö.

Kommunens utvecklingsområden visar dock på potentiella intressekonflikter. Detta har enbart delvis lyfts fram i miljökonsekvensbeskrivningen.

Länsstyrelsen ser bland annat följande utvecklingsområden och potentiella intressekonflikter kopplat till buller:

- MB.1 och VI.1 – Bebyggelseutveckling pekas ut i anslutning till utvecklingsområde för industri och verksamhet. Buller nämns inte som aspekt i MB.1 och eventuella behov av bullerbegränsningar nämns inte i VI.1
- MB.5, MB7 och SB.2 tar också upp buller som aspekter som behöver beaktas i det kommande planarbetet.
- VI.2, VI.3 och VI.6 framhåller att platserna är bäst lämpade för industriverksamheter av mindre störande karaktär. Ändå pekas VI.2 ut som lämplig för återvinningscentral. En verksamhet som absolut kan alstra en hel del buller.

Radon

Länsstyrelsen kan inte lokalisera kartlager för radon och har därför inte granskat om det finns några intressekonflikter mot planerad eller befintlig markanvändning.

Klimatanpassning

Enligt 3 kap. 10§ PBL ska Länsstyrelsen verka för att bebyggelse och byggnadsverk inte blir olämpliga med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion. Länsstyrelsen ska dessutom ge råd i övrigt om tillämpningen av bestämmelserna i denna lag, om det behövs från allmän synpunkt.

Kommunen ger en bra beskrivning, på sidan 39, av konsekvenser kring värme och höga temperaturer men strategier för att hantera frågan behöver utvecklas, även för befintliga miljöer. Kommunen behöver till exempel ställa sig frågor liknande, Vilken typ av åtgärder ska motverka värmeböljor, och kräver det några särskilda prioriteringar vad gäller markanspråk? Finns det områden där kompletterande tekniska lösningar krävs, som kräver utrymme eller teknikförändring såsom ett ökat elbehov för kylning?

Högre temperaturer, såväl som naturolyckor till exempel översvämningar kan orsaka problem för dricksvattenförsörjningen. I samband med att Ockelbo kommun arbetar fram en VA-plan behöver arbetet också klimatanpassas, bland annat genom en inventering av risker och åtgärder som behövs kopplat till klimatförändringarna.

Det är positivt att kommunen, på sidan 42, skriver att dagvatten ska vara väldimensionerad och klimatanpassad, men det bör förtydligas vad som avses med detta såväl som vad som avses med att det ska vara en värdeskapande resurs.

Kommunen anger i samrådsmaterialet, på sidan 42, att ”Dagvatten ska ses som en resurs samt vara värdeskapande, väldimensionerad och anpassad för ett förändrat klimat.” Länsstyrelsen anser

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

att kommunen behöver förtydliga denna mening. Hur ska dagvatten vara en resurs och värdeskapande? För att uppnå en hållbar dagvattenhantering ska den vara väldimensionerad anpassad till de utmaningar som finns, bland annat skyfall och förorenande ämnen. Länsstyrelsen ser fram emot att ta del av VA-planen som även enligt handlingarna innehåller omhändertagande av dagvatten. För att nå fastställda miljömål behöver hantering av dagvatten och snömassor ske på ett hållbart och resurseffektivt sätt och säkerställas så att de utmaningar som finns med skyfall och förorenande ämnen tas om hand.

Under rubriken dagvatten, på sidan 90, finns ett visst förtydligande gällande vilka klimataspekter som avses, även om det vore positivt om kommunen gör detta ännu tydligare. Det är positivt att fokus läggs på enkla och småskaliga lösningar, såväl som öppna lösningar. Utöver kraftigare nederbörd och höjda vattennivåer kan även antalet nollpassager komma att öka i framtiden, vilket kan innebära att mer regn kan komma att falla vintertid, när vissa vanliga dagvattenlösningar såsom brunnar och trummor i ytligt läge kan vara frysta. Detta perspektiv är bra att beakta när planering görs av nya och klimatsäkrade dagvattenlösningar.

Ras, skred, översvämning och erosion

I samrådsmaterialet, på sidan 39, framgår det att nya bostäder i riskområden generellt ska utformas för att klara en risknivå motsvarande ett 100-årsregn, men att mindre viktiga byggnader kan undantas detta. Det framgår också att nya detaljplaner i områden som riskerar översvämning ska klara risknivån motsvarande ett 100-årsregn för att säkra byggnader, vägar och annan infrastruktur. Det är viktigt att observera att det är något olika krav kring sannolikheterna för översvämning beroende på om de orsakas av översvämmande vattendrag eller av skyfall. Länsstyrelsen vill också belysa att det är viktigt att komma ihåg att exempel på samhällsfunktioner av betydande vikt, utöver vårdcentraler och skolor, också kan vara infrastruktur såsom vägar med tillfart för räddningstjänst eller VA-ledningar.

Länsstyrelsen vill lyfta fram Boverkets riktlinjer som säger att ny sammanhållen bebyggelse och samhällsviktig verksamhet vid sjöar och vattendrag ska placeras utanför beräknat högsta flöde, samt vara utformade så att det är en lägre sannolikhet än 1/100 för att området ska översvämmas vid skyfall. För samhällsfunktioner och bebyggelse av mindre vikt gäller att sannolikheten ska vara mindre än 1/200 för att översvämmas från sjöar och vattendrag, samt 1/100 att översvämmas vid skyfall. Undantag kan göras för enklare byggnader, garage och båthus.

Länsstyrelsen anser att kommunen behöver se över och förtydliga de riktlinjer som presenteras kopplat till översvämning från skyfall samt sjöar och vattendrag. Klimatförändringar kopplat till förändrad nederbörd, förändrade flöden och översvämningar är väl skrivet i översiktsplanen. Länsstyrelsen anser dock att kommunen behöver utveckla hur dessa förändringar påverkar bebyggelsen och samhället inom just Ockelbo kommun och koppla de framtagna strategierna och ställningsantagandena till dessa konsekvenser.

I översiktsplanen är det lämpligt att översiktligt redovisa geologiska och geotekniska förhållanden samt eventuella risker, som underlag för strategiska val av markanvändning. Särskilt bör framgå i vilken utsträckning de geotekniska säkerhetsfrågorna är styrande för markanvändningen, det vill säga områden där markens stabilitet kan orsaka svårigheter vid planläggning och/eller särskilt behöver utredas i samband med detaljplaneläggning eller bygglovgivning. Kommunen behöver se över om utpekade områden för ändrad markanvändning berörs av områden där markens stabilitet behöver utredas framåt.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

En strategi för hur de geotekniska frågorna ska klarläggas bör ingå som underlag till översiktsplanen och innehålla:

- Identifierade områden med osäkra förhållanden eller förutsättningar för försämrade säkerhet med hänsyn till skred och ras i jord och berg, erosion, översvämning, områden med begränsad byggbarhet till följd av komplicerade geotekniska förhållanden
- Identifiering av områden där det krävs detaljerade geotekniska utredningar inför detaljplanearbetet
- Riktlinjer för eventuella restriktioner m.h.t. geotekniska förhållanden
- Översiktlig bedömning av hur klimatförändringen kan påverka de geotekniska frågeställningarna

Avsikten med en strategi är att ange vad som ska utredas för att ha en beredskap för detta i samband med detaljplanläggning. Det kan t ex påverka i vilken ordning kommunen planlägger områden eller att kommunen samordnar utredningar för flera områden. Strategin innebär också att de geotekniska säkerhetsfrågorna kommer med tidigt i planläggning och bygglovgivning vilket är ett stöd för att styra markanvändning mot ökad säkerhet och minskade kostnader.

Länsstyrelsen anser att det är positivt kommun har tagit ställning till att nybyggnation i första hand ska lokaliseras till områden där risken är låg avseende ras, skred, översvämning, högt grundvatten och mark med dåliga förutsättningar. Genom att beskriva dessa faktorer samlat tydliggörs att de inverkar på varandra, men kopplingen skulle med fördel kunna förtydligas ännu mer i materialet. Eftersom nybyggnation inte utesluts på sådana områden kan det också vara bra att förtydliga strategier och ambitioner med eventuell nyexploatering på sådan mark och exempelvis vilken typ av bebyggelse som kan vara lämplig på sådana platser samt vilka åtgärder som kan vidtas för att motverka riskerna.

Kapitlet om klimatanpassning hänvisas till tre kartlager;

Ras, skred och erosion, Översvämningsskartering samt Lågpunktskartering. Bland de digitala kartorna som finns redovisas dock även lager för aktsamhetsområden och strandnära erosion, detta kan vara bra underlag att förtydliga i texten. Länsstyrelsen anser att det också kan vara en god idé att redovisa en jordartskarta.

Av översiktsplanen behöver det framgå att all form av exploatering i eller ovanför branta slänter som innebär borttagning av vegetation, kan öka sannolikheten för ras ytterligare.

Vad det gäller erosion – kust, vattendrag, sjöar och mark behöver kommunen beskriva hur frågan ska hanteras i kommande planarbete. Kommunen behöver redovisa sitt ställningstagande för hur utpekade områden med förutsättningar för låg stabilitet ska hanteras. Ställningstagandet bör inbegripa både ny och befintlig bebyggelse men även vegetation, parker och andra grönområden bör ingå.

Avsikten med ett ställningstagande är att tydligt peka på hur geotekniska säkerhetsfrågor ska hanteras i kommande detaljplanering samt i bygglov. I ställningstagandet redogörs för om områden helt ska undvikas vid ny byggnation eller om det krävs särskilda utredningar eller åtgärder (exempelvis skyddsavstånd) för att det ska bli aktuellt med en exploatering. På detta sätt får kommunen en god beredskap inför kommande detaljplanläggning eller i bygglovsärenden. Om de geotekniska säkerhetsfrågorna berör större områden kan kommunen redan i sitt

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

ställningstagande peka på att ett specifikt område kräver fördjupade utredningar innan eller under detaljplaneskedet.

Utöver de klimatlastar som redan idag påverkar stabiliteten (exempelvis vattennivåer, vågkrafter, grundvattennivåer, temperaturer) så kommer ett förändrat klimat innebära att stabiliteten kan försämrats ytterligare. Dels genom effekterna av klimatförändringen (exempelvis ökad nederbörd, mer frekventa skyfall), dels påverkan genom klimatanpassningsåtgärder (exempelvis översvämningsskydd). Det är därför viktigt att kommunen i översiktsplanen beskriver samtliga aspekterna av klimatpåverkan samt i sitt ställningstagande redogör för hur dessa aspekter ska hanteras i kommande detaljplaner och bygglov.

I aktuell översiktsplan bör kommunens ställningstagande kompletteras med följande: Redogör för kommunens bedömning av hur klimatförändringen kan påverka de geotekniska förutsättningarna samt risken för skador på den bebyggda miljön till följd av översvämning, ras, skred och erosion. Exempelvis genom att göra ett tillägg i Kommunens ställningstagande klimatanpassning, sidan 42 i översiktsplanen.

I samband med detaljplanering ska alltid en bedömning av ras, skred och erosion i enlighet med PBL genomföras. Effekten av klimatförändringar ska alltid vägas in i bedömningen. Detta bör framgå av översiktsplanen. Det bör framgå i vilken utsträckning de geotekniska säkerhetsfrågorna är styrande för markanvändningen, det vill säga områden där markens stabilitet kan orsaka svårigheter vid planläggning och/eller särskilt behöver utredas i samband med detaljplaneläggning eller bygglovgivning. Nivåförändringar som exempelvis fyllning och schakt kan öka sannolikheten för ras och skred. Detta behöver uppmärksammas i översiktsplanen.

Övriga synpunkter

Sammanhängande bostadsbebyggelse

Kommunen redovisar i samrådsunderlaget ett område för sammanhängande bostadsbebyggelse – SB.2 Kyberg. Det finns enbart en kort beskrivning om att området behöver utredas vidare i kommande detaljplanearbete och texten visar exempel på utmaningar som behöver hanteras. Länsstyrelsen vill lyfta fram att flera intressekonflikter finns för utpekade SB-område. Området ligger i nära anslutning till farligt gods led, inom strandskyddat område, nästan helt inom översvämningsskartering samt inom aktsamhetsområde – strandnära. Länsstyrelsen anser att det är viktigt att kommunen redan i översiktsplanarbetet hanterat och belyser de knäckfrågor som kan komma att påverka kommande planering. Länsstyrelsen anser att kommunen behöver se över utpekade SB-område och utveckla beskrivningen för föreslaget område.

Verksamheter och industri

Kommunen behöver inom utpekade områden för verksamhet och industri tydligare beskriva förutsättningar inom området. Vad avser kommunen att utveckla området med, ska exempelvis pågående industri utvecklas eller ska området möjliggöra annan verksamhet. För området VI.4 Vittersjö finns ingen beskrivning vad kommunen avser med området. Om intressekonflikter för utpekade områden kan förekomma behöver kommunen beskriva och ta ställning till dessa.

Vindkraft

Kommunen är i översiktsplanen tydlig i inställningen till vindkraft och de ställningstagande som lyfts fram är väl motiverat och tydligt redovisade. Översiktsplanen ger en tydlig vägledning för framtida utveckling.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Vatten och avlopp

Länsstyrelsen saknar en tydlig koppling mellan utpekade utvecklingsområden för framförallt bebyggelse men även industri kopplat till vatten och avlopp samt kommande VA-plan. Kommunen anger i miljökonsekvensbeskrivningen att befintligt Va-nät i centralorten bedöms klara den kapacitet som krävs efter utbyggnad enligt planförslaget. Det vore positivt om kommunen även gör detta resonemang i översiktsplanen. Länsstyrelsen saknar även ett kommunalt ställningstagande till hur dricksvatten av god kvalitet ska säkerställas. En översiktsplan är ett viktigt och bra underlag för att peka ut åtgärder och skyddsåtagande för att minska riskerna för negativ påverkan på dricksvatten.

Vattenskyddsområden i kommunen finns inte med i intressekonfliktkartan för ändrad markanvändning. Länsstyrelsen anser att det vore positivt om vattenskyddsområden finns med i kartunderlaget. Om ny planerad bebyggelse ligger inom vattenskyddsområdet för Ockelbo vattentäkt behöver det framgå av underlaget.

I samrådsunderlaget beskrivs ett nytt brunnsområde norr om Ockelbo. Ockelbo Vatten bör ta ställning till om befintligt vattenskyddsområde behöver revideras.

Materialförsörjning

Kommunen beskriver vilka täkter som idag är aktiva inom kommunen och konstaterar att de är lämpligt placerade långt från närmaste boende.

Bostadsförsörjning

I översiktsplanen finns en väldigt sparsam beskrivning om kommunens bostadsförsörjning. Kommunen anger enbart att bostadsförsörjningsprogrammet utgör ett viktigt underlag för den fysiska planeringen. Kommunen arbetar i skrivande stund med fram ett nytt bostadsförsörjningsprogram. Översiktsplanen är ett viktigt dokument att hantera frågor som rör kommunens bostadsförsörjning. Utifrån riktlinjerna i bostadsförsörjningsprogrammet ska kommunen i översiktsplanen peka ut behovet av bostäder, det finns ingen tydlig koppling mellan bostadsförsörjningsprogrammet och översiktsplanen.

Elnät

I Ockelbo kommun har Svenska kraftnät ledningar tillhörande trans-missionsnätet (stamnätet) för el. Svenska kraftnät har ledningsrätt för kraftledningarna som är av betydelse för rikets elförsörjning. Det är positivt att kraftledningarna finns med i kartor men det vore positivt om ledningarna benämns transmissionsledningar och att översiktsplanen uppdateras med schablonavstånd samt att kommunen tydligare redovisar vilken hänsyn som behöver tas vid fortsatt planering. Kommunen behöver också beskriva vilka av kraftledningarna som tillhör transmissionsnätet och vilka som är distributionsledningar.

Planförslaget behöver ersättas med informationen enligt nedan, vad gäller magnetfält. Svenska kraftnät ger inga rekommendationer utan Svenska kraftnät följer myndigheternas rekommendationer. Myndigheterna har i nuläget ingen gemensam försiktighetsstrategi eller försiktighetsprincip, utan myndigheterna har separata rekommendationer. Det är Folkhälsomyndigheten som har uppdraget att tillsyns vägleda kommunerna.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Områdena Vittersjö och Valhalla är utpekade som tänkta utbyggnadsområden i och ligger i direkt anslutning till Svenska kraftnäts ledningar. Det är positivt att planen rekommenderar att avstånd behöver beaktas i kommande detaljplanering till kraftledningar med avseende på elektromagnetiska fält, men det behöver tydligare framgå vilken hänsyn som behövs tas till dessa vid fortsatt planering.

Det pågår förstärkningar i det svenska transmissionsnätet med nya ledningar och stationer för att ta hand om ny vindkraft, bygga bort begränsningar i nätet och för att möta samhällets höga krav på säker elförsörjning. En av de utbyggnadsplaner som berör kommunen är Svenska kraftnäts investeringspaket NordSyd. En utav utredningarna inom NordSyd berör Ockelbo kommun och kallas Ockelbopaketet och är del av Västeråsbenet. Mot bakgrund av vad som anges ovan är det lämpligt att frågan om markbehov säkerställs och att det återspeglas i översiktsplanarbetet. Kommunen bör planera för att ny mark behövs tas i anspråk för den nya ledningen och den nya stationen inom hela utredningsområdet fram till dess att val av huvudkorridor är bestämt under 2023. Se skiss nedan.

Väg och järnväg

Delar av de utpekade områdena kan komma att påverkas av väg eller järnväg. Det är viktigt att i ett tidigt skede följa de riktlinjer och avstånd som finns, så som avståndet från transportled för farligt gods samt förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader och förordningen om omgivningsbuller (2004:675)

Trafikfrågor

Länsstyrelsen ställer sig positiv till att kommunen ska ta fram en trafikstrategi för att stärka och utveckla kommunens hållbara resande. En dialog med berörda parter är positiv i kommande arbete.

Civilt försvar

Samhällsplanering är ett viktigt instrument i återuppbyggnaden av det civila försvaret. Det är bra att kommunen lyfter fram totalförvarsfrågan och det civila försvaret.

Kommunen anger att de följer *Överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar 2018-2020*. Exempel på andra vägledningar som kan vara till stöd i totalförvarsarbetet är *vägledning om totalförsvarets intressen i samhällsplaneringen* (MSB, 2021) och *Handbok i kommunal krisberedskap* (MSB, SKR) där det bland annat finns ett avsnitt om fysisk planering enligt PBL.

Andra aspekter som bör bevakas är skyddsrum samt signalutrustning för viktigt meddelande till allmänheten.

Jordbruk

Avsnittet om jordbruksmark är väl formulerat och visar på många aspekter kring vikten av att bevara jordbruksmark. Med detta som bakgrund har kommunen i samrådsförslaget ändå valt att planlägga för bebyggelse på jordbruksmark inom vissa områden.

Ockelbo kommun har antagit en kommunal handlingsplan för Sveriges livsmedelsstrategi 2018-2030 där ett av målen är att jordbruksmark i länet inte ska minska. Länsstyrelsen anser att det är av stort symboliskt värde att kommunen visar sin vilja att inte exploatera jordbruksmark för att säkra den lokala livsmedelsproduktionen.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

De ställningstaganden kommunen gör under Jordbruksmark behöver förtydligas för att jordbruksmarken i minsta möjliga mån ska exploateras. Som kommunen beskriver i samrådsunderlaget ligger fokus på att kunna göra avsteg från grundprincipen, att inte bygga på jordbruksmark, om det krävs för byggnation av bostäder. Kommunen behöver utveckla varför avsteg från grundprincipen ska kunna göras vid ny bebyggelse.

Kulturmiljö

Kommunen beskriver kommunens fornlämningsbestånd enligt följande; De påträffade fornlämningarna i Ockelbo karakteriseras framförallt av lämningar efter järnframställning och skogsbruk. Detta stämmer delvis, men Länsstyrelsen vill belysa att det framför allt är den stora mängden tjär- och kolningsanläggningar och blästbruksplatser, men även berghantering, med brott och täkter samt gruvor och gruvområden som är viktiga inslag i fornlämningsbilden.

Kommunen avser att vid detaljplanering eller bygglovshantering i närheten av ett område med värdefull kulturmiljö, samla in och beakta dess värden och vid behov även ta fram en kulturmiljöutredning. Länsstyrelsen påminner om att det även kan behövas arkeologiska utredningar (jämlikt kulturmiljölagen [1988:950] 2 kap. 11 §) för att utröna om några okända fornlämningar berörs.

Länsstyrelsen anser att en svaghet i samrådsmaterialet är att fornlämningar inte visas i den digitala kartbilden, utan hänvisningar sker till länsstyrelsens och RAÄ:s gis-skikt. Länsstyrelsens bedömning är att det hade varit värdefullt, och lättare att utvärdera och hantera materialet, om fornlämningar hade kunnat visas tillsammans med till exempel intressekonfliktkartan.

Naturmiljö

Art- och områdesskydd

Kommunen beskriver biotopskyddsområden enligt 7 kap. 11 § MB, på s.48 i samrådshandlingen. Länsstyrelsens anser att beskrivningen behöver förtydligas för att bli förståelig. Det är viktigt att skilja på generella biotopskyddsområden som är *"samtliga lätt igenkännbara områden av ett visst slag i landet eller i en del av landet"* (enl. 7:11 p.1) och *"att en myndighet eller kommun i det enskilda fallet får besluta att ett område ska utgöra ett biotopskyddsområde"* (enl. 7:11 p.2).

Eftersom dispens från generella biotopskyddet (ex. allé, odlingsröse, åkerholme etc.) söks hos länsstyrelsen. För övriga typer av biotopskyddsområden kan det komma att krävas beslut från andra myndigheter (ex. Skogsstyrelsen som fattar beslut om skogliga biotopskyddsområden), vilket kommunen bör vara tydliga med.

Det är även positivt att kommunen lyfter artskyddet i översiktsplanen och viktigt att detta tillsammans med viktiga naturtyper beaktas i fortsatta planprocesser och fysisk planering i kommunen i stort. Bestämmelserna i artskyddsförordningen blir allt viktigare i fortsatta planprocesser.

Grön infrastruktur och ekosystemtjänster

Det är positivt att arbetet med grön infrastruktur (GI) och den regionala handlingsplanen lyfts i samrådsunderlaget. Beskrivningen av ekosystemtjänster (EST) är utförlig och pedagogiskt upplagd.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Länsstyrelsen anser att avsnittet om GI med fördel bör utvecklas i översiktsplanen genom att exempelvis även beskriva viktiga begrepp inom arbetet med GI. Till stöd finns en nationell storymap³ information om vad värdeetrakter är samt länkar med åtkomst till Gävleborgs värdeetrakter, vilket kan rekommenderas.

Friluftsliv

År 2012 fastställde riksdagen tio nationella friluftsmål som i stora drag handlar om att bedriva och utveckla åtgärder så att förutsättningarna för friluftsutövandet förbättras. Dessa mål innefattar: tillgänglig natur för alla, starkt engagemang och samverkan, allemansrätten, tillgång till natur för friluftsliv, attraktiv tätortsnära natur, hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling, skyddade områden som resurs för friluftsliv, ett rikt friluftsliv i skolan, friluftsliv för god folkhälsa och god kunskap om friluftsliv.

Länsstyrelsen ser gärna en beskrivning hur de nationella friluftslivsmålen har tagits i beaktning för att fånga in de olika aspekterna av friluftslivet i översiktsplanen.

Invasiva arter

Länsstyrelsen vill upplysa om att invasiva främmande arter (IAS) med stor sannolikhet finns inom området för ÖP:n. Markägare har ett stort ansvar för att minimera spridning av invasiva arter. Då spridning av invasiva främmande arter är ett växande problem och ett hot mot den biologiska mångfalden ser länsstyrelsen gärna att kommunerna tar fram planer för kartläggning och bekämpning av EU-listade invasiva främmande arter.

Länsstyrelsen ser gärna att kommunen i översiktsplanen anger om det finns en plan för arbete med invasiva främmande arter eller om tex kartläggning och bekämpningsarbete planeras inom de närmsta kommande åren.

Energi och klimat

Länsstyrelsen vill lyfta följande delar som positiva i översiktsplanen kopplat till energi och klimat:

- Det planeras för bebyggelseutveckling i närhet av kollektivtrafik, kollektivtrafikstråk.
- Det planeras för framtagande av en energiplan
- Möjlighet finns att koppla på flera, även nya, byggnader på fjärrvärmnätet
- Förespråkande av hållbart resande
- Det planeras för genomförande av åtgärder i den framtagna gång- och cykelplanen
- Ej anlägga handelsområden för detaljhandel externt

Utifrån målbilden om hållbar miljö som anger att alla kan transportera sig fossilfritt saknas en beskrivning över hur det ska ske. Länsstyrelsen saknar beskrivning om var det ska avsättas mark för att tillgodose behovet av fossilfria drivmedel. För att främja elbilsanvändning bör laddningsmöjligheter vid offentliga verksamheter etableras.

I det planerade arbetet med framtagande av trafikstrategi bör riktlinjer för klimatskyddade, trygga och strategiskt belägna cykelparkeringar i anslutning till kollektivtrafiknoder och besöksintensiva

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

platser tas med för att främja cykling och samtidigt främja jämställdhets- och barnperspektivet. Möjlighet till bilpool kan även utredas.

Det framgår ej av samrådsmaterialet om det kommer att vara möjligt att ansluta ny bebyggelse till fjärrvärmenätet. Det bör vara ett mål för kommunen att de bostadsområden som byggs inom tätorten ansluts till fjärrvärmenätet oavsett bostadstyp eller annan verksamhet. Finns det möjlighet att utvidga fjärrvärmenätet till en större del av tätorten än idag skulle det kunna möjliggöra befintlig bebyggelse att byta uppvärmningsform. Det vore önskvärt i de fall det finns olja och direktverkande el för uppvärmning.

Sociala hållbarhetsfrågor

Under avsnittet Social hållbarhet i samrådsförslag på översiktsplan för Ockelbo kommun finns bra underlag för kommunen att ta med i den fortsatta planeringen och arbetet med att utveckla kommunen framåt.

Funderingar finns dock kopplat till hur dessa perspektiv kommer att tas med framåt och hur kommunen kommer arbeta för att till exempel barnens perspektiv ska tas tillvara i planeringen av miljöer intill skolor och lekplatser.

Generellt bör kommunen beskriva hur:et tydligare under kommunens ställningstagande inom de olika perspektiven och strecksatserna.

Under kommunens ställningstagande bör de kunna beskriva mer hur samarbetet mellan olika avdelningar, förvaltningar och bolag bör ske i den övergripande samhällsutvecklingen eftersom det handlar om ett ändrat internt arbetssätt som de kan styra över. Vidare saknas underlag för hur kommunen kommer följa upp att kommunens ställningstaganden följs.

Barnperspektivet

Boverket har på uppdrag av regeringen kartlagt och analyserat Boverkets, kommunernas och länsstyrelsernas arbete med planering enligt PBL och fysisk planering i förhållande till barnkonventionen. En rapport om detta togs fram 2020.

Brottsförebyggande arbete

Boverket har i samarbete med Brottsförebyggande rådet (BRÅ), Länsstyrelsen och Polismyndigheten i november 2019 tagit fram rapporten 2019:20 *Brottsförebyggande och trygghetsskapande perspektiv och åtgärder i samhällsbyggnadsprocessen*. Rapporten kan användas som stöd i hur kommunen kan arbeta vidare med brottsförebyggande och trygghetsskapande perspektiv i översiktsplaneringen.

Miljöbedömning

Miljökonsekvensbeskrivningen och temat konsekvenser ger tillsammans en bild av de konsekvenser som kan uppkomma i nollalternativet respektive planalternativet. Länsstyrelsen önskar dock en tydligare beskrivning av de ställningstaganden som gjorts i översiktsplanen och hur de utpekade områdena faktiskt påverkar sin omgivning. Den etablering som planförslaget medför kan ändå ge en risk för negativ påverkan jämfört med utebliven exploatering. Länsstyrelsen anser att det utifrån översiktsplanen och miljökonsekvensbeskrivningen är svårt att få en förståelse för hur kommunen valt det planförslag som redovisas och hur avvägningen mellan markalternativ

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

genomförts. Det är svårt att bedöma om kommunen valt bästa möjliga mark- och resursanvändning. Det är positivt att kommunen valt att redovisa relevanta miljö kvalitetsmål

Kommunens svar:

Allmänna synpunkter

För att materialet inte ska kunna misstolkas har en begränsning i detaljnivå satts i det digitala kartmaterialet. Detta för att minimera risken att områdesavgränsningar, som kan ses på detaljerad nivå, tolkas som exakta avgränsningar. Kartmaterialet/informationen i översiktsplanen har inte dessa skarpa och precisa avgränsningar.

Eftersom kartorna är en väsentlig del av översiktsplanen är det av stor vikt för kommunen att alla som vill ska kunna ta del av och förstå dessa, oavsett digital erfarenhet. Till granskningsversionen av översiktsplanen kommer det därför även att finnas kartor i analogt format i en separat kartbilaga.

En dialog gällande LIS har genomförts med Länsstyrelsen och LIS-områdena har förtydligats gällande motiv och konsekvenser. Se detaljerat svar för varje enskilt LIS-område under Länsstyrelsens kommentar.

Kommunen delar Länsstyrelsens synpunkt gällande beskrivningar om hur riksintressen ska tillgodoses samt ställningstaganden för kommande planering.

Åtgärd:

Till granskningsversionen av översiktsplanen kommer det även att finnas kartor i analogt format i en separat kartbilaga.

Stilsättningen på kartorna sett över för att förtydliga och särskilja information.

Översiktsplanen har förtydligats gällande hur riksintressena ska tillgodoses.

Översiktsplanen har förtydligat och konkretiserat ställningstaganden för att ge stöd i kommande planering.

Länsstyrelsen särskilda bevakningsområden

Riksintresse kommunikationer

Synpunkten noteras utan åtgärd.

Riksintresse elektronisk kommunikation

Synpunkten noteras utan åtgärd.

Riksintresse totalförsvaret

Synpunkten noteras utan åtgärd.

Riksintresse naturvård och natura 2000

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Kommunen delar Länsstyrelsens synpunkt.

Åtgärd:

Översiktsplanen har förtydligats gällande Natur2000-områden och riksintressen i texten. Översiktsplanen har även förtydligats gällande hänsyn till riksintresse för naturvård samt riksintresse Natura 2000 vid ny bebyggelse i texten.

Riksintresse kulturmiljö

Kommunen har valt att inte använda bevarandeprogrammet för odlingslandskapet då det är utdaterat och innehåller flertalet beskrivningar som kommunen bedömer inte längre är aktuella. Därmed har annat underlag gällande jordbruksmark och odlingslandskap legat till grund för översiktsplanens beskrivning.

Översiktsplanen innehåller riktlinjer gemensamt för alla utpekade kulturmiljöer, bland annat att ny bebyggelse inom eller i närheten av kulturhistoriskt viktiga områden ska genom god gestaltning och arkitektur ta hänsyn till platsens karaktär och historia. Detta anser kommunen tillsammans med beskrivningarna i för de enskilda kulturmiljöerna och övriga ställningstaganden ger fullgott stöd att bevaka intressen i senare lov och planeringsprocesser.

Åtgärd:

Översiktsplanen har uppdaterats med reviderad beskrivning av riksintresset för kulturmiljövård.

Miljökvalitetsnormer

Kommunen delar synpunkten. I översiktsplanen finns ställningstaganden om åtgärder för att begränsa utsläpp av miljöfarliga ämnen till våra vatten.

Gällande kopplingen till ställningstaganden och utpekanden så anger exempelvis kommunen i översiktsplanen att en dagvattenstrategi bör tas fram. I de utpekade områdena behöver också kommunen visa i kommande detaljplaner att föreslagen åtgärd inte riskerar att påverka miljökvalitetsnormerna negativt.

Åtgärd:

Översiktsplanen har kompletterats med uppgift om varför vattenförekomsterna har sämre än god ekologisk status. Genomgång av vattenförekomsternas ekologiska status i VISS, ger vid handen att orsaken till att statusen måttlig i samtliga fall beror på morfologiska förändringar (fysiskt förändrad, rätad, rensad) och kontinuitetsförändringar (konstgjorda hinder som dammar, vägtrummor etc som hindrar vandrande organismer att ta sig fram i vattenförekomsten). I de flesta fall ska god ekologisk status uppnås 2027, då ska problemen vara åtgärdade.

LIS

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Hälsa och säkerhet

Förorenade områden

Genom beskrivning av att eventuella föroreningar på platsen behöver utredas närmare ger översiktsplanen tydlighet inför kommande etableringar att frågan behöver utredas för att se över vilka försvaranden som eventuellt kan finnas. Eftersom föroreningar förekommer i olika grad och kan ge små till stora konsekvenser bedömer kommunen att det inte går att i detta läge beskriva en närmare beskrivning för varje plats.

Åtgärd:

En hänvisning till vart uppdaterad information gällande potentiellt förorenade områden är tillagt i Översiktsplanen. Beskrivningar av förändrad markanvändning har också uppdaterats där förorenad mark kan förekomma.

Farligt gods

Kommunen delar synpunkten. Kommunen anser dock att riskhanteringsavståndet inte bör visas i kartan då en bedömning om vilka anpassningar som krävs behöver göra i varje enskilt fall. Kartmaterialet skulle då riskera att leda till misstolkning.

Åtgärd:

Handlingen har uppdaterats med information om att den av länsstyrelsen Gävleborg framtagna vägledningen är den som används av kommunen.

Riskhänsyn – Farlig verksamhet

Vid farliga verksamheter hanteras stora mängder kemikalier eller bedrivs verksamhet som av andra skäl medför risker för allvarliga skador på människor eller miljön. Vid etablering kräver vissa typer av verksamheter tillstånd enligt miljöbalken, då sker också en lokaliseringsprövning. Oavsett så är det viktigt med tillräckliga avstånd till närboende vid nyetablering. Generellt sett är det lämpligt placera farliga verksamheter inom industriområden. Vid storskalig kemikaliehantering kan schabloniserade skyddsavstånd användas från vägledningen "Samhällsplanering och riskhantering i anslutning till storskalig kemikaliehantering" (upprättad av MSB 2017).

Åtgärd:

Översiktsplanen har kompletterats med tydliggörande information enligt ovan.

Buller

Kommunen delar synpunkten. Dock anser kommunen att översiktsplanen inte syftar till att beskriva möjliga åtgärder för utpekade områden då detta utreds närmare i detaljplaneskedet. Det är även i detaljplanen som möjliga justeringar eller skyddande åtgärder för buller bestäms.

Åtgärd:

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Avsnittet om buller samt MKN buller har vidareutvecklats för att tydligare besvara hur kommunen avser arbeta men buller i fysisk planering. Beskrivningen av flera utpekade områden för bostäder och verksamheter har förtydligats.

Radon

Beskrivning av riktlinjer och högriskområden finns i översiktsplanens texter. Detta anser kommunen räcker för att hantera frågan i övriga lov och tillsynsprocesser. Synpunkten noteras utan åtgärd.

Klimatanpassning

I den löpande texten under rubriken "Högre temperaturer" beskrivs åtgärder som kan minska effekterna vid värmeböljor. Det finns också ett ställningstagande under klimatanpassning som säger att:

"Bostäder, äldreboenden och annan värmekänslig bebyggelse ska placeras, utformas och planeras med åtgärder som minskar de negativa effekterna vid en värmebölja."

Detta gäller såväl befintlig bebyggelse som nya exploateringar. Kommunen bedömer inte att det finns något ytterligare behov av för kompletterande tekniska lösningar eller liknande.

Men väldimensionerad och klimatanpassad dagvattenhantering menar kommunen att dagvattenhanteringen ska ta hänsyn till förändrade klimatförhållanden med intensivare nederbörd och höjda vattennivåer i sjöar och vattendrag.

Gällande att dagvattnet ska ses som en värdeskapande resurs menar kommunen att hanteringen ska synliggöras och integreras i den byggda miljön, detta för att skapa attraktiva och funktionella inslag som stärker gröna strukturer. Detta beskrivs under avsnittet "Dagvatten", en hänvisning till detta avsnitt läggs in under klimatanpassning.

Åtgärd:

Avsnittet "förändrad nederbörd" kompletteras med ett förtydligande kring hur dagvatten kan vara en resurs och värdeskapande.

En läshänvisning till avsnittet "Dagvatten" läggs in under ställningstagande för klimatanpassning.

Ras, skred, översvämning och erosion

Kommunen delar synpunkterna gällande översvämning.

Gällande de geotekniska förhållandena och förslaget om framtagandet av en strategi så anser kommunen inte att en sådan strategi kan tas fram inom ramen för detta översiktsplanarbete. I de utpekade områden för förändrad markanvändning som kommunen bedömer att de geotekniska förhållande särskilt behöver beaktas har detta beskrivits, med det sagt innebär detta inte att det ändå kan behöva utredas i kommande planarbete.

Kommunen delar synpunkter gällande erosion.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Åtgärd:

Ställningstaganden kring översvämning revideras.

Planförslaget revideras med en jordartskarta.

En text om att all form av exploatering i eller ovanför branta slänter som innebär borttagning av vegetation, kan öka sannolikheten för ras ytterligare läggs till under avsnittet klimatanpassning.

Översiktsplanen revideras med ett ställningstagande gällande erosion.

Övriga synpunkterSammanhängande bostadsbebyggelse

Kommunen delar synpunkten.

Åtgärd:

Beskrivningen av området utvecklas för att tydligare belysa viktiga frågor att beakta i efterföljande planeringen.

Verksamheter och industri

Kommunen delar synpunkten.

Åtgärd:

Beskrivningen av alla verksamhetsområden har gått igenom och förtydligats.

Vindkraft

Synpunkten noteras utan åtgärd.

Vatten och avlopp

Kommunen delar synpunkten.

Åtgärd:

Texten i översiktsplanen har utvecklats och justerats utifrån Länsstyrelsens synpunkter. Ett kommunalt ställningstagande till hur dricksvatten av god kvalitet ska säkerställas har formulerats och vattenskyddsområdena i kommunen har tagits med i kartunderlaget.

Materialförsörjning

Synpunkten noteras utan åtgärd.

Bostadsförsörjning

Kommunen delar synpunkten.

Åtgärd:

Avsnittet om bostadsförsörjning utvecklas.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Elnät

Kommunen bedömer att översiktsplanen inte föreslår någon förändrad markanvändning som motsätter sig ett sådant markanspråk. Kommunen anser därmed att översiktsplanen inte behöver reservera mark till förmån för Ockelbopaketet. När Svenska kraftnät beslutat om vilket alternativ de förordar för utbyggnaden av transmissionsnätet, så kan den sträckningen eventuellt läggas in på ÖP-kartan. I övrigt delar kommunen synpunkten.

Åtgärd:

Rekommendationer och ställningstaganden kring magnetfält och kraftledningar formuleras om. Benämningen på ledningarna ändras och ett förtydligande kring avstånd för fortsatt planering läggs till. Ett förtydligande på vilka ledningar som är transmissionsledningar respektive distributionsledningar.

Väg och järnväg

Synpunkten noteras utan åtgärd.

Trafikfrågor

Synpunkten noteras utan åtgärd.

Civilt försvar

Synpunkten noteras utan åtgärd.

Jordbruk

Som översiktsplanen anger så omges majoriteten av bebyggelsen, särskilt i centralorten, av jordbruksmark. Kommunen har gjort bedömningen att för att kunna utvecklas på det sätt som översiktsplanen föreslår kan tätortsnära jordbruksmark i vissa fall behöva tas i anspråk. Kommunen delar inte synpunkten att fokus ligger på att göra avsteg från grundprincipen i översiktsplanen. Kommunen anser att översiktsplanen tydligt belyser hur värdefull jordbruksmarken är och vikten av att bevara den. För att säkerställa en god mark- och vattenanvändning ställs också krav på detaljplanering vid avsteg från grundprincipen.

Vissa utpekade LIS- och MB-områden har dock utgått med hänsyn till bevarandet av jordbruksmarken.

Åtgärd:

Västersvenden (MB.2 i samrådsförslaget) och Nyängestjärnen/Bysjön (LIS 1) i samrådsförslaget har utgått.

Kulturmiljö

Kommunen delar synpunkten.

Åtgärd:

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Ockelbos fornlämningsbestånd har förtydligats efter Länsstyrelsens synpunkter både i textdel samt genom att fornlämningar nu presenteras i kartbild.

Art- och områdesskydd

Kommunen delar synpunkten

Åtgärd:

Översiktsplanen har förtydligats gällande biotopskyddsområden och artskyddet har förtydligats i texten samt lagts till i ställningstaganden.

Grön infrastruktur och ekosystemtjänster

Kommunen delar synpunkten.

Åtgärd:

Avsnittet om GI har utvecklats med viktiga begrepp och värdeetrakter.

Friluftsliv

Kommunen delar synpunkten.

Åtgärd:

Kommunen har förtydligat att nationella friluftsmålen har beaktats och legat till grund vid framtagandet av kommunens ställningstaganden.

År 2012 fastställde riksdagen tio nationella friluftsmål som i stora drag handlar om att bedriva och utveckla åtgärder så att förutsättningarna för friluftsutövandet förbättras. Dessa mål innefattar: tillgänglig natur för alla, starkt engagemang och samverkan, allemansrätten, tillgång till natur för friluftsliv, attraktiv tätortsnära natur, hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling, skyddade områden som resurs för friluftsliv, ett rikt friluftsliv i skolan, friluftsliv för god folkhälsa och god kunskap om friluftsliv.

Länsstyrelsen ser gärna en beskrivning hur de nationella friluftslivsmålen har tagits i beaktning för att fånga in de olika aspekterna av friluftslivet i översiktsplanen.

Invasiva arter

Kommunen delar synpunkten.

Åtgärd:

I översiktsplanen har text om invasiva främmande arter lagts till och beskriver kommunens arbete samt kommande arbete med invasiva främmande arter.

Energi och klimat

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Fossilfria drivmedel och laddinfrastruktur kan enligt kommunen anläggas både på kvartersmark och till viss del inom allmän plats enligt befintliga och nya detaljplaner. Val av lämplig plats bör med fördel utredas i senare processer. Kommunen noterar länsstyrelsens inspel till innehåll i trafikstrategi.

Enligt Bionär Närvärme AB som driftar värmeverket finns det utbyggnadskapacitet. Möjligheten kan begränsas av avstånd till befintliga kulvertar då det är dyrt att gräva långa sträckor. Fjärrvärmens behöver inte vara begränsad till Ockelbo tätort, vid större etableringsplaner på mindre orter kan det vara möjligt att bygga mindre värmeverk/pelletsplaner.

Åtgärd:

Text enligt andra stycket ovan har lagts till översiktsplanen.

Sociala hållbarhetsfrågor

Kommunens interna arbetsätt mellan förvaltningar, avdelningar och bolag utvecklas ständigt efter behov. För att inte låsa arbetsättet i översiktsplanen koncentreras beskrivningen till målet med att arbeta brett för att nå ett gott resultat.

Åtgärd:

Ställningstaganden om social hållbarhet har utvecklats.

Barnperspektivet

Synpunkten noteras utan åtgärd.

Brottsförebyggande arbete

Synpunkten noteras utan åtgärd.

Miljöbedömning

Kommunen har baserat sina utpekade områden utifrån kommunens utvecklingsinriktning, prioriterade utvecklingsområden, ställningstaganden samt kriterier.

Åtgärd:

Översiktsplanen har förtydligats gällande motiv för utpekade områden enligt Länsstyrelsens yttrande där detta inte helt tydligt framgick. MKB:n har utvecklats med en tydligare beskrivning av de ställningstaganden man gjort i översiktsplan samt hur de utpekade områdena påverkar sin omgivning.

Trafikverket

Trafikverket har tagit del av handlingar i ärendet ”Samråd gällande översiktsplan för 2040, Ockelbo kommun”, där vi lämnar följande synpunkter:

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Vi vill även informera om de planeringsinriktningar som vi har att beakta vid samhällsplaneringen och bifogar handling som kan användas ur ett generellt perspektiv. Utvalda delar har i korthet tagits med i yttrandet som specifikt omfattar tidiga skeden samt transportsystemet i översiktsplaneringen. Se vidare i: Transportsystemet i samhällsplaneringen : Trafikverkets underlag för tillämpning av 3–5 kap. miljöbalken och av plan- och bygglagen (diva-portal.org)

Trafikverket har ett trafikslagsövergripande ansvar för långsiktig och strategisk planering av transportsystemet för vägtrafik, järnvägstrafik, sjöfart och luftfart. Vi har tillsammans med andra statliga myndigheter ansvar för remisser i ärenden enligt miljöbalken (MB), plan- och bygglagen (PBL) samt riksintressen för transportsektorn.

Tidiga skeden

Samarbetet i tidiga skeden är alltid att föredra framför granskning av färdiga förslag. Trafikverkets ambition är att aktivt och konstruktivt delta i den kommunala planeringens tidiga skeden, och därmed skapa förutsättningar för att lösa avgörande frågor för det fortsatta planarbetet.

Trafikverket vill delta i dialogen så snart så snart det väcks en fråga som påverkar samhällsstrukturen och därmed transportsystemet.

Mark och vattenanvändning

Flera av de utpekade områdena angränsar eller ligger i direkt anslutning till väg eller järnväg. Där är det viktigt att i ett tidigt skede följa de riktlinjer och avstånd som finns, så som avståndet från transportled för farligt gods samt förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader och förordningen om omgivningsbuller (2004:675).

Norra Stambanan

Bra att kommunen tar höjd för de markområden som behövs enligt förstudien för Ockelbo och Mo-grindar så att en framtida ombyggnad inte omöjliggörs.

Trafikverket ser positivt på att en trafikstrategi ska tas fram för att stärka och utveckla kommunens hållbara resande. Trafikverket är gärna dialogpart i det fortsatta arbetet.

Kommunens svar

Yttrandet noteras utan åtgärd. Kommunen ser fram emot Trafikverkets deltagande i processer och dialoger framåt.

Region Gävleborg

Ockelbos förslag till översiktsplan sträcker sig till 2040. Målbilden är att kommunen ska växa med cirka 1000 invånare över planperioden, vilket i sin tur bedöms skapa ett behov av ytterligare omkring 400 nya bostäder i kommunen.

Region Gävleborg är positiva till översiktsplanens riktlinjer för bebyggelseutveckling, som främst ska ske genom förtätning och utvidgning i centrala Ockelbo, samt komplettering och omvandling i de större byarna Lingbo, Åmot, och Jädraås. Kommunen vill också öka möjligheterna att utveckla attraktiva boenden på landsbygderna och i sjönära lägen, vilket framgår av planens femtontal utpekade LIS-områden. Ur tillgänglighetssynpunkt och för att

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

stärka befintliga samhällens robusthet förespråkar Region Gävleborg att ny planerad bebyggelse framför allt koncentreras till centrala lägen och ortstrukturer i befintliga stråk.

Detta för att underlätta försörjning av kollektivtrafik, men också allmänt för att kunna säkerställa fungerande infrastruktur och samhällsservice.

Kommunens svar

Yttrandet noteras utan åtgärd.

Försvarsmakten

Försvarsmakten avstår i detta fall från att yttra sig gällande översiktsplanerna för Ockelbo kommun och Hofors kommun.

Då riksintressen för totalförsvarets militära del ska redovisas och tillgodoses i översiktsplanen vill Försvarsmakten upplysa om att det på Försvarsmaktens hemsida (www.forsvarsmakten.se/riksintressen) och i riksintressekatalogen för Gävleborgs län finns aktuellt planeringsunderlag för riksintressen för totalförsvarets militära del. På hemsidan finns bland annat kartunderlag för de öppet utpekade riksintresseanspråken (både som pdf-kartor i katalogen och som geodata). Dock finns inga öppna riksintressen för Försvarsmakten i dessa två kommuner.

I katalogen finns värdebeskrivningar för de olika riksintressena och fördjupad information om riksintressen för totalförsvarets militära del samt information om vad och hur samråd för olika ärenden och åtgärder i kommande skeden ska ske med Försvarsmakten (ex. detaljplaner, bygglov telemaster, vindkraft, områdesskydd).

Kommunens svar

Yttrandet noteras utan åtgärd.

Svenska kraftnät

Svenska kraftnät planerar sedan en tid tillbaka att förstärka nätstrukturen i regionen. De bakomliggande drivkrafterna till varför nätstrukturen i regionen behöver förstärkas och kommer behöva ytterligare förstärkningar i framtiden är bland annat för att kunna möta förbrukningsökningar och möjliggöra en energiomställning i regionen. En av utredningarna inom NordSyd berör Ockelbo kommun och kallas Ockelbopaketet och är del av Västeråsbenet.

Utredningen som har pågått sedan en tid tillbaka innebär att transmissionsnätet förstärks med en ny 400 kV ledning i dubbel- och enkelutförande, en ny station (Fallviken) samt utbyggnad av befintlig station (Grönviken). Svenska kraftnät arbetar för närvarande med att hitta den bäst lämpade sträckningen för den nya ledningen och för den nya stationen inom ett större utredningsområde. Inom utredningsområdet tas lämpliga utredningskorridorer fram och slutligen identifieras en sträckning för ledningen, inom en vald utredningskorridor. Ett av de alternativ som kommer att utredas, är att förlägga den nya ledningen inom korridoren för befintlig 220 kV ledning (som rivs efter det att den nya ledningen är byggd). Enligt en preliminär tidplan presenteras de alternativa utredningskorridorerna vid en myndighetsdialog under juni 2022. Myndighetsdialogen är uppstarten på en tillståndsprocess där samråd

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

planeras vår/sommar 2023. Byggstart planeras 2029 och drifttagning av ledning planeras under 2030–2031. Svenska kraftnät anser mot bakgrund av vad som anges ovan att frågan om markbehov måste säkerställas och att det ska återspeglas i översiktsplanen. Vi ber kommunen att planera för att ny mark behövs tas i anspråk för den nya ledningen och den nya stationen inom hela utredningsområdet fram till dess att val av huvudkorridor är bestämt under 2023.

Markbehov

För transmissionsnätet innebär markbehovet att befintliga ledningsgator kan komma att behöva breddas och att ny mark kan behövas tas anspråk. För att planera långsiktigt i så väl relativ närtid som i ett framtidsperspektiv måste markbehovet vara tillgodosett i ett tidigt skede. Planförslaget innehåller rekommendationer om förläggning av markkabel vid förändringar i kraftledningsnätet. Det är oklart vilka ledningar som avses och därför svårt att bedöma om beskrivningen är i enlighet med Svenska kraftnäts uppfattning. Svenska kraftnät vill här understryka att markbehovet för markförlagda kraftledningar är större för många andra ledningsslag. Svenska kraftnät vill uppmärksamma kommunen på att markförläggning av transmissionsnätledningarna sällan är tekniskt möjligt och att frågan om teknikval måste få ägas av Svenska kraftnät. Markförläggning av ledningar riskerar att påverka den svenska elförsörjningen negativt genom att det blir ett mindre driftsäkert och dyrare elsystem.

Elsystemets behov och nytta

Transmissionsnätets mark och vattenanspråk utreds för riksintresseanspråk inom totalförsvarets civila del enligt Miljöbalken (1998:808) 3 kap 9 § av Myndigheten för samhällsberedskap. Transmissionsnätets verksamhet med dess tillhörande mark- och vattenanspråk är även ett allmänt intresse enligt Plan- och bygglag (2010:900) 2 kap och Miljöbalken (1998:808) 3 kap 8-9 §§ eftersom elförsörjningen är en grundförutsättning för att samhället ska fungera i fred, kris och krig. Transmissionsnätet för el är ett essentiellt planeringsunderlag för kommunalt planeringsarbete både ur perspektivet att befintligt transmissionsnät är samhällsviktig infrastruktur som tryggar Sveriges energiförsörjning, men också en förutsättning för storskalig samhällsplanering. Elsystemet utgör en förutsättning för samhällets primära funktioner och för att Sverige ska klara av både internationella och nationella mål som miljö-, klimat- och tillväxtmål. Svenska kraftnät anser mot bakgrund av vad som anges ovan att elsystemets roll ska synliggöras i planen.

Ärendespecifik information

I och med en förändring i ellagens nomenklatur benämns stamnätet för el numera för transmissionsnätet.

Inom Ockelbo kommun har Svenska kraftnät ett flertal 400 kV-ledningar och 220 kV-ledningar och ett flertal stationer tillhörande transmissionsnätet för el. Anläggningsobjekten finns att hämta via Geodataportalen, se mer information nedan.

I kartmaterialet tillhörande planen finns kraftledningarna i kommunen utmärkta men det saknas en teckenförklaring som tydliggör vilka ledningar det rör sig om. Det är positivt att kraftledningarna finns med i kartorna men Svenska kraftnät önskar att ledningarna benämns transmissionsledningar och att översiktsplanen uppdateras med ytterligare schablonavstånd och att det på ett tydligare sätt framgår vilken hänsyn som behövs tas till dessa vid fortsatt planering, se mer information nedan. Det bör också framgå vilka av kraftledningarna i kommunen som tillhör transmissionsnätet och vilka som är distributionsledningar.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Svenska kraftnät ber kommunen att ändra den delen av översiktsplanen som nämner att det är Svenska kraftnät som ger rekommendationer avseende magnetfält och ersätta den delen med Svenska kraftnäts information om magnetfält, se nedan information.

Svenska kraftnät ger inga rekommendationer utan Svenska kraftnät följer myndigheternas rekommendationer. Myndigheterna har i nuläget ingen gemensam försiktighetsstrategi eller försiktighetsprincip, utan myndigheterna har separata rekommendationer. Det är Folkhälsomyndigheten som har uppdraget att tillsynsvägleda kommunerna. Det är Strålsäkerhetsmyndigheten som hänvisar till rapporten Magnetfält och hälsorisker (2009).

Områdena Vittersjö och Valhalla är utpekade som tänkta utbyggnadsområden i och ligger i direkt anslutning till Svenska kraftnäts ledningar. Det är positivt att planen rekommenderar att avstånd behöver beaktas i kommande detaljplanering till kraftledningar med avseende på elektromagnetiska fält, men det behöver tydligare framgå vilken hänsyn som behövs tas till dessa vid fortsatt planering.

Ytterligare information rörande samhällsplanering i närheten av våra anläggningar återfinns i skriften Elnät i fysisk planering, Kommunal samhällsplanering vid stamnätsanläggningar och Vägledning för verksamhet vid markförlagd kabel i transmissionsnätet. För övergripande information rörande Svenska kraftnäts framtida planer för transmissionsnätet för el hänvisar vi till Systemutvecklingsplan 2022-2031. Dessa dokument finns publicerade på vår webbplats, www.svk.se.

Kommunens svar

Västeråsbenet-Ockelbopaketet

Kommunen bedömer att översiktsplanen inte föreslår någon förändrad markanvändning som motsätter sig ett sådant markanspråk. Kommunen anser därmed att översiktsplanen inte behöver reservera mark till förmån för Ockelbopaketet. När Svenska kraftnät beslutat om vilket alternativ de förordar för utbyggnaden av transmissionsnätet, så kan den sträckningen eventuellt läggas in på ÖP-kartan.

Markbehov

Kommunen är medveten om konsekvenserna av markförlagda kablar. Kommunen bedömer dock att det inom känsliga områden med särskilt höga värden är motiverat att förorda markförläggning av kablar. Förtydliganden har skett i texten om att det är regionala- eller lokala kraftnäten som förordas när det gäller markförläggning av ledningar.

Åtgärd:

Kommunens ställningstagande gällande att förläggning av markkabel gäller region- och lokalnät har förtydligats.

Elsystemets behov och nytta

Kommunen delar synpunkten och elnätets roll har förtydligats i texten.

Åtgärd:

Texten under rubriken "Elnät" har reviderats under rubriken med en mer beskrivande text gällande elnätets roll.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Ärendespecifik information

Kommunen noterar ändringen i ellagens nomenklatur och ändrar benämningen till transmissionsnät i översiktsplanen.

Kommunen delar synpunkten gällande benämningen på ledningar i kartmaterialet.

Kommunen noterar synpunkten gällande att Svenska kraftnät inte ger rekommendationer kring magnetfält. De tidigare mer detaljerade formuleringarna som angav olika rekommenderade avstånd utifrån olika aktörers riktlinjer utgår eftersom de av kommunen inte anses vara lämpligt att ange detaljerade värden i ÖP:n som kan förändras under ÖP:ns livslängd.

Åtgärd:

Texter där transmissionsnätet kallas stamnät har reviderats så att de nu har rätt benämning och kallas transmissionsnät.

Benämningen på ledningarna i kartmaterialet ändras till transmissionsnät.

Kommunens ställningstaganden gällande magnetfält och kraftledningar revideras.

Ett ställningstagande att när åtgärder planeras inom 250 meter från transmissionsnätetsledningar och stationer ska samråd hållas med Svenska kraftnät.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

MSB avstår från att yttra sig i rubricerat ärende.

Länsstyrelsen har ansvar för att företräda och samordna statens intressen i planprocesser samt tillhandahålla planeringsunderlag. Länsstyrelsen utövar tillsyn och ska särskilt bevaka frågor rörande riksintressen, hälsa och säkerhet samt risken för olyckor, översvämning och erosion. Länsstyrelsen är dessutom geografiskt områdesansvarig myndighet enligt förordningen (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap och ska enligt förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion bevaka att risk- och beredskapshänsyn tas i samhällsplaneringen. MSB stödjer länsstyrelsen i den mån de särskilt så önskar. Information om MSB:s planeringsunderlag och metodstöd finns på www.msb.se.

Kommunens svar

Yttrandet noteras utan åtgärd.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen har tagit del av samrådet enligt ovan.

Skogsstyrelsen ansvarar för frågor om skogsbruket och har till uppgift att verka för att landets skogar sköts på ett sådant sätt att de skogspolitiska målen nås. Skogsstyrelsen är tillsynsmyndighet, enligt skogsvårdslagen och delar av miljöbalken gällande skogliga åtgärder på skogsmark (mark som lyder under SVL.). Vidare ingår bland Skogsstyrelsens uppgifter att

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

medverka i frågor om samhällsplanering för en hållbar utveckling och hushållning med naturresurser.

Ockelbo är en kommun med skogsmark där skogsproduktion är en viktig näring för både markägare och näringsidkare.

Förutom skogsbruket är naturvärdena och kulturmiljövärden i skogslandskapet mycket viktiga. På Skogsstyrelsens hemsida finns verktyget Skogens Pärlor. Där redovisas våra biotopskydd och naturvårdsavtal samt inventerade nyckelbiotoper. Detta är en ögonblicksbild. Kontinuerligt bildas nya skyddade områden vilka redovisas på Skogens pärlor (www.skogsstyrelsen.se/skogensparlor). Om åtgärder riskerar att skada ett biotopskyddsområde ska dispens sökas hos Skogsstyrelsen.

Kommunens svar

Yttrandet noteras utan åtgärd

Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall Eldistribution AB har ingen elnätanläggning inom Ockelbo kommun och har därmed inget att erinra i rubricerat ärende.

Kommunens svar

Yttrandet noteras utan åtgärd

Nämnder och bolag

Gästrike Vatten

Ockelbo Vatten AB (Ockelbo Vatten) har getts möjlighet att yttra sig i samråd gällande Översiktsplan 2040 för Ockelbo kommun. Ockelbo Vatten har på flera sätt medverkat i framtagandet av samrådsunderlaget och ställer sig bakom förslaget till Översiktsplan.

Översiktsplanen ger genom sin inriktning för den långsiktiga samhällsutvecklingen ett bra underlag för att konkretisera VA-utvecklingen i kommunen för att möta behoven. Tillsammans med andra viktiga komponenter såsom Miljöstrategiskt program och Kretsloppsplan kan kommande års verksamhetsplaner inklusive investeringar för Ockelbo Vatten AB utvecklas som gör att samordning sker för bästa samhälls- och miljönytta samt VA-leverans.

Kommunens svar

Kommunen delar synpunkten gällande komplettering av miljökonsekvensbeskrivningen.

Åtgärd:

Miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med information som beskriver området VI.1 utifrån närheten till grundvattenmagasinet och vattenskyddsområdet.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Gästrike återvinnare

Gästrike återvinnare ser mycket positivt på att kommunens Kretsloppsplan lyfts fram som ett viktigt styrdokument och att hållbarhet är tydligt uttalat i planen. Planen är lättläst och har en trevlig layout. Bra med lista på kommunala styrdokument, det ger förståelse för helheten.

Vi ser Gästrike återvinnare som en naturlig del av kommunens strävan mot ett hållbart samhälle och en värld som räcker längre. Dock har vi några tillägg och justeringar som vi föreslår under följande rubriker:

Del 1 Utvecklingsförslag

Översiktsplanens framtidsbilder

Sid 14 under Hållbar miljö. Andra punkten bör delas upp i två meningar. Förslag: ”Samhället utgår från cirkulär resurshantering. Vid byggande nyttjar vi hållbara material och skapar förutsättningar för boende och verksamhetsutövare att leva miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbart.”

Strategi för bebyggelseutveckling

Hämtning av kommunalt avfall från bostäder är den mest frekventa tunga trafik som rör sig nära människors boendemiljö med åtföljande risker avseende trafiksäkerhet och bullerstörningar. Vid ny bostadsbebyggelse ska därför avfallshämtning, där det är lämpligt, planeras till perifera lägen. Bostäder och omkringliggande miljöer ska utformas så att hållbara beteenden gynnas, t.ex. goda sorteringsmöjligheter av kommunalt avfall, både i och utanför bostaden.

Ändrad markanvändning Verksamheter och industri

Lokalisering av ny återvinningscentral behöver utredas och bör finnas med i översiktsplanen.

Del 3 Landskap

Jordbruksmark

Kan tilläggas att kommunen genom Gästrike återvinnare och Ekogas, med insamlat matavfall, bidrar till produktion av certifierat biogödsel och därmed ett cirkulärt och hållbart jordbruk i Gästrikland.

Förorenade områden

Gästrike återvinnare påminner om att detta också är kopplat till nedlagda deponier och att frågan därför bör hanteras sammanhållet. Det är ett krav enligt Naturvårdsverkets föreskrifter om kommunala avfallsplaner (d.v.s. kretsloppsplanen) att de ska innehålla uppgifter och åtgärder för de nedlagda deponierna. Se kretsloppsplanen kap. 10 avsnitt ”Nedlagda deponier” samt bilaga 4 Bilaga-4-Nedlagda-deponier.pdf (gastrikeatervinnare.se)

Del 4 LIS-område

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS-områden)

Viktigt att vid utveckling av områden med låg vägstandard beakta bärighet, framkomlighet och vägmöjlighet för angöring med tunga fordon för avfallshämtning och slamtömning från enskilda avloppsanläggningar.

Del 5 Samhälle

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Vatten och avlopp (VA)

Det kommunala ansvaret för hämtning och behandling av avloppsslam från enskilda avloppsanläggningar bör nämnas och att det utförs genom kommunalförbundet Gästrike återvinnare.

Avfallshantering

Föreslår att rubriken ändras till "Återvinning och avfall". Det understryker att det i första hand handlar om återvinning och speglar också avfallstrappan. Förslagsvis kan en bild på avfallstrappan läggas in, kanske i kombination med bilden på sopbilen.

Beaktat den kommande lagstiftningen om fastighetsnära insamling av förpackningar och det kommunala ansvaret för detta behöver kommunen ta höjd i den fysiska planeringen, bl.a. avseende lättillgängliga insamlingsplatser för skrymmande sällanföropackningar.

Gästrike återvinnare planerar för en ny återvinningscentral i Ockelbo och översiktsplanen bör därför omfatta ett kommunalt ställningstagande för att arbeta fram en lämplig lokalisering för byggnation av en ny återvinningscentral

Byt ut ordet "hushållsavfall" till "kommunalt avfall" enligt uppdaterad nomenklatur från Naturvårdsverket.

Ändra formuleringen "...för grovsopinsamling av farligt avfall, deponiavfall, elavfall, trädgårdsavfall med mera." till "...som är kommunens anläggning för mottagning av grovavfall, farligt avfall, elavfall, trädgårdsavfall m.m."

Ändra meningen "Vid återvinningsstationerna hanteras förpackningar av plast, metall, glas, kartong och papper." till "Vid återvinningsstationerna lämnar hushållen sina förpackningar av plast, metall, glas, kartong och papper."

Energi

Tilläggas kan att kommunen genom Gästrike återvinnare och Ekogas, med insamlat matavfall, bidrar till produktion av biogas. Ett 100% fossilfritt energislag som kan användas som drivmedel eller produktion av värme. Gästrike återvinnare föreslår att planen lägger till ett ställningstagande att arbeta för etablering av tankställe för biogas i Ockelbo.

Del 6 Individ

Näringsliv

Bör läggas till någon formulering om att kommunen ska verka för goda förutsättningar för etablering av verksamheter baserade på cirkulär ekonomi inom näringslivet.

Kommunens svar

Kommunen delar Gästrike Återvinnarens synpunkter och förslag på justeringar av texter.

Åtgärd:

Översiktsplanen har reviderats i enlighet med förslagen i yttrandet.

Gästrike Räddningstjänst

Gästrike Räddningstjänst har tagit del av handlingar tillhörande samråd om förslag till översiktsplan 2040 för Ockelbo Kommun och framför att vi inte har några synpunkter att framföra i detta skede.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Kommunens svar

Yttrandet noteras utan åtgärd

Gävle Energi AB och Bionär Närvärme AB

Gävle Energi AB och Bionär Närvärme AB har gått igenom handlingarna och har inga synpunkter.

Kommunens svar

Yttrandet noteras utan åtgärd

Politiska partier

Moderaterna i Ockelbo

Översiktsplanen innehåller ett gediget underlag kring vad en ort som vår bör beakta i sin fortsatta utveckling. Dock ägnas mycket av innehållet åt ämnen som bör behandlas i andra planer, policys och strategidokument såsom energiförsörjningsprogram, miljöstrategiskt dokument och kretsloppsplan med mera. Exempelvis nämns i översiktsplanen inte överhuvudtaget planerbar energiförsörjning, eller för den delen inte heller den modernaste teknologin för energiförsörjning – kärnkraft – vilket är märkligt då den utgör en tillförlitlig energikälla viktig för näringslivet såväl som för den offentliga sektorn. Vi ställer oss frågande till om det funnits relevant kompetens i ämnet för att analysera sådant i ett övergripande perspektiv.

Beträffande innehåll i skrivelsen, så torde punkter som handlar om trygghet, globala konflikter, nationell kriminalitet, rättsväsende, miljö, klimatförändringar, va en etc, komma att behöva ges en större prioritet i såväl närtid som i ett längre perspektiv. Det visar de senaste årens snabba negativa utveckling med all tydlighet. Mycket i vår tillvaro förändras dessutom snabbt och oväntat, samt med större omfattning och konsekvenser än vad vi kunnat föreställa oss. Detta faktum visar också att vi måste vara förberedda på att snabbt kunna anpassa oss, ställa om och tänka i nya banor - givet nya villkor. Det bör framgå bättre att medvetenhet och beredskap för dylikt måste föreligga, frågan är i vilken grad detta ska implementeras i översiktsplanen eller istället tas upp i någon annan skrivelse.

Fokus i översiktsplanen bör ligga på fysisk planering med geografiska fördjupningsområden. Det bör jobbas mer med att ta fram fler förslag på framtida etableringar för bostäder, näringar och infrastrukturlösningar, vi ligger redan efter i planeringen på flera av dessa områden. Planen bör även kompletteras med en stor mängd kartor där områden tydligt pekas ut och vad man har för tanke med dessa, samt områdesbilder för Ockelbo kommun. Många bilder som pryder sidorna i förslaget tycks istället inte vara specifikt relevanta för Ockelbo kommun.

Översiktsplanen bör vara mer av en konkret plan och inte en skrivelse med övergripande abstraktioner eller självklarheter. Förslaget som nu ligger är snarare en vision ej bunden i tid och rum eller med utpekat ansvar. En långsiktig plan måste kompletteras med kortsiktigare delplaner/mål, för att det ska ha en chans att infrias. Annars utgör den ingen konkret plan utan förblir mer utav en vision. Vi önskar en översiktsplan med tydligare ställningstagande och svar på frågorna när, var, hur, vem, varför och i vilken grad.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Som parti förutsätter vi att det fortsatta arbetet med översiktsplanen kommer att ske i demokratisk ordning med transparens och delaktighet för samtliga partier som är representerade i Ockelbo kommunfullmäktige för att planen ska ha en chans att få en bred politisk förankring. Detta är synnerligen viktigt för en så här pass omfattande plan som är tänkt att gälla i närmare tjugo år.

Kommunens svar

Översiktsplanen beskriver så långt det är möjligt förutsättningar och ställningstaganden för framtida arbete vad gäller energiförsörjning, sociala frågor, miljöfrågor etc. Det finns svårigheter i att beskriva detta mer detaljerat i en översiktsplan med en längre tidshorisont.

För etablering av ny markanvändning har de förslag som kommit in beaktas och lämpliga områden pekats ut. Utöver detta är också förtätning och enstaka etableringar utanför utpekade områden möjliga. Materialet har till granskning kompletterats med kartbilaga.

Syftet med en översiktsplan är att ge vägledning för beslut om hur mark- och vatten ska användas och utvecklas. Det strategier som finns beskrivna är sedan vägledande för fortsatt planering på detaljnivå. Därmed finns vägledningar med inte alltid exakta lösningar på frågor om när eller hur den föreslagna markanvändningen ska genomföras.

Översiktsplanen tas fram genom en bred förankring i en politisk styrgrupp med alla partier representerade och antas av kommunfullmäktige.

Miljöpartiet i Ockelbo

Miljöpartiet i Ockelbo har tog del av den politiska internremissen inför samrådet och skickade in följande synpunkter då. Då vi inte kan notera att någon större hänsyn tagits till våra sedan tidigare inskickade synpunkter, skickar vi återigen synpunkterna enligt nedan.

Sammantaget ser vi att det finns ett stort behov av en ny och modern översiktsplan, vilket detta kan vara en bra grund till. Vissa av de inledande principerna behöver konkretiseras för att bli greppbara för gemene kommuninvånare, och sedan behöver respektive utvecklingsområde (UBx) kopplas till dessa principer så det tydligt framgår varför ett område är utpekat, och på vilka grunder detta är gjort. Eftersom hållbarhet är en viktig del i modern samhällsplanering och kommunens egen vision behöver det framgå hur respektive UB bidrar till en ökad hållbarhet ur alla tre aspekter.

Vidare saknas ett avsnitt om strategisk infrastrukturplanering och dess vikt för utvecklingen av centralorten och de tre byarna. Genom utpekande i ÖP kan avgörande infrastruktursatsningar få en större vikt i den regionala och nationella planeringen, vilket är en chans vi inte får missa. Exempel på infrastruktursatsningar som har stor inverkan på Ockelbo kommun är dubbelspår på sträckan Ockelbo-Mo Grindar samt utveckling kring Lingbo järnvägsstation. Även gång- och cykelväg utmed väg 272 upp mot Movägen (för att cykel ska kunna vara ett alternativ i hela centralorten, vilket idag inte är möjligt) är en viktig satsning som behöver belysas bättre.

Följande mer detaljerade medskick, kommentarer och synpunkter från MP Ockelbo på själva texten till samrådsförslaget:

- Ockelbo är en växande kommun som utvecklas mot en hållbar utveckling. - vad betyder detta? Att utvecklas mot en utveckling blir syftningsfel.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

- Förslaget anger att det ska finnas tydlig planberedskap. Detta tycker vi är positivt, men ser att det kan finnas behov av verktyg för att enkelt kunna visa på var det finns färdiga detaljplaner för olika ändamål?

Stark företagarkommun =

Skulle behövas en övergripande princip om att kommunen samlar handelsetableringar i centrala lägen. Både för att värna centrumhandel och hållbart resande.

Hållbara kommunikationer och infrastrukturer

- Ockelbo har en central och tillgänglig plats i regionen som utgör navet för regionens infrastruktur. – Även detta en mening med syftningsfel?

Samtliga tre punkter för kommunikation och infrastruktur är ganska svårgreppbara/intetsägande. Vad vill vi med dessa skrivningar? Vi förstår inte målen i målformuleringarna?

Natur, kultur och friluftsliv

- Ockelbo är en välmående hälsokommun som främjar och tar till vara på naturen, rekreationsområden, friluftslivet och en hälsosam livsstil. - Vad är en hälsokommun?
- Hur prioriterar vi grönområden? Flera av de föreslagna utbyggnadsområdena är på jordbruksmark och/eller rekreationsområden.

Hållbar miljö

- Ockelbo är en klimatneutral kommun där vi inte överskrider vår koldioxidbudget. Alla kan transportera sig fossilfritt och hållbart och energin som vi använder kommer från hållbara källor. - Bra att det står "hållbara källor".

Riktlinjer för bebyggelseutveckling

- Ny bebyggelse i centrala Ockelbo sker i första hand genom förtätning, omvandling och komplettering av befintliga bebyggelsemiljöer.
- Bebyggelse utanför centralorten ska för det mesta tillkomma som komplettering till befintliga bebyggelsemiljöer samt genom omvandling.
- Ny bebyggelse sker främst i närhet till kollektivtrafik eller längs kollektivtrafikstråk.
- Nya bebyggelseområden planeras med en varia on av boendetyper, upplåtelseformer, lägenhetsstorlekar och prisklasser.
- Nya bebyggelseområden planeras för en blandning av funktioner, exempelvis verksamheter, offentlig service och bostäder.
- Nya bostäder byggs i sjönära och attraktiva lägen. -Varför är detta så utpekat?
- Befintligt bostadsbestånd i kommunen ska rustas upp och moderniseras.

Önskemål om ny övergripande princip:

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

- Så länge det finns områden inne i centralorten (Ockelbo) att bebygga som inte innebär ianspråktagande av jordbruksmark, så borde dessa bebyggas innan platser som innebär ianspråktagande av jordbruksmark.

Synpunkter på och kommentarer till utskickat kartmaterial:

UB.2 – Västersveden

- Blött och översvämningsrisk?
- Ianspråktagande av jordbruksmark....

UB.3 – Näsbacken

- Regelbundet översvämmat på senare år, direkt olämpligt för bebyggelse.
- Ängsmark... mycket uppskattat rekreativområde, både för boende och förskolan i närheten.

UB.5 – Wij ängar

- Jordbruksmark, översvämningsrisk, kulturmiljö - direkt olämpligt för etablering?

UB.6 – Södra Slänten

- Bra område för bebyggelse, men hänsyn till befintliga träd behövs

UB. 8 – Marstrand östra

- Översvämningsrisk eller var kommer allt befintligt vatten ifrån?
- Ianspråktagande av åkermark...

UB.9 Marstrand västra

- Befintlig yta inom området som används för frilek/fotboll på sommaren, behöver sparas.
- Åkermark igen...
- "Området öster om Vigatan består idag av åkermark. " -Översvämmad året runt

UB.10 Komyren

- För stor omfattning, i ett så pass perifert läge?
- Hur säkras god tillgänglighet med gång och cykel (och kollektivtrafik) till området?

UB.11 Lavägen

- Möjligt att göra de att till boende med "hästnära läge"?

UVI. 1 Heden verksamhetsområde (förväxlat med UVI2)

- Specifika typ av handel? Sällanköp, inte dagligvaruhandel?
- Borde stå drivmedel och inte bensinstation

UVI. 3 MO

- Vad vill man ha här? Framgår inte riktigt av texten idag...

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

UVI. 4 Östby

- Elintensiv verksamhet - Vad innebär detta?

UVI. 5 Valhalla

- 800 ha elintensiv verksamhet.... Karta saknas? Naturvärden och friluftsliv...?

LIS.1 - Nyängestjärnen/Bysjön, småhus/bostadsbebyggelse och gemensamma småbåtsanläggningar

- Inte rimligt med service i närheten. Ligger långt från centrum.

LIS.2 - Medskogssjön, Turism- och fritidsanläggning. Utveckling av pågående campingverksamheter

- Allmänt ändamål, befintlig verksamhet, bra

LIS.3 - Jädraåns västra strand, småhus/bostadsbebyggelse och gemensam småbåtsanläggning.

- Ok

LIS.4 - JAIK-Vallen, Turism- och fritidsanläggning.

- Ok

LIS.5 - Lingbo Camping, Turism- och fritidsanläggning. Utveckling av pågående verksamheter som camping, restaurang, tankstation samt gemensam småbåtsanläggning.

- Jordbruksmarken bör fredas.

LIS.6 - Grönviken/spindelviken, fritidshus/bostadsbebyggelse och gemensamma småbåtsanläggningar.

- Helt ok utifrån fritidshus

LIS.7 - Masugnsheden, fritidshus/bostadsbebyggelse och gemensamma småbåtsanläggningar.

- Idag viktigt område för rekreation, bärplockning, hundpromenader, ridstigar, cykling, orientering m.m.

LIS.8 - Åmots camping, turism- och fritidsanläggning.

- Ok

LIS.9 - Åvallen, turism- och fritidsanläggning samt bostäder.

- Karta saknas? Svårt att säga något utan kartområde.

Saknas:

- Lingbo station, finns det inte områden att utveckla i anslutning till tågstationen?
- Åmot centrum – borde finnas goda möjligheter att bebygga i anslutning till bycentrum och ”sjönära läge” (Hamnardammen).

Kommunens ställningstagande klimatanpassning

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

- Bostäder, äldreboenden och annan värmekänslig bebyggelse ska placeras, utformas och planeras med åtgärder som minskar de negativa effekterna vid en värmebölja.
- Geologiska undersökningar ska genomföras vid detaljplanering.
- Nybyggnation ska i första hand lokaliseras till områden där risken är låg avseende ras, skred, översvämning, högt grundvatten och mark med dåliga förutsättningar.
- Dagvatten ska ses som en resurs samt vara värdeskapande, väldimensionerad och anpassad för ett förändrat klimat.
- Nya bostäder i riskområden ska generellt utformas för att klara en risknivå motsvarande ett 100-årsregn. Undantag kan göras för komplementbyggnader som exempelvis garage, carport eller likande.
- Vid detaljplanering i områden som riskerar att översvämmas ska bestämmelser om klimatanpassningsåtgärder för att klara risknivån motsvarande ett 100-årsregn anges för att säkra byggnader, vägar och annan infrastruktur.
- Endast i områden som inte hotas av 100-årsflöde eller högsta dimensionerande öde bör riskobjekt och samhällsfunktioner av betydande vikt lokaliseras. Exempel på betydande vikt är skola, förskola, vårdcentral, bibliotek, kommunala verksamheter.

Synpunkter:

- Flera utpekade områden för bebyggelse som är översvämningsdrabbade redan idag, dessa kommer att bli än mer utsatta. Detta borde revideras eller planerad hantering beskrivas på bättre sätt.
- 100-årsregn för lågt satt risknivå.
- Sista punkten – enligt riktlinjer ska ingen sammanhållen bebyggelse planeras inom översvämningsområden (BHF).

Kommunens svar

I översiktsplanen finns beskrivet vikten av utbyggnad av dubbelspårig järnväg i utvecklingsinriktning. Cykelväg längs 272 är högt prioriterad i avsnittet gång- och cykelvägar och Lingbo järnvägsstation är beskriven i kommunens bebyggelseutveckling. Det finns därmed stöd för de punkter som nämns i yttrandet.

Verktyg för att lättare visa eller hitta planlagd mark är inte en fråga som hanteras i översiktsplanen.

Gällande synpunkterna om målformuleringarna är dessa framtagna i den politiska styrgruppen där alla partier finns representerade. Utvalda mål är därmed en avvägning som är förankrade för att nå en översiktsplan med mål som består över tid. Delar av synpunkterna finns dock beskrivna i andra kapitel, tex handel och förtätning.

Förslag till ny formulering av ett av översiktsplanens mål som uppfattas innehålla syftningsfel: Ockelbo är en växande kommun som formas genom hållbar utveckling.

Varje område utpekat för utveckling av ny markanvändning har uppdaterats för att ge en tydligare bild av vilka utmaningar som finns och vad en ny detaljplan behöver utreda eller ta hänsyn till. Lämpligheten inom området kan med detta utredas närmare i senare skeden.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Trots att inga utpekade utvecklingsområden finns i kartmaterialet i Lingbo och Åmot så finns stöd i översiktsplanen för utveckling på orterna både i närheten av befintlig bebyggelse, Inom utpekade LIS-områden och genom beskrivningar som t.ex. att ”en utveckling i närheten till järnvägsstationen i Lingbo skapar förutsättningar för fler att inte behöva ta bilen till arbetet på annan ort...”

Gällande risk för översvämning och vad den är baserad på är underlaget framtaget enligt standard. Risk för översvämning utreds också i varje detaljplan som tas fram där det finns förutsättningar att undersöka frågan närmare. För att ha förutsättningar för att hitta lämplig markanvändning i Ockelbo behöver närmare utredningar göras som vilket inte är möjligt inom översiktsplanens ramar. Riktlinjer för var riskobjekt placeras är dock en viktig avvägning för allmänna intressen som finns med i ÖP.

Centerpartiet

DEL 1 UTVECKLINGSFÖRSLAG

Strategi för bebyggelseutveckling (sid 16)

I ”Riktlinjer för bebyggelseutveckling” s 17 tycker vi att det ska stå att ny bebyggelse ska ske i trä eller annat hållbart material.

Ändrad markanvändning (sid 19)

Det är många nya föreslagna områden, några nära centrum andra längre ifrån. De flesta tar i anspråk jordbruksmark (se mer under texten Jordbruksmark). Då det är flera områden som inte är speciellt nära Ockelbo, t ex MB.2 Västersveden, tror vi att man kan hitta andra områden i byarna och centrala Ockelbo.

Förslaget att bygga på ”Wij Ängar” är borttaget och det är bra.

Förslag: Vi föreslår två andra områden som kan utvecklas för bostäder i centrala Ockelbo och det är Wijberget och efter Bölevägen. Wijberget ligger nära till centrala Ockelbo och det borde vara möjligt att bygga flera villor där. Även efter Bölevägen finns det många större områden och obrukad jordbruksmark.

Verksamheter och industri (sid 22)

VI.2 Heden verksamhetsområde

Om vi ser rätt, så är kartan över området ändrat och är nu rätt. Men texten är inte ändrat, där står det ”sträcker sig från korsningen mellan väg 303 och Säbyggebyvägen och fram till Byvägen”.

VI.4 Vittersjö

Enligt beskrivningen av området verkar det inte vara aktuellt som industriområde alls, så vi tycker det ska tas bort som förslag.

Industriområden bör läggas på mark som inte är jord- och/eller skogsbruksmark eller har höga naturvärden.

Det är bara ett industriområde föreslaget i byarna, dvs Valhalla i Lingbo. Det borde vara fler områden i byarna som kan vara lämpade för mindre industri?

DEL 3 LANDSKAP

Skogsbruksmark (sid 43)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Den viktiga skogen beskrivs väldigt bra. Den är livsviktig ur så många vinklar, både klimatet, byggprodukt, rekreation m.m.m.m. Den måste skötas och tas om hand, avverkas och planteras/frösås.

Kommunens ställningstagande och hänsyn är bra och samma hänsyn och typ av text borde också stå under Jordbruksmark. Det framgår tydligt att kommunen tycker skogsmarken är viktig, det är inte alls samma tydlighet när det gäller jordbruksmarken, även om vi har 90% skog i kommunen.

Vi ser fram emot att visionen om att ”I Ockelbo har vi ett hållbart skogsbruk och en hög förädlingsgrad i kommunen av skogens produkter” ska förverkligas och vilken industri som vi ska planera för de närmaste åren!

Jordbruksmark (sid 44)

Jordbruksmarken och dennes värde är mycket bra beskrivet på sid 44-45. Den är viktig ur många synvinklar, t ex för att kommunen ska kunna bli mer självförsörjande (se Livsmedelsstrategin) eller ur synvinkeln att vi vill ha öppna landskap och en levande landsbygd. I princip så beskrivs allt i texten.

I Ockelbo har vi bara 3% jordbruksmark, 90% skogsmark. Borde vi inte då på alla sätt skydda den mark som är kvar och INTE bygga på den? Speciellt inte den aktivt brukade marken. Det står under Hållbar miljö på sid 14 att ”I Ockelbo finns en långsiktig och hållbar livsmedelsproduktion”, ett mål/vision för 2040. Hur kan man leva upp till det om marken bebyggs? Det är odlad mark och betande djur som är garant för att detta mål ska uppnås. I stället borde vi marknadsföra Ockelbo som en kommun där det finns mark att odla på och gå emot strömmen (i hela Sverige) som bygger och exploaterar jordbruksmark. Vi borde ha en Ockelbo-modell även på detta område!

Vi ser fram emot att visionen om ”en långsiktig och hållbar livsmedelsproduktion” blir verklighet!

Enligt rapport från 2019 exploaterades ca 3000 ha jordbruksmark i Sverige varje år (åren 2011-2015). Det är knappast att dessa siffror har ändrats. Nyodling är dyrt, det kostar minst 100.000 per ha! Se Jordbruksverkets information ovr362.pdf (jordbruksverket.se).

Sid 45: Kommunens ställningstagande jordbruksmark:

” att man har ett restriktivt förhållningssätt till ianspråktagande av brukningsvärd jordbruksmark. ” Bra att meningen har tagits med.

Meningen ”Kommunen anser att uppförandet av bostäder.....” borde strykas här. Meningen kan i stället läggas till under bostadsutveckling. Under kapitlet Jordbruksmark tycker vi inte man ska ha argument för att bygga på densamma. Det ska i stället tydligt framgå att kommunen vill värna jordbruksmarken.

Meningen ”kommunen är positivt inställd till brytning av ny åkermark.....” är oklar. Har det förts diskussioner om att kommunen ska betala för brytning av ny mark om annan mark är exploaterad?

Ny punkt under Kommunens ställningstagande: ”Förutsättningarna för att bedriva ett långsiktigt hållbart jordbruk på landsbygden ska värnas.” Liknande text står under Kommunens ställningstagande skogsbruksmark (s 43) och bör också tas med under

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Jordbruksmark. Det är 3% jordbruksmark i kommunen och 90% skogsmark så det är ännu viktigare att värna jordbruksmarken!

Se för övrigt text under Skogsbruksmark ovan.

DEL 4 LIS-OMRÅDEN

Föreslagna LIS-områden i Ockelbo kommun (sid 75)

Tanken med att peka ut två LIS-områden i varje by och vid befintliga campingplatser är bra. MEN även om man nu har haft vissa kriterier för att peka ut nya områden, tycker vi inte att de gamla ska tas bort! Det kan redan ha påbörjats en process för utveckling av tidigare utpekade områden. Om LIS-området då tas bort, blir det problematiskt för markägaren.

DEL 5 SAMHÄLLE

Energi (sid 93)

”Idag pekar Energimyndighetens scenarier på att det kan komma att krävas en utbyggnad av förnybar elproduktion på upp emot 100 TWh i årlig energivolym för att täcka behovet till 2040. Det kräver en fortsatt utbyggnad av både vindkraft och elnät. Många av dagens anläggningar kommer att behöva ersättas inom 15–20 år på grund av åldersskäl.”

Ovanstående text är hämtat från ÖP på sid 93. Det står vidare på sid 94 att ”I Ockelbo finns goda förutsättningar att producera el och värme från förnybara resurser som sol, vind, vatten och biomassa. Idag finns inga kända planer..... för någon storskalig eller ytkrävande produktion av bioenergi, inklusive biogas eller solenergi.”

I en ÖP tycker vi det ska stå vad vi vill och inte vad som inte finns i kommunen. I stället ska vi öppna möjligheten för att producera biogas/bioenergi, speciellt när det är ett behov av att Sverige ska bli mer självförsörjande i detta. Som det är nu, köper vi det mesta av HVO som finns på världsmarknaden, i stället borde vi kunna producera själv! Det står ju klart och tydligt i texten på sid 94 att vi har goda förutsättningar för det.

Vi föreslår därför att man lägger till ett avsnitt om biogas/bioenergi. Det har diskuterats om det ska anläggas en biogasmack i Ockelbo och även produktionen av biogas borde vara möjlig. Det kan bli till fördel för både bilar och bussar och även tillgodose genomresande då det är långt till närmaste biogasmack.

Vindkraft (sid 94)

Vindkraft och dennes betydelse är mycket bra beskrivet. Det tas upp nationella och regionala mål och hur vi med hjälp av vindkraften kan få en hållbar energiförsörjning.

Men vi ställer oss mycket kritisk till att det i ÖP står att ”Ockelbo kommun anser att inga ytterligare vindkraftverk ska etableras i kommunen” och vill ”utnyttja kommunens veto”. Att skriva in ett beslut i en ÖP som ska gälla i 20 år framåt, är högst märkligt. Det är ett detaljbeslut som inte bör finnas i en ÖP. Vid flera tillfällen har David förklarat och visat att ÖP är som ett paraply, dvs ett övergripande dokument.

Ingen kan sia om framtiden och vilka tekniska lösningar som kan utvecklas. Det kan komma incitament och ersättningar för kommunen att bygga mer vindkraftverk i framtiden, antingen det är fördelning av vindkraftspengar eller andra ”morötter”.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Ockelbo kommun ligger också väldigt nära Sandvikens kommun som utvecklar och forskar om vätgas som kommer att bli en ny energikälla för lagring av energi; grön energi producerad av vindkraftverk.

DEL 6 INDIVID

Turism (sid 118)

- ”Wij trädgårdar är ett centrum ska växa” (sid 118). Bra att texten är flyttat till Turism.

GENERELLA KOMMENTARER TILL ÖP’N

- ”Gästriklands samhällsbyggnadsförvaltning” bör bytas ut till *Västra Gästriklands Samhällsbyggnadsförvaltning* (se sid 100, första raden, andra stycket).

Kommunens svar

Strategi för bebyggelseutveckling

Materialval är en för snäv och detaljerad fråga för att rymmas inom översiktsplanen. Riktlinje om att bygga hållbart finns däremot redan beskrivet i materialet.

Att förtäta inom befintlig bebyggelsestruktur finns som strategi för bebyggelseutveckling, detta är ett tydligt ställningstagande och ger stöd utan att finnas utpekade i kartmaterialet.

Verksamheter och industri

Beskrivningar av verksamhetsområden har uppdaterats. Industrier kan etableras utan utpekade verksamhetsområde i översiktsplanen då detta beskriver större eller flera sammanhängande industrier/verksamheter på samma plats.

LIS

Delar av tidigare utpekade, som anses fortsatt lämpliga, har tagits in på nytt i ÖP i samråd med den politiska ledningsgruppen. Vissa områden har förändrats utifrån hur LIS idag tolkas av granskande och överprövande myndigheter. Att LIS områden i den äldre ÖP:n helt eller delvis utgått är en konsekvens av att kommunen satt upp nya riktlinjer för hur ett LIS-område ska pekade ut.

Energi:

Skogsbruksmark

Synpunkten noteras utan åtgärd.

Jordbruksmark

Som översiktsplanen anger så omges majoriteten av bebyggelsen, särskilt i centralorten, av jordbruksmark. Kommunen har gjort bedömningen att för att kunna utvecklas på det sätt som översiktsplanen föreslår kan tätortsnära jordbruksmark i vissa fall behöva tas i anspråk.

Mot den bakgrunden har dock vissa utpekade LIS- och MB-områden utgått med hänsyn till bevarandet av jordbruksmarken.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Åtgärd:

Västersvenden (MB.2 i samrådsförslaget) och Nyängestjärnen/Bysjön (LIS 1) i samrådsförslaget har utgått.

Energi

I dagsläget finns endast en produktionsanläggning för biogas i länet, i Forsbacka. Matavfall från Gästrikke Återvinnarens insamlingsområde transporteras dit. Förutom matavfall så kan gödsel, restprodukter från skogen eller lantbruk eller livsmedelsindustri användas. Det är svårt att uttala sig om möjligheterna att etablera en biogasanläggning i Ockelbo kommun då det handlar om företagsekonomiska avvägningar. Detsamma gäller för tankställe för biogas, det krävs att en privat aktör ser fördelarna med en etablering i Ockelbo. Oavsett så ser kommunen positivt på etablering av både produktionsanläggning för biogas/HVO och tankställe för biogas.

Åtgärd:

En beskrivning av att ett tankställe skulle vara fördelaktigt för kommunen har därför lagts in i kapitlet.

Vindkraft

Översiktsplanen tas fram genom en bred förankring i en politisk styrgrupp med alla partier representerade och antas av kommunfullmäktige. Ställningstagandet gällande att neka ytterligare tillstyrkan till vindkraft har beslutats i den politiska styrgruppen och ska återspegla den politiska majoritetens vilja.

Grannkommuner och regioner

Bollnäs kommun

Bollnäs kommuns yttrande behandlar de identifierade mellankommunala frågorna: natur- och vattenmiljöer, vindkraft och trafikinfrastruktur.

Bollnäs kommun hade föredragit om det fanns ett kapitel där de identifierade mellankommunala frågorna behandlas och på vilket sätt kommunen avser att arbeta med dessa frågor.

Trafikinfrastruktur

I förslaget skriver Ockelbo kommun att:

” Järnvägstrafiken utmed Norra Stambanan har en speciell roll för pendlingsmöjligheterna i kommunen och behöver stärkas ytterligare. Norra stambanan sträcker sig idag mellan Gävle/Storvik och Bräcke, och är cirka 30 mil lång. Kommunen har ett bra läge i regionens mitt med närhet till bland annat Söderhamn, Bollnäs, Gävle och Sandviken, samt cirka två timmar med tåg till Stockholmsregionen, något som ökar kommunens attraktivitet som boendeort och plats för näringslivet att etablera sig.

Banan är delvis enkelspårig och har dubbelspår på sträckorna Mo Grindar- Holmsveden, Kilafors-Bollnäs och Ramsjö-Ånge-Bräcke. Den är elektrifierad och har fjärrblockering. I dagsläget är Norra stambanan hårt belastad och kapacitetsutnyttjandet är högt. Järnvägsnätet

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

lider över lag av bristande underhåll och kapacitetsbrister vilket drabbar både gods- och persontrafiken.”

De ställningstagande som Ockelbo anger i sitt förslag stämmer väl överens med de ställningstagande Bollnäs kommun har om norra stambanan i gällande översiktsplan (antagen 2015). Ockelbo bör i sin översiktsplan även nämna Jämtland som ett viktigt kommunikationsstråk tillsammans med Västernorrland och Uppsala/Stockholmsregionen. Dels utifrån samarbetet i partnerskap Atlantbanan och dels utifrån att Jämtland idag växer genom att fler och fler bosätter sig i regionen och besöksnäringen hela tiden slår rekord. Jämtland är också en av tre utpekade tillväxtområden i Norrland (övriga två är Luleå och Umeå/Skellefteå). Tillväxten sker till följd av bland annat nyindustrialisering i Norrlands inland, en växande besöksnäring och ett starkt myndighetskluster. Detta handlar om stor utvecklingspotential i grannlandet som Ockelbo kan dra nytta av.

Vindkraft

Bollnäs kommun tillsammans med Ljusdal och Ockelbos kommun har tagit ett stort ansvar nationellt och regionalt för vindkraftutbyggnaden. Bollnäs kommun hade tidigare ett tematiskt tillägg för vindkraft som formellt upphävdes 2013. Bollnäs kommun beslutade år 2021 om att anta en riktlinje för storskalig vindkraft:

- Bollnäs kommun kommer inte att tillstyrka några nya storskaliga vindkraftsetableringar innan frågan om en hållbar vindkraftutbyggnad har utretts i kommunens översiktsplan.

Ockelbo kommuns förslag till översiktsplan bedöms inte påverka Bollnäs kommuns ställningstagande avseende vindkraft.

Natur

Bollnäs kommun har nyligen antagit ett naturvårdsprogram och noterar i förslaget till ny översiktsplan att ett naturvårdsprogram avses att tas fram. När detta görs bör eventuella mellankommunala naturvårdsområden beröras.

Ockelbos kommuns förslag till översiktsplan bedöms i övrigt inte påverka några av Bollnäs kommuns utpekade områden för naturvård negativt.

Vatten

En samsyn i vattenfrågor är av vikt då vattendragen och avrinningsområden inte är bundna av några kommungränser. Bollnäs kommun har en målsättning i sin gällande översiktsplan att anpassa vattenkraften till gällande miljökrav enligt EU:s vattendirektiv för att förbättra rekreativa och ekologiska värden samt att fortsätta arbetet med att återställa vattendrag från flottningsrensning och vandringshinder.

Bollnäs kommun hade gärna satt en tydlig viljeinriktning för hur kommun avser att arbeta med biologisk återställning av flottnings-skadade vatten. Det saknas även ett ställningstagande i hur kommunen avser uppnå god ekologisk status i vatten. Den nationella omprövningsplanen för vattenkraft är inte heller omnämnd. Förslagsvis skulle den kommunala översiktsplanen kunna konkretisera dessa frågeställningar i ett kommande vatten- och fiskevårdsprogram.

Kommunens svar

Kommunen delar Bollnäs kommuns synpunkter.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Åtgärd:

Översiktsplanen kompletteras med ett avsnitt gällande mellankommunala intressen.

Gävle kommun

I Gävles översiktsplan konstaterar vi att Gävle är en regional tillväxtmotor, men att detta perspektiv också bygger på att det är en stark och livskraftig utveckling i övriga kommuner som ingår i den funktionella regionen. Det finns många samband i en funktionell region, där god samverkan mellan kommunerna är en förutsättning för att tillsammans kunna lyckas.

I Gävle brukar vi ofta säga att Ockelbo ligger närmre Stortorget i Gävle än vad södra Bomhus gör. Detta stämmer med hänsyn till restid i kollektivtrafiken. Detta som exempel på den nära relation som finns, och den potential som också finns för fortsatt utveckling. Översiktsplanen är ett viktigt instrument för att ta tillvara dessa potentialer.

I Gästrikland har vi olika bakgrunder och olika traditioner kopplad till arbetsmarknad. I takt med den utveckling som sker, finns det stort behov av samverkan mellan kommunerna kring utbildning och anpassning till arbetsmarknadens framtida behov.

Gävle och Ockelbo kommuner har gemensamma intressen i viktig infrastruktur – t.ex. Norra Stambanan. Eftersom infrastruktur ingår i system, där effekterna oftast uppstår på systemnivå, är det viktigt med samarbete mellan kommuner kring dessa frågor.

Våra kommuner delar också andra viktiga naturgivna förutsättningar – kanske tydligast i form av Testeboån, där avrinnings-/översvänningsfrågor är mycket aktuella. Även kring Hamrångeån har vi gemensamma intressen, samt i de utpekade LIS-områden (12 och 15), opåverkad område (S003) samt utpekad område för verksamhet (Vittersjö) som ligger i anslutning till kommungränsen.

Gävle kommun ser också andra viktiga samverkansfrågor mellan våra kommuner. Detta kan gälla rekreativintressen, friluftsliv, kulturhistoriska intressen, gröna näringar, energiförsörjning (t.ex. stamnät Nord-syd, Kustpaketet), vindkraft samt de samarbeten som redan finns i form av Gästrik Vatten, Gästrik Återvinnare och Gästrik Räddningstjänst. Listan kan säkert göras längre och det finns säkerligen mycket mer att utveckla till nytta för oss alla.

Kommunens svar

Kommunen delar Gävle kommuns yttrande.

Åtgärd:

Översiktsplanen kompletteras med ett avsnitt gällande mellankommunala intressen.

Tierps kommun

Tierps kommun väljer att inte yttra sig i ärendet, men önskar Ockelbo kommun lycka till i det fortsatta arbetet.

Kommunens svar

Synpunkter noteras utan åtgärd.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Älvkarleby kommun

Älvkarleby Kommun har inget att erinra mot Samråd till översiktsplan 2040 för Hofors kommun och Ockelbo kommun.

Kommunens svar

Synpunkter noteras utan åtgärd.

Sandvikens kommun

Sandvikens kommun beslutar att inte lämna några synpunkter i samrådsskedet.

Kommunens svar

Synpunkter noteras utan åtgärd.

Föreningar, organisationer och näringsliv**Museisällskapet Jädraås-Tallås Järnväg**

Vi anser att förslaget inom flertalet områden är väl genomarbetat och vi delar kommunens ställningstaganden.

När det gäller avsnittet om turism, tycker vi dock att förslaget har ett alltför stort fokus på Wij Trädgårdar. De är det odiskutabelt största besöksmålet i kommunen, men vi anser att Jädraås, med den unika och bevarade järnvägs-, skogs- och bruksmiljön, måste ges en tydligare plats som ett utvecklingsområde för turismen. Museijärnvägen i Jädraås är ett i allra högsta grad levande besöksmål, dessutom både nationellt och internationellt erkänt. Detta bör kommunen på ett tydligare sätt se som en resurs.

Wij Trädgårdar, med sitt ursprung i Wij Herrgård, berättar tillsammans med Jädraås den historia som under förra seklet utvecklade Ockelbo till vad det är idag.

Kommunens svar

Kommunen delar yttrandet.

Åtgärd:

Under rubriken "Turism" införs följande kompletterande text för Jädraås-Tallås Järnväg.

Jädraås-Tallås Järnväg

Kulturmiljöerna i Jädraås och Tallås, omkring 2 mil väster om Ockelbo, är ett populärt utflyktsmål i kommunen. Där möts besökaren av kulturmiljöer från det sena 1800-talets järnbruk. I centrala Jädraås domineras miljön av det stationssamhälle som växte fram efter järnvägens etablering på 1880-talet. Järnvägsmiljön är mycket välkött tack vare museisällskapet Jädraås-Tallås Järnväg, JTJ. De ansvarar också för driften av den sex km långa museijärnvägen mellan Jädraås och Tallås. Där kan besökarna följa med på en tidstrogen ångtågsresa från 1900-talets början, i järnets och skogens land.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Området runt Tallås station har också pekats ut som LIS område för att möjliggöra en utveckling av området.

Ungdomsrådet, Ockelbo kommun

Frågor som diskuterades var om ungdomarna själva tror att de kommer bo kvar i Ockelbo 2040 då är de i åldern 30-35år, vad är bra, vad är dåligt och vad kan bli bättre. Ungdomarna hade också åsikter om cykelvägar, skola och fritid.

Kommer ni bo kvar i Ockelbo 2040?

Här var det blandade åsikter, vissa var helt klar på att de inte skulle bo kvar för att det inte händer någonting i Ockelbo. Vissa kan tänka sig flytta till staden och flytta tillbaka när det är dags att bilda familj och vissa ska aldrig flytta från byn.

Bra:

Hemma och familj

Lugn och ro

Påverkas inte av stadsmiljön Närheten till naturen

Dåligt:

Det finns betydligt mer arbetstillfällen i städerna

Allt finns i Gävle som affärer, möjlighet till fritidsaktiviteter, Nöjen. I Ockelbo händer ju ingenting förutom marknaden.

Dåligt med fritidsaktiviteter, bara det "vanliga" såsom fotboll, hockey, basket och innebandy.

Vad kan bli bättre?

Näringslivet och företagandet måste öka, dels för att skapa fler arbetstillfällen, dels för att ge oss en valmöjlighet att handla på något annat än lca.

Om vi kommer bli flera invånare i kommunen och med detta blir fler som jobbar och går i skolan så måste det finnas fler möjligheter till att pendla både lokalt och till andra städer från både centrala Ockelbo och byarna, för att det ska vara hållbart både socialt och miljömässigt. För oss ungdomar behövs fler tågavgångar åt både norr och söder, idag går det dåligt med tåg vilket begränsar och gör att vi tvingas avstå från vissa aktiviteter om vi inte får skjuts av föräldrar. Om vi ska bo i Ockelbo när vi är vuxen och har jobb, eventuellt i Gävle på andra tider än de "vanliga" och vill åka kollektivt skulle det inte fungera med dagens tågtider och Kuxabussavgångar. Det ställer krav på oss att ha körkort och bil för att kunna komma till jobbet vilket inte passar ihop med dagens miljötänk.

Kuxatrafiken behöver utöka sina avgångar, det är till exempel inte attraktivt att bo i andra delar än centrala Ockelbo och studera i Gävle på gymnasiet då det måste fixas skjuts om en inte kommer hem eller åker vid vanliga skolstartstider. Lika gäller om en studerar i Ockelbo och vill stanna kvar med kompisar framme på byn, det finns ingen buss hem på kvällen utan då måste vi få skjuts av föräldrar.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Gång och cykelvägar:

Funkar men det behövs flera och inte bara centralt. Där det inte finns cykelvägar bör kanske hastighetsgränsen sänkas, att cykla på en väg där timmerbilar kör 70km/h är inte optimalt för yngre barn.

Fritid:

Bygga en ny A-hall och låta Kuxa-hallen bli en B-hall för att ha en hall tillhands för aktiviteter även när det är matcher eller turneringar som låser Kuxahallen för andra idrottsaktiviteter. Den nya hallen bör vara placerad centralt och det kan vara en multihall för inomhusaktiviteter som passar många intressen, allt ifrån kultur, idrott, äventyr. Det vore också bra med en cafeteria i den byggnaden där föräldrar eller kompisar kan vänta/hänga under träning/match/aktivitet, eller ett ställe som vi kan hänga på direkt efter skolan i väntan på att träningen ska börja. (Kanske också en plats för en ungdomsgård på ett ställe där många samlas per automatik).

Skola:

Om det kommer bli ca 100 mer elever som ska gå i grundskolan år 2040 så behöver det byggas större skolor eller fler fristående lokaler för det är trångt och det finns inte salar så det räcker till idag. Det kommer också behövas fler lärare så det behöver göras mer attraktivt för lärare att jobba i Ockelbo, idag verkar det vara svårt att få hit lärare som vill jobba i Ockelbo då det i dagsläget ofta saknas lärare.

Kommunens svar

Kommunen ser positivt på ungdomsrådets synpunkter och engagemang i kommunens utveckling. Översiktsplanen syftar på flera sätt att möjliggöra precis det som lyfts fram i yttrandet. Ockelbo är redan idag en kommun som präglas av stor företagsamhet. I kommunen finns omkring 400 privata företag. I översiktsplanen lyfts näringslivet fram som en viktig del av kommunens framtid, vilket också återspeglas av översiktsplanens framtidsbilder.

Även kollektivtrafiken lyfts i översiktsplanen fram som en framgångsfaktor för att förverkliga vision i översiktsplanen. I översiktsplanen skrivs exempelvis att nya bostäder i huvudsak ska uppföras i området med stark kollektivtrafik. Själva kollektivtrafiken i har kommunen dock ingen rådighet över då det är regionen som ansvarar för denna. Kommunen samverkar dock med regionen för att lyfta behov av förstärkningar och förbättringar.

Det är en självklarhet för kommunen att kommunens invånare, oavsett ålder eller kön, ska kunna cykla och gå säkert i kommunen. I kommunens Gång- och cykelplan redogör kommunen för prioriteringar gällande åtgärder i kommunens gång- och cykelnät. Eftersom synpunkten inte redogör för vilken eller vilka vägsträckor det gäller är det svårt att svara mer specifikt på synpunkten.

För att förverkliga den vision som översiktsplanen syftar till behöver också fritids- och skollokaler ses över och göras ändamålsenliga utifrån det nya behovet. Sådana åtgärder hanteras dock inte i översiktsplanen utan i efterföljande planering.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Styrelsen byrådet Åmotsbruk

Vi har dels kommentarer från styrelsemötet i byrådet 2022-04-12, dels sammanställda svar från styrelsemedlemmar.

- S.107–108. Hur rimmar detta med resten av avsnittet om Kollektivtrafik? Man skriver om möjlighet till pendling, minska behovet av bil och att resandet ska bli klimatsmart, möjlighet för unga och äldre som saknar körkort att ha ett rikt friluftsliv. När kuxabussarna nästan bara går under terminstid och aldrig på kvällar och helger?

Kollektivtrafiken behöver utvecklas redan i dag och det i ännu högre grad om landsbygden utvecklas enligt planerna i de beskrivna LIS-områdena i Del 4.

- Min största invändning mot översiktsplanen var att man ska fortsätta (18 år framåt) att förtäta och öka inflyttningen till centralorten. Jag tycker att byarna kommer i skymundan.
- S. 57. Före detta Åmotsgården är idag privatägd och hör inte ihop med skidklubben. Spåren startar inte längre vid före detta Åmotsgården.
- S.109. ”Användningen av kollektivtrafik som resesätt ska öka”. Här behöver tilläggas: "...genom ökad turtäthet från de mindre byarna".

Resor fram och tillbaka till Ockelbo måste gå att göra samma dag utan att hela dagen går ut och kvällsturer hem behöver finnas.

- S.117. Formuleringen bör ändras till: "Den befintliga servicen ska ha förutsättningar att vara kvar och utvecklas med post och pakethantering som idag saknas och kräver resor till centralorten..."

Åmots Tempo saknar denna service vilket gör att resor till Ockelbo krävs. Det är då lätt hänt att annan handling då också görs i Ockelbo i stället för lokalt i Åmot och förutsättningen för handeln försvinner.

En översiktsplan har många funktioner, bland annat som ett underlag för användningen av mark och vatten, för planering och utbyggnad av infrastruktur, service och bostäder och för en hållbar utveckling i kommunen.

Med tanke på det strategiska dokument som en översiktsplan utgör, samt att den sträcker sig över många år framöver, vill undertecknad lämna dessa synpunkter:

För att nå kommunens framtidsbilder, bland annat som en attraktiv och växande kommun, är det viktigt att det skapas förutsättningar för att leva och verka i hela kommunen. Detta gäller både boende, verksamhet och industri liksom turism. Tillväxten i kommunen är beroende av att hela kommunen ges möjlighet att leva och utvecklas. Byarnas betydelse i detta sammanhang kan inte nog betonas.

Den som så önskar ska ges möjlighet att bo kvar på hemorten, oberoende av familjesituation eller ålder. Detta kräver då också att det finns olika typer av boendeformer runt om i kommunen. Den som bor utanför tätorten och av olika skäl känner sig behöva sälja sin villa, ex av hälsoskäl, ska ändå kunna bo kvar på orten men i annan boendeform. Bristen på hyreslägenheter utanför tätorten hindrar möjligheten till flyttkedjor inom den egna bygden. Många äldre önskar byta villan eller gården mot ett bekvämare boende, men ser inga

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

möjligheter att då kunna bo kvar på hemorten eftersom inga alternativ finns. Att i det läget mot sin önskan tvingas välja att bo kvar på sin fastighet hindrar också yngre att flytta in till bygden. Det byarna behöver för att kunna utvecklas är olika typer av boenden för att attrahera personer i olika skeden i livet, gärna barnfamiljer men också äldre. För att kommunen ska nå sitt tillväxtmål, krävs att hela kommunen ges förutsättningar för att växa, inte bara tätorten. Ur hållbarhetssynpunkt är det också angeläget att förutsättningar skapas för att befintliga fastigheter kan tas om hand och leva vidare med nya ägare, framför att de står obebodda.

I Åmot pekas Masugnsheden ut som ett område för bebyggelse, både fritids- och permanentbostadsbebyggelse och med småbåtsanläggning. Området har höga kulturmiljövärden och är ett väl utnyttjat rekreativt område i bygden med uppdaterad naturstig och med planerad led för cykelturism. Området är dock inte markerat som ett område med kulturmiljövärden i planen. Bebyggelse i detta område vore olyckligt.

Idag finns dessutom redan ett tiotal avstyckade ej bebyggda tomter vid Krutåkern, ett område som också ligger närmare centrum i byn med dess livsmedelsbutik och drivmedelsstation.

För att nybyggnation överhuvudtaget ska vara möjlig krävs också att VA-nätet har kapacitet för att klara ytterligare anslutningar. För att bygden ska ges förutsättningar att utvecklas krävs därför att denna infrastruktur byggs ut för att klara efterfrågan.

Kommunens svar

Kommunens ställningstaganden om att arbeta för en kollektivtrafik som är pålitlig, säker och tillgänglig, samt att andelen resande med kollektivtrafik ska öka, gäller såväl Kuxatrafiken som X-trafik. En ökad turtäthet kan vara ett sätt nå målen tillsammans med andra åtgärder.

Översiktsplanen är tydlig i ställningstaganden att bebyggelseutveckling sker genom förtätning både i centrala Ockelbo och runt byarna. Förtätning och begränsat antal nya bostäder eller verksamheter ingår i beskrivningen av befintlig bebyggelse och markanvändning och visas därmed inte som namngivna objekt. Därtill finns LIS-områden utpekade där nya bostäder i olika former kan byggas. Kommunen delar uppfattningen om att arbeta för att servicen i byarna utvecklas.

Kommunen delar synpunkten gällande LIS-området vid Masugnsheden.

Under 2023 har arbete påbörjats med att arbeta fram en vattentjänstplan för Ockelbo kommun. Förändringar i Vattentjänstlagen (LAV) 6 §, från 1 januari 2023 innebär krav på att Vattentjänstplaner ska upprättas, beslutas och samrådats av varje kommun under 2023.

Gästrike Vatten har uppdraget att samordna och driva arbetet med att ta fram förslag till Vattentjänstplan Ockelbo, arbetet sker i nära samråd med berörda förvaltningar. En vattentjänstplan ska bland annat innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. Vattentjänstplanerna bedöms helt eller delvis ersätta VA-planer.

Kommunen ändrar texten i översiktsplanen gällande elljusspåret i Åmot och Åmotsgården.

Åtgärd: Avsnittet om kollektivtrafik har justerats för att tydligare benämna kollektivtrafiken till byarna. LIS-området vid Masugnsheden har utgått.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Eurowind

Vindkraftsföretaget Eurowind Energy önskar härmed yttra sig om Ockelbo kommuns nya översiktsplan och mer specifikt en del av det förslagna natur- och friluftsområde som i planen benämns NF8.

Sedan drygt ett år tillbaka utreder Eurowind möjligheten att omforma, den sedan tidigare tillståndsgivna och av kommunen tillstyrkta, vindparken Stor Vrången bestående av 23stycken vindkraftverk lokaliserade väster om Lingbo.

Det primära syftet med omformningen har varit att ta större hänsyn till naturvärden, det faktiska friluftslivet i området, visuellt intryck från Lingbo samhälle samt ljudpåverkan jämfört med vad som gjorts vid utformningen av den ursprungliga parken ”StorVrången”, utformad av en annan vindkraftsprojektör. Eurowind ser möjligheter att uppföra en modern park där vi i stor utsträckning kan nyttja redan befintlig infrastruktur såsom befintlig vägsträckning.

Efter att ha analyserat området och fört dialog med lokala intressen i form av Lingbo hembygdsförening, Lingbo fiskevårdsförening, Fallets- och Hedens jaktvårdsförening samt Lingbo byförening och lokala markägare har vi arbetat fram ett förslag till vindpark som givits namnet ”Tennstopet”.

Etableringen är betydligt mindre till omfattningen än tidigare och består av 6-7 nya verk lokaliserade på Vackerdalsberget ca 5,5 km väster om Lingbo men skulle även kunna omfatta en modernisering av den redan befintliga mindre vindparken bestående av tre vindkraftverk av modellen G90-2 som uppfördes redan 2011. Nio moderna turbiner skulle med dagens teknik producera 184.000 MWh elektricitet, motsvarande el till omkring 9200 villor, och i praktiken kunna ersätta omkring 21 äldre vindkraftverk.

Det område som Eurowind önskar fortsätta att utreda för vindkraft är i Karta 1. markerat i blått och omfattas till större delen av det nationella riksintresset för vindkraft utpekad av Energimyndigheten som lämplig för vindkraft. Den sedan tidigare tillståndsgivna parken ”StorVrången” är markerade med blå prickar medan ”Tennstopet” är tänkt att inrymmas inom det blåmarkerade området. Övriga verk (utanför det blåmarkerade området) kommer inte att byggas inom ramen för det tidigare tillståndet.

Ytan som tas i anspråk är med andra ord betydligt mindre, är lokaliserat endast söder om Kroksjö Öga naturreservat och sträcker sig västerut bort från bebyggelse i Lingbo och de faktiska natur & friluftintressen som vi finner norr och öster om ”Tennstopet”. Området är redan kraftigt påverkat av vindkraft och ett aktivt skogsbruk

Förslag till ny kommunal översiktsplan

I Ockelbo kommuns förslag till ny översiktsplan pekas ett nytt natur- och friluftsintrasse ut, benämnd NF8. Generellt avses med detta område att bevara naturvärden och friluftsintrasset i området. I praktiken omfattar dock denna utformning på området även en yta som karakteriseras av mänsklig aktivitet i form av aktivt skogsbruk. Den södra delen av detta område sammanfaller med utredningsområdet för vindpark Tennstopet.

Varför utredningsområdet fortsatt lämpar sig för vindkraft

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Vindpark Tennstopet är utformad för att på bästa sätt ta tillvara och främja det faktiska friluftslivet i området.

Utredningsområdet befinner sig söder om Kroksjö öga naturreservat som avser att bevara den biologiska mångfalden, att vårda och bevara den värdefulla naturmiljön i området och att tillgodose friluftslivets behov av områden.

Den del av det utpekade natur- och friluftsområdet som sammanfaller med utredningsområdet för vindpark Tennstopet är i mycket stor utsträckning avverkat och det finns således inga större opåverkade områden. Det förefaller därmed osannolikt att det finns höga naturvärden inom området som kan bevaras eller främjas. Detta bekräftas också i våra dialoger med intresseorganisationer såsom jaktvårdsföreningar, fiskevårdsförening samt hembygdsförening som bland annat ansvarar för underhållet av Fallfäbodarna och Näsfäbodarna.

Vidare avverkning inom området kan inte uteslutas i närtid. Utförda och planerade avverkningar kan ses i karta 3 och bild 1 nedan. Det kan dock vara rimligt med ett antagande om att den ekonomiska ersättning som markägarna erbjuds i samband med etableringen av vindkraft, minskar det ekonomiska behovet att vidare avverka skog. Ur ett naturvärdesperspektiv skulle man därmed kunna argumentera för att en vindkraftsetablering de facto skulle kunna främja naturvärden snarare än att den har en negativ inverkan.

Som kan ses på bild 1 & 2 så är omgivningen och det aktuella området redan idag kraftigt påverkat av ett aktivt skogsbruk samt vindkraft i form av turbiner, vägar och uppställningsytor. Att nyttja befintlig infrastruktur och utveckla vindkraften på Vackerdalsberget i riktning mot de större etableringarna i väster där det inte föreligger några uppenbara konflikter med naturvärden, fritidsintressen eller närboende ser Eurowind som en väl avvägd modernisering av vindkraften.

Natur- och friluftsområdets södra del är förhållandevis otillgängligt på grund av dåliga vägar och besvärlig terräng, liksom ovan påpekats kraftigt påverkat av aktivt skogsbruk. Som tidigare nämnt har det i vår dialog med lokala intresseföreningar också visat sig att utredningsområdet är föga intressant ur ett friluftsperspektiv. Friluftshintressena finns snarare norr om och öster om utredningsområdet, vilket utformningen av vindpark Tennstopet, liksom Ockelbo kommun med sin nya översiktsplan avser att värna om och främja.

En modernisering och utveckling av vindpark Vackerdalsberget kommer i jämförelse med befintliga turbiner kunna skapa en bättre ljudbild och längre avstånd mot de faktiska friluftshintressen som vi finner öster och norr om parken. Dessa intressen utgörs exempelvis av vandring på lederna, besök i Fallfäbodarna och Näsfäbodarna eller fiske i Stor-Vrången. En modernisering av vindparken torde därmed vara fördelaktigt ur ett natur- och friluftsperspektiv.

Eurowind har fört goda dialoger med lokala föreningar i Lingbo. Främjande åtgärder i samband med vindparkens byggnation skulle bidra till föreningslivet för den lokala fiskeföreningen, byföreningen, hembygdsföreningen och jaktlagen i närområdet.

Kommunens ambition att främja natur och friluftslivet i området står med andra ord inte i konflikt med utformningen av vindpark Tennstopet, tvärtom bör dessa intressen kunna samverka.

Vad Eurowind föreslår

Utifrån ovannämnda anledningar föreslår Eurowind att den delen av det utpekade natur- och friluftsområde som ligger söder om Kroksjön bör undantas från att klassas som ett natur- och

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

friluftsområde och därmed exkludera det aktuella utredningsområdet för vindpark Tennstopet såsom illustreras i karta 4 nedan.

Vidare föreslår Eurowind att formuleringen av kommunens ställningstagande till ny vindkraft justeras så att ny yta får lov att tas i anspråk där det sedan tidigare finns tillståndsgiven vindkraft, förutsatt att området redan är påverkat av vindkraft och att det inte finns några uppenbara motstående intressen i form av exempelvis höga naturvärden.

Eurowind kommer fortsatt att föra dialog med de lokala föreningarna i Lingbo och ser goda möjligheter i att få ett lokalt stöd och acceptans för den planerade vindparken Tennstopet.

Sammanfattning

Som bekant står vi inför en enorm utmaning vad gäller klimat- och energiomställning i Sverige som bara de senaste månaderna blivit än mer akut och påtaglig till följd av Rysslands invasion av Ukraina och det faktum att hela Europa kommer att behöva frigöra sig från ett Ryskt energiberoende.

Lägg till detta att ett flertal tunga industrier i mellersta och norra delen av Sverige tidigarelagt sina planer på en grön omställning samt att transportsektorn i en rasande takt håller på att ställa om till gröna bränslen. Sammantaget behöver vi tillföra enorma mängder ny hållbar energi till systemet och det behöver ske mycket fort.

Det enda energislag som på ett hållbart sätt kan tillföra tillräckligt mycket energi och tillräckligt fort är vindkraften.

Vi är oerhört tacksamma och ödmjuka inför det faktum att Ockelbo kommun har bidragit med mer vindkraft än de flesta kommuner och under normala omständigheter hade det varit rimligt att kanske istället bygga ut vindkraften i andra delar av Sverige. Vi hoppas att Ockelbo kommun i begränsad utsträckning ändå kan tänka sig att omarbeta en mycket liten del av sin nya översiktsplan för att vi på bästa sätt skall kunna nyttja goda vindresurser i områden där det finns jämförelsevis väldigt få motstående intressen och där vindkraften redan är högst påtaglig.

Vi tror att det är med denna typ av rimliga justeringar som energiproduktionen kan byggas ut i snabb takt och det är vår förhoppning att regeringen inom kort realiserar det förslag om att ekonomiskt kompensera de kommuner som tagit och kommer att ta ansvar vad gäller energiproduktionen.

Kommunens svar

Kommunen är mycket positiva till vindkraft som energikälla. Vindkraft är en viktig del av hållbar energiförsörjning och det har uppförts 182 vindkraftverk i kommunen. Det innebär att Ockelbo nu har näst högst installerad effekt av alla kommuner i Sverige. Kommunen anser sig nu ha uppfört sin andel av rikets och regionens vindkraftverk och kommer inte att tillstyrka fler vindkraftsetableringar.

Privatpersoner

Privatperson 1

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

En översiktsplan har många funktioner, bland annat som ett underlag för användningen av mark och vatten, för planering och utbyggnad av infrastruktur, service och bostäder och för en hållbar utveckling i kommunen.

Med tanke på det strategiska dokument som en översiktsplan utgör, samt att den sträcker sig över många år framöver, vill undertecknad lämna dessa synpunkter:

För att nå kommunens framtidsbilder, bland annat som en attraktiv och växande kommun, är det viktigt att det skapas förutsättningar för att leva och verka i hela kommunen. Detta gäller både boende, verksamhet och industri liksom turism. Tillväxten i kommunen är beroende av att hela kommunen ges möjlighet att leva och utvecklas. Byarnas betydelse i detta sammanhang kan inte nog betonas.

Den som så önskar ska ges möjlighet att bo kvar på hemorten, oberoende av familjesituation eller ålder. Detta kräver då också att det finns olika typer av boendeformer runt om i kommunen. Den som bor utanför tätorten och av olika skäl känner sig behöva sälja sin villa, ex av hälsoskäl, ska ändå kunna bo kvar på orten men i annan boendeform. Bristen på hyreslägenheter utanför tätorten hindrar möjligheten till flyttkedjor inom den egna bygden. Många äldre önskar byta villan eller gården mot ett bekvämare boende, men ser inga möjligheter att då kunna bo kvar på hemorten eftersom inga alternativ finns. Att i det läget mot sin önskan tvingas välja att bo kvar på sin fastighet hindrar också yngre att flytta in till bygden. Det byarna behöver för att kunna utvecklas är olika typer av boenden för att attrahera personer i olika skeden i livet, gärna barnfamiljer men också äldre. För att kommunen ska nå sitt tillväxtmål, krävs att hela kommunen ges förutsättningar för att växa, inte bara tätorten. Ur hållbarhetssynpunkt är det också angeläget att förutsättningar skapas för att befintliga fastigheter kan tas om hand och leva vidare med nya ägare, framför att de står obebodda.

I Åmot pekas Masugnsheden ut som ett område för bebyggelse, både fritids- och permanentbostadsbebyggelse och med småbåtsanläggning. Området har höga kulturmiljövärden och är ett väl utnyttjat rekreativsområde i bygden med uppdaterad naturstig och med planerad led för cykelturism. Området är dock inte markerat som ett område med kulturmiljövärden i planen. Bebyggelse i detta område vore olyckligt.

Idag finns dessutom redan ett tiotal avstyckade ej bebyggda tomter vid Krutåkern, ett område som också ligger närmare centrum i byn med dess livsmedelsbutik och drivmedelsstation

För att nybyggnation överhuvudtaget ska vara möjlig krävs också att VA-nätet har kapacitet för att klara ytterligare anslutningar. För att bygden ska ges förutsättningar att utvecklas krävs därför att denna infrastruktur byggs ut för att klara efterfrågan.

Kommunens svar

Översiktsplanen är tydlig i ställningstaganden att bebyggelseutveckling sker genom förtätning både i centrala Ockelbo och runt byarna. Förtätning och begränsat antal nya bostäder eller verksamheter ingår i beskrivningen av befintlig bebyggelse och markanvändning och visas därmed inte som namngivna objekt. Därtill finns LIS-områden utpekade där nya bostäder i olika former kan byggas. Kommunen delar uppfattningen om att arbeta för att servicen i byarna utvecklas.

Kommunen delar synpunkten gällande LIS-området vid Masugnsheden.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Under 2023 har arbete påbörjats med att arbeta fram en vattentjänstplan för Ockelbo kommun. Förändringar i Vattentjänstlagen (LAV) 6 §, från 1 januari 2023 innebär krav på att Vattentjänstplaner ska upprättas, beslutas och samrådats av varje kommun under 2023.

Gästrike Vatten har uppdraget att samordna och driva arbetet med att ta fram förslag till Vattentjänstplan Ockelbo, arbetet sker i nära samråd med berörda förvaltningar. En vattentjänstplan ska bland annat innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. Vattentjänstplanerna bedöms helt eller delvis ersätta VA-planer.

Åtgärd: *Avsnittet om kollektivtrafik har justerats för att tydligare benämna kollektivtrafiken till byarna. LIS-området vid Masugnsheden har utgått.*

Privatperson 2

Vi önskar att del av det LIS-område, som i gällande Översiktsplan kallas för LIS-område 6 Lingan, även i denna översiktsplan skall klassas som LIS-Område. Det med samma argument som finns i den nu gällande översiktsplanen, samt att förberedande planeringsarbete redan har gjorts av markägaren till berört område.

Området som avses visas med Röd pil på kartan nedan. Det handlar norra delen stranden av Österviken.

Kommunens svar

Kommunen anser att området uppfyller kriterierna för LIS.

Åtgärd: *Översiktsplanen har utökats med LIS-område i enlighet med yttrandet. Området har fått namnet LIS 20 Lingan Östervik.*

Privatperson 3

Synpunkter på det utpekade industriområdet Vittersjö där jag äger fastighet. Området består till stor del av blöt myrmark och mycket vatten som ej lämpar sig för industri.

Kommunens svar

Området som är utpekad är ett större område där det både finns myrmark och annan mark som är bättre lämpad för bebyggelse. Avgränsningen ska inte ses som en säkerställd gräns inom vilken hela området bedöms lämpligt för föreslagen användning. Genom att peka ut hela området lämnas förutsättningar för en mer detaljerad avgränsning i senare skede, i exempelvis en detaljplan.

Privatperson 4

Jag menar att det i denna översiktsplan finns delar, delar som med all tydlighet visar på att det har saknats relevant kompetens vid framtagandet av översiktsplanen, som allvarligt förändrar och försämrar trovärdighet för översiktsplanen som helhet.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Det återfinns klimatrelaterade påståenden som saknar empiri och enbart ter sig bygga på orealistiska antaganden, tro och rent hittepå. Det finns inte heller några förklaringar om vad exempelvis klimat eller växthusgaser är, och utan dessa förklaring uppvisar översiktsplanen inget annat än en upprepning av ord utan förståelse.

Som jag tolkar texten är andemeningen i denna översiktsplan att klimatförändringar minskar människors och miljöns välbefinnande, och kommer att minska dem ytterligare, såvida inte drastiska åtgärder vidtas för att så snabbt som möjligt nå noll nettoutsläpp av växthusgaser.

Genom skrivningar såsom att "Jordens befolkning lever och konsumerar idag mot-svarade vad 1.7 jordklot kan försörja" uppvisas med all tydlighet att relevant kompetens för ett sådant uttalande saknas. Detta påstående härrör sig från ett spekulativt begrepp som kallas "Overshoot day" vilket bygger ett s.k. ekologiskt fotavtryck. Det så kallade fotavtrycket räknas fram av miljöpopulistiska Global Footprint Network enligt en noga uttänkt skrämselformel där de försöker räkna fram hur mycket vi konsumerar i relation till hur mycket jorden kan producera per år.

Detta fotavtryck är uppdelat i 6 olika områden: fiske, odlad mark, bebyggd mark, betesmark, skogsproduktion mm, (built-up land, carbon, cropland, fishing grounds, forest production och grazing land). Inom alla dessa områden ligger det sk. avtrycket under vad jorden kan producera utom för just det område som kallas Carbon dvs kol. Kol som förutom att det är grundämne nummer 6 i det periodiska systemet också är universums fjärde vanligaste atom, de tre som är vanligare är helium, syre och väte. Den mänskliga kroppen består dessutom av nästan 20% kol. Det är denna post som gör att miljöpopulisterna spekulativt anser att vi förbrukar mer resurser än vad jorden kan erbjuda, vilket inte har något med fakta eller naturvetenskap att göra utan enbart är hittepå och ska således inte heller återfinnas i en kommunal översiktsplan.

När det gäller temperaturförändring och de påståenden som finns om allt högre temperaturer är dessa inte trovärdiga då det inte ens i det mest extrema scenario RCP 8.5, numer även kallat ett policyhaveri, skulle ge 6 graders temperaturhöjning jämfört med temperaturen idag. Vidare säger inte heller en förändring av temperaturen något om vad som orsakat en förändring bara att den har inträffat. Den naturvetenskapligt intresserade vet naturligtvis också om att det är skillnad mellan korrelation och kausalitet.

Att i temperaturavseende exempelvis referera till Parisavtalet är i sig intressant då det i det avtalet, av riksdagen godkänd proposition 2016/17:16 och i dess artikel 2, inte står något om vilket år som är jämförelseår. Bara förindustriell-nivå vilket då innebär att jämförelseår kan, beroende av vilja och ändamål, väljas till något av de drygt 4 miljarder år som jorden funnits.

Det påstås också i översiktsplanen att årsmedeltemperaturen i Gävleborgs län är omkring 3 grader och det ges samtidigt intrycket att det skulle få apokalyptiska följder som temperaturen steg med 3-6 grader. För den orolige kommuninvånaren skulle exempelvis en utflykt till Sveriges huvudstad Stockholm ge en intressant insikt i om hur man i Stockholm klara av att leva under sådana förhållanden som i Ockelbo skulle vara apokalyptiska då årsmedeltemperaturen i Stockholm, 2020 och uppmätt av SMHI i Observatorielunden, är 9,7 grader dvs nästan 7 grader högre än vad som anges i översiktsplanen som årsmedeltemperatur i länet.

Klimat kan enklast beskrivas som vädrets historia över en lång tid. Tron på att det är människan som styr klimatet är en stor och överdriven förenkling, samt lika naivt som det är

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

arrogant. Speciellt då klimatet är ett kopplat icke-linjärt kaotiskt system och som under drygt 4 miljarder år varierat utan mänsklig inblandning.

I ett kopplat icke-linjär kaotiskt system finns det komponenter som inte agerar linjära och dessutom uppträder kaosartat - tex en ökning av jordens temperatur är beroende av många andra och troligen större faktorer än mänskligt orsakad koldioxid såsom solens aktivitet, fördelningen av atmosfärisk vattenånga och moln, atmosfäriska- och oceaners-cirkulationsmönster, vulkaners aktivitet och förändringar i jordens omloppsbana

Det är viktigt att lyfta fram att hypotesen, som översiktsplanen bygger på, om att det är mänsklig påverkan som styr klimatet empirisk inte har observerats eller uppmätts. Det hela bygger på grova uppskattningar baserade på datormodeller som hitintills visat sig vara allt annat än tillförlitliga och därmed sakna relevant användning förutom till skrämselfpropaganda. Att ställa tilltro till dessa på kanske 100 års sikt ter sig naivt då det som jämförelse är svårt med tillförlitligheten av väderprognoser på några dagar eller veckors sikt.

En vetenskaplig klimatforskning utgår från en sk. nollhypotesen, att nuvarande observerade ändringar i det globala systemet är resultat av den naturliga variationen. Hypoteser ska testas och hittills har den vetenskapliga forskningen inte kunnat motbevisa denna hypotes.

Variationerna ligger, så vitt vetenskapen kan bedöma, inom de naturliga klimatförändringarnas gränser ur ett månghundraårigt klimatperspektiv.

När det gäller de skrivningar som finns om växthusgaser är det för trovärdigheten bra om det framkommer att en relevant och trovärdig bedömning av sammansättningen av växthus- gaser är att de består till övervägande del av vattenånga (H₂O), uppskattningsvis 95%, och ca 4% av koldioxid (CO₂). Utav dessa 4% koldioxid är mellan 2-4% utifrån mänsklig påverkan vilket då innebär att mänsklig påverkan av växthusgaser är ungefär 0,15%, vilket är avsevärt mycket mindre än vad som ges sken av i översiktsplanen.

Utifrån stort antal klimat- och väderrelaterade fenomen och allmänt vedertagna indikatorer på människors och miljöns välbefinnande finns inte heller någon empiri för att saker förvärras pga mänsklig påverkan.

Extrema väderfenomen inte blivit mer extrema, mer dödliga eller mer destruktiva. Cykloner, tornados, översvämningar och torra håller inte på att bli värre. Skogsbränder är mindre omfattande än de brukade vara. Spannmålsskördar och livsmedelsförsörjningen har ökat. Kustlinjer och stränder har inte krympt. I Stockholm kan man exempelvis med data från slutet av 1880-talet notera en tillbakagång av havsnivån med -3-4 mm/år.

När det gäller människors välbefinnande har dödligheten och ekonomiska förluster till följd av extrema väderhändelser minskat, tillgången till rent vatten har ökat och dödligheten av från klimat- och väderkänsliga vektorburna och parasitiska sjukdomar har minskat.

Exempelvis kan många fler dödsfall tillskrivas onormalt kalla dagar än onormalt varma dagar, dödsfall på grund av onormal köld kan vara uppemot 17 gånger vanligare än dödsfall på grund av onormal värme. Även i ett varmt land som Indien är köld nästan 14 gånger dödligare än värme.

Medellivslängd och inkomstnivåer har förbättrats, fattigdomsnivån har sjunkit, människor lever längre och är friskare samt att indexet för mänsklig utveckling (Human Development Index, HDI) har förbättrats praktiskt taget överallt. Faktum är att av de 186 länder för vilka FN tillhandahåller uppgifter för 1990–2017 misslyckades endast tre - Syrien, Libyen och Jemen, alla i inbördeskrig - att förbättra sin HDI.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Fossil energi har möjliggjort för den genomsnittliga människan att få ett förbättrat välbefinnande och för jorden att bli grönare och mer produktiv, samtidigt som de har tillåtit befolkningen att öka. Som ett resultat av detta har förluster av livsmiljöer på grund av mänsklig aktivitet stoppats, trots befolkningsökningen.

Skrivningar som "Ockelbo är en klimatneutral kommun där vi inte överskrider vår koldioxidbudget" ter sig märkligt med tanke på att klimatet sedan jorden tillkomst för drygt 4 miljarder år sedan i stor sett alltid varierat över tid. Jag menar därför att det är naivt och en helt frånvänd inställning till empiri och historien och jag tolkar detta såsom att översiktsplanens mening är att klimatet aldrig varierat.

Vidare ställer sig frågan om hur en koldioxidbudget uppkommer; har naturen själv som talat om i rena siffror för kommunen vad "vår koldioxidbudget" är eller är det rent av politiskt hittepå? Översiktsplanens befolkningsmål om en ökning med omkring 1000 nya invånare innebär att kommunen ökar på sin så kallade koldioxidbudget med minst 365 ton koldioxid per år, vilket inte framgår av översiktsplanen.

Detta då människan varje dag producerar ca 1 kg koldioxid, mer om man är aktiv, och där kroppen själv är en storproducent av koldioxid, den avger uppemot 100 gånger mer koldioxid än vid inandning.

Vindkraft

Jag delar inte kommunens och översiktsplanens syn på vindkraft och menar att den visar på samma tunnelseende som många har på kommunal-, regional- och riksnivå.

Kommunens till synes positiva attityd till vindkraft dvs en intermittent energikälla leder inte till någon utveckling utan bara avveckling med tillhörande elransoneringar. Att intermittenta energikällor skapar inte en säker energiförsörjning är väl känt i kretsar utanför den trånga politisk korrekta åsiktskorridor, som kommunen verkar röra sig i, där känsla trumfar fakta, fakta baserad på naturvetenskap, empiri och historien.

Vindkraft är som energikälla miljömässigt mycket sämre än kärn- och vattenkraft. Den pågående svenska omställning eller rättare sagt en avveckling av svensk energiförsörjning är i första hand inte en fråga om bättre miljö utan den är politiskt grundad i ett motstånd mot kärnkraft och resultatet blir miljömässigt negativt. Skatter, avgifter och obegripliga krav på kärnkraft har tvingat fram en förtida avställning av reaktorer vilket gör att en väderoberoende elförsörjningen försvinner och Sverige riskerar snart periodvis bortkoppling av delar av elnätet dvs elransonering.

Historiskt har Sverige haft ett fantastiskt väl genomtänkt och väl fungerande elsystem med små miljökonsekvenser, stabil och säker drift och låga kostnader. Ursprungligen bestod det av sex områden, som i huvudsak var i effektmässig balans, med vattenkraft som bas i norr och kärnkraftverken som noder i balanserade områden i söder. Detta minimerade behovet av överföring med tillhörande förluster och miljökonsekvenser.

Pågående avveckling, med huvudparten av produktionen i norr och konsumtionen i söder, kommer istället att maximera kostnader, risker för störningar, förluster och miljökonsekvenser. Sverige går från en situation med i stort sett helt planerbar produktion och ganska förutsägbar konsumtion till ett framtida scenario där såväl produktion som konsumtion blir oförutsägbara. Både konsumenterna och vattenkraften förutsätts anpassa sig efter den intermittenta dvs kommer och går vindkraften. En intermittent energiförsörjning som gör att

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

sjukhus, skolor och näringsliv får lov att anpassa sina verksamheter till tidpunkter då det blåser – för vid andra tider finns ju ingen el och utan verksamhet i det privata näringslivet finns ingen finansiering till offentlig verksamhet heller!

Kina har, i samband med Rysslands invasion av Ukraina, meddelat att de kommer höja den inhemska kolproduktion med nästan 1 miljard ton i ett led för att säkra sin energiförsörjning då intermittent energi varken är tillförlitlig eller planerbar.

I översiktsplanen nämns överhuvudtaget inte planerbar energiförsörjning eller för den delen inte heller den modernaste teknologin för energiförsörjning – kärnkraft – vilket är märkligt men förklarligt då det vid framtagning av översiktsplan är tydligt att det inte funnits relevant kompetens i ämnet.

Vindkraften marknadsförs som ”100 procent förnybar” och ”hållbar” men kräver mer än tio gånger så mycket ”icke-förnybara” resurser som kärnkraft och har EROI (Energy Return On Investment) på systemnivå som är uppemot 20 gånger sämre än kärnkraft. IEA (Internationella energirådet) har också tagit fram en ekonomisk beräkningsmodell (Value-Adjusted Levelized Cost of Electricity (VALCOE)) för elektricitetens kostnader vilket även inkluderar faktorer såsom lagring och backup-alternativ, när det inte blåser eller solen skiner, och helt plötsligt är det andra kostnader för de intermittenta energikällorna jämfört med kontinuerlig energikällor. I relation till kärnkraft av kommande generation blir dessutom relationerna tiopotenser sämre.

Internationellt finns ett också ett snabbt växande berg av miljöfarligt avfall från sol- och vindkraft, som i dagsläget det inte finns någon hateringslösning på mer än att gräva ner avfallet.

Sammanfattningsvis menar jag att det, utifrån vad jag i ovanstående anför, är olyckligt att det i översiktsplanen, som ska tala om hur den fysiska miljön i kommunen bör användas, återfinns delar som på grund av avsaknad av relevant kompetens baseras på orealistiska antaganden, tro och rent hittepå.

Kommunens svar

Ekologiskt fotavtryck

Ekologiskt fotavtryck är ett verktyg med syfte att beräkna mängden resurser som en människa förbrukar. Den skapades 1990 av två forskare från University of British Columbia, som sedan grundade Globala Footpring Network för att arbeta vidare med konceptet. Det hjälper oss ha en bättre uppskattning av hur mycket vi förbrukar och hur vi kan minska förbrukning. Termen används också av Internationella Naturvårdsunionen (IUCN), Förenta nationernas Miljöprogram (UNEP) och Europeiska Miljöbyrån (EEA), vilka är officiella internationella organisationer och myndigheterna inom miljö och hållbarhet.

Overshoot Day är ett koncept för att ge en bra bild på hur mycket vi förbrukar per år. Den räknas varje år av Globala Footpring Network, som är en internationell forskningsorganisation inom hållbar utveckling. När det gäller komplexa frågor, är det viktigt att ha koncept och modeller för att vi bättre ska förstå situationer samt jämföra historiska progressioner. Vi använder termen i Ockelbos ÖP för att ge en bättre förståelse av problematiken av vår globala och nationella resursanvändning. Utan att ha en bra förståelse av situationen, kan vi inte heller hitta hållbara lösningar.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Inom samhällsplanering använder vi ofta social och ekonomisk statistik för att mäta och se trender. Ekologiskt fotavtryck och koldioxidavtryck är också en statistik som kan användas inom samhällsplanering, då det tar hänsyn av vår miljöpåverkan och kan stödja städer, människor och företag inom deras arbete med hållbar utveckling. När vi använder statistik, är det alltid viktigt att förstå att den ger oss en förenklad bild av vår värld, den bidrar endast till en uppskattning av trender. Vi som arbetar med samhällsplanering är medvetna att statistik inte ger oss hela sanningen.

Klimatförändringar

Det stämmer att de nya CMIP6-modellerna endast ger en uppskattning av ett genomsnitt av den globala temperaturhöjningen för perioderna 2041–2060 och 2061–2080. Modellerna visar alltså en medeltemperaturtendens: ett varmare klimat i framtiden. Forskning visar också att extrema värmeböljor och skyfall kommer bli mer frekventa på grund av höjningen av den globala medeltemperaturen och dess påverkan på våra komplexa globala klimatsystem.

IPCC och CMIP6-modellerna använder ett genomsnitt av temperaturen för perioden 1850–1900 som förindustriell nivå som Parisavtalet nämner. Naturvårdsverket mäter också globala temperaturhöjningen i förhållande till genomsnittet år 1850–1900. ÖP följer Naturvårdsverkets definition. CMIP6 är dessutom baserad på 40 olika modeller som skapades av klimatforskare från hela världen. Inom modellerna finns inkorporerade fysiska processer och biogeokemiskt kretslopp för att ta hänsyn till klimatens och jordens komplexa system.

Det stämmer att jordens klimat har gått igenom mycket under de senaste 4,5 miljarder åren och under jordens historia har höga nivåer av koldioxid frigit naturligt. Forskning har tillskrivit massutrotningar till atmosfärisk koldioxid från 580 miljoner år sedan, långt innan människor var i närheten för att bränna enorma mängder fossila bränslen. Vad vi upplever med klimatförändringar idag är dock mycket annorlunda än någon uppvärmning eller kylning mänskligheten har sett – i takt och omfattning. Vår nuvarande klimatförändring sker 20 till 50 gånger snabbare än de snabbaste klimatförändringarna i jordens historia.

Att några av världens massutrotningar har varit bundna till naturligt koldioxidutsläpp borde dock inte vara en lättnad. Koldioxid bildas idag framför allt vid förbränning av kolhaltiga bränslen som olja, naturgas, biobränsle och kol. Till skillnad från jordens historiska koldioxidutsläpp är det vi som släpper ut mer koldioxid genom okontrollerad förbränning av fossila bränslen.

Ockelbos Översiktsplan bygger på forskning baserad på data från satelliter som kretsar runt jorden och andra tekniska framsteg. Detta gör det möjligt för forskare att se helheten och samla in många olika typer av information om vår planet och dess klimat på global skala. Karl Popper's falsifierbarhetsprincip innebär att det, i motsats till det många tror, inte finns något sådant som vetenskapligt "bevis". Forskning arbetar aktivt med att motbevisa teorier och hypoteser, och det är därför att det finns konsensus inom forskningsvärlden att dagens klimatförändringar orsakas av människas aktiviteter.

Lösningar finns för att minska vår miljö- och klimatpåverkan, som kan bidra till renare luft, bättre mobilitet och ökad jämlikhet. Fossil energi har möjliggjort till en snabb utveckling och därmed ökat välbefinnande inom hela världen, men det betyder inte att fossil energi är det bästa för oss i framtiden. Ockelbos vision att bli grönare, tryggare, med

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

mer samverkan och som ska vara en plats att växa, betyder att Ockelbo välkomnar innovation och teknik som ger oss möjlighet att inte bara ge upp fossil energi, men att utveckla på ett nytt innovativt sätt.

Vindkraft

Nyckel till en hållbar energiproduktion är variation. Att satsa på vindkraft och andra förnybara energikällor ger vi oss en mer långsiktig hållbar energiproduktion än att endast använda en energikälla.

Privatperson 5

En stor del av området som ligger där det står MB8 i kartan är placerat där marken är väldigt sank och till stor del av året blötlagd vilket gör det omöjligt att få till bebyggelse på platsen.

På området finns även ett fint skogsparti med gamla aspar och ekar där många arter lever idag. Det är en trivsamt plats för folk att röra sig på. Många barn leker i denna skog, hundar rastas mm. Jag anser att det är viktigt att behålla denna typ av mark i närheten av bebyggelse och tycker det vore felaktigt om detta byggs bort då det är det enda naturskogsområde som finns kvar på Marsstrand. Området ligger även nära Wij förskola och bör kunna användas som förskole skog nu när området hästbacken ska bebyggas.

Jag bifogar en karta med förslag över ett nytt område som bör läggas in för bebyggelse i stället för att använda skogsmark. Idag är det en plan gräsyta som ligger i direkt anslutning till vägar. Inga direkta naturvärden och används inte idag.

Jag vet att en översiktsplan är mycket översiktlig och att detaljplanen sen reglerar vad som ska bebyggas. Men det vore olyckligt om man nu i översiktsplanarbetet öppnar för möjligheten att detaljplanera/bebygga mark som inte är lämplig och kanske omöjlig att bebygga. Kommunen bör värna om att behålla natur i anslutning till befintliga bostadsområden och i första hand använda sig av mark som inte har något större naturvärde (t.ex. vanliga gräsytor).

Kommunens svar

Kommunen är medveten om områdets värden som beskrivs i yttrandet. Kommunens bedömning grundar sig i att området ligger på en strategiskt bra plats för att utreda ytterligare bostäder i enlighet med översiktsplanens riktlinjer för bebyggelseutveckling. I kommande planering kommer markens lämplighet att utredas noggrant och eventuell påverkan på allmänna intressen att klargöras.

Privatperson 6

Till att börja med vill jag kommentera att det saknas någon från bygglovssidan representerad i projektgruppen för framtagandet av detta material. Har denna PBL-kompetens tillgodosetts annat sätt. Hur? Blir översiktsplanen ett fungerande arbetsmaterial vid bygglovsprövning och fastighetsbildning?

Ockelbo vision 2030

Vision 2030 står att läsa "Ockelbo ska prioritera det gröna och det naturliga och växandet" hur går detta ihop med den ändrade markanvändningen när det gäller förtätning av bebyggelsen då all tätortsnära åkermark i besittning.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Ändrad markanvändning

I Ockelbo kommun finns det lite jordbruksmark och hur ska vi då kunna försörja oss själv vid kris. Jordbruksmark ska inte tas i anspråk för ändrad markanvändning för park- och grönområden, verksamhet och industrier eller mångfunktionell funktionell bebyggelse.

Åkermark och betesmark är brukningsvärd jordbruksmark. All jordbruksmark i kommunen är inte med i översiktsplanen. Det är bara jordbruksmark som är berättigad till EU-stöd som redovisas i materialet. Hur kommer det sig? Gårdar mindre än 4 ha är inte berättigade att söka EU-stöd, är de bara att räkna bort?

Småskaliga familjejordbruk som främjar lokalproducerade varor är något som kommunen behöver främja.

Att kalla det för varsam förtätning är trolleri med ord. Vad är varsamt med att ta betesmark i anspråk för bebyggelse.

Hur ska jordbruket bevaras och utvecklas i Ockelbo kommun?

SB2 Kyberg är planterad jordbruksmark, man har låtit brukningsvärd jordbruksmark växa igen. Denna mark är fortfarande brukningsvärd jordbruksmark som i allra högsta grad går att återställa till jordbruksmark. Men den möjligheten föreslås byggas bort. Jag häpnar! All förtätning på åkermark ska bort från ÖP förslaget. Fler områden Marstrand Västra MB 8 är ett till sådant exempel. Det finns flera. Nu förändras tiderna. Jordbruksmark har getts för låg status i Översiktsplanen. Vad är de för samhälle som ska växa fram av detta. Jordbruksmark- och betesmark ska inte tas i anspråk för byggnationer; bostäder eller industrier.

Jordbruksmark

På sid 45 förklarar kommunen sitt ställningstagande angående jordbruksmark.

Om det är till för väsentligt samhällsintresse så går de bra att bygga på jordbruksmark enligt kommunen. Hur kommer det sig? Det finns alltid bättre mark för bebyggelse än jordbruksmark, på andra sidan vägen, eller andra sidan byn. Planerar man för ett nytt villakvarter eller industriområde är allt i Ockelbo lika tätortsnära som också passar till förtätning.

”Tillgången till jordbruksmark minskar i världen, samtidigt som behovet ökar. I Sverige försvinner en stor del på grund av exploatering i form av bebyggelse eller asfaltering. Kommunerna har en nyckelroll i att hitta strategier och åtgärder som bevarar jordbruksmarkerna för fram den.” (källa Jordbruksverket)

Hur tar Ockelbo kommun sitt ansvar

Natur- och friluftsliv är bra, allemansrätten är enastående, men den får inte ske på markägarnas bekostnad, vad kommersiellt friluftsliv, exempelvis leder.

LIS-områden är positivt så länge de inte föreslås på jordbruksmark, exempelvis väster om Bysjön LIS 1, är åkermark och delvis igenvuxen åkermark .

Samhälle – Vägar

Trafiksäkerheten i korsningen 272 och 303 kan inte påtalas tillräckligt många gånger. Där händer allvarliga olyckor för ofta.

Kommuninnevägnarnas intressen

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Hur har kommuninnevånarnas intressen tagits tillvara? Varför har inte denna process kommunicerats ut tydligare till kommuninnevånarna och dem de berör? Det känns som att en viktig pusselbit sakas i dokumentet. Var har vi vanliga kommuninnevånare fått möjlighet att delta i processen. Ett färdigt förslag läggs ut för samråd. Hur stor möjlighet har vi nu att påverka?

Kommunens svar

Bygglovskompetens finns inom organisationen och har deltagit i framtagandet av översiktsplanen, dock inte som en del av projektgruppen.

Kommunen delar synpunkten gällande jordbruksmark, kommunen anser att översiktsplanen tydligt belyser hur värdefull jordbruksmarken är och vikten av att bevara den.

I miljöbalken kap. 3 § 4 regleras att:

”Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.”

För att säkerställa en god mark- och vattenanvändning och att behovet inte går att tillgodose på annan plats ställs också krav på detaljplanering vid avsteg från grundprincipen.

Som översiktsplanen anger så omges majoriteten av bebyggelsen, särskilt i centralorten, av jordbruksmark. Kommunen har gjort bedömningen att för att kunna utvecklas på det sätt som översiktsplanen syftar till så kan tätortsnära jordbruksmark i vissa fall behöva tas i anspråk.

Korsningen väg 272 och 303 är statlig vilket innebär att Trafikverket har väghållaransvaret för korsningen. Kommunen för dock kontinuerlig dialog med Trafikverket om vägarna och lyfter problematiken. Avsnittet vägar under kommunikationer beskriver tydligt kommunens ställningstagande till att säkerhetsåtgärder på bland annat väg 272 är av vikt.

När översiktsplanearbetet startade våren 2020 genomfördes en digital medborgardialog via kommunens e-tjänst. Varför kommunen enbart genomförde en digital dialog beror på pandemin. Dialogen genomfördes i ett tidigt skede innan det fanns något konkret förslag att ta ställning till. Medborgardialogen marknadsfördes via kommunens hemsida, sociala medier samt annonser i lokaltidningen. Efter att dialogen avslutats sammanställdes svaren till en rapport som finns publicerad på kommunens hemsida. Rapporten har använts som ett underlag när översiktsplanen har utformats. Översiktsplanen gick sedan ut på samråd vid årsskiftet 2021/2022, i det skede finns det fortfarande möjlighet att påverka förslaget genom att lyfta sådant som kommunen kan ha missat i arbetet. I samband med samrådsmötet bjöd kommunen in till ett fysiskt samrådsmöte vilket har kommunicerats via hemsida, sociala medier och lokaltidningen.

Privatperson 7

LIS-områden Åmot

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Det huvudsakliga syftet med LIS-områden är att möjliggöra utveckling och bebyggelse. I Åmot är det önskvärt att utveckla tätorten och kringliggande delar. Därför är de valda områdena för Åmot märkligt prioriterade. Åvallen och Åmots camping bör inkluderas med det syftet som står. Masugnsheden är dock ett förvånande och olämpligt val. Området är mycket omtyckt och frekvent använt som frilufts- och rekreationsområde och intresset och acceptansen i byn för att exploatera det torde vara små. Det var till och med protester när markägaren skulle gallra. Tvärtom borde kommunen utreda möjligheten att göra heden och skogen kring Naturstigen, på södra sidan av Masugnsdammen till naturreservat.

Däremot saknas centrala Åmot kring Hammardammen utpekade som LIS, vilket är märkligt. Där finns flera områden som lämpar sig väl för attraktiv bebyggelse, på både södra och norra sidan av dammen, och både uppströms och nerströms kraftstationen. Flera lucktomter med attraktivt läge är idag oplanerade och obebyggda och skulle vinna på en LIS-beteckning. Nedströms dammen och reningsverket finns till och med avstyckade tomter som idag inte går att bebygga. Möjligheterna till kommunalt VA är goda. Är det vidare någon verksamhet i Åmot som har utvecklingsbehov och skäl för strandskyddsdispens, är det Åmotsparken och Tullkvarn.

Bebyggelseutveckling Åmot

Generellt vore det önskvärt om bebyggelseutvecklingen i Åmot koncentrerades till centrum- och tätortsdelarna. Förutom nämnda tomter vid reningsverket och områden kring Hammardammen finns redan planlagda områden mellan Krutåkern och Lunden, mitt emot Åmots kyrka. Ett sådant område bör pekas ut som sammanhållen bebyggelse i kartan.

Kommunens svar

LIS-områden har tagits fram och övervägts för att uppfylla kriterier där bland annat översvämningsrisk, ras och skred samt värdefull jordbruksmark har varit styrande. De föreslagna områdena i yttrandet som inte finns med i förslaget, som exempelvis söder om nedströms kraftstationen, anses inte uppfylla kriterierna för utpekande av LIS områden.

Kommunen delar synpunkten gällande den önskvärda bebyggelseutvecklingen i Åmot. Under avsnittet "bebyggelseutveckling i byar och på landsbygden" står det att:

"På landsbygden ska bebyggelseutvecklingen för det mesta ske genom komplettering av befintlig bebyggelse i eller i anslutning till de större byarna Lingbo, Åmot, Jädraås samt kommunens mindre byar och bebyggelsemiljöer".

Åtgärd: LIS området vid Masugnsheden utgår. men ett nytt LIS område LIS 19 läggs till för Åmotsparken. Planlagda tomter vid krutåkern ändras till att pekas ut som sammanhållen bebyggelse.

Privatperson 8

Jag önskar att del av det LIS-område, som i gällande Översiktsplan kallas för LIS-område 6 Lingan, även i denna översiktsplan skall klassas som LIS-Område. Det med samma argument som finns i den nu gällande Översiktsplanen.

Kommunens svar

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Datum
2023-09-11

Diarienummer
VGS-PL-2019-173

Kommunen anser att området uppfyller kriterierna för LIS.

Åtgärd: *Översiktsplanen har utökats med LIS-område i enlighet med yttrandet. Området har fått namnet LIS 20 Lingan Östervik.*

Västra Gästriklands
sambhällsbyggnadsförvaltning

Samråd om översiktsplan för Ockelbo kommun 2040

Er beteckning: Samrådsyttrande om översiktsplan för Ockelbo kommun 2040

Ärendet

Ockelbo kommun har skickat in förslag till kommuntäckande översiktsplan för samråd enligt 3 kap. 9 § plan- och bygglagen (PBL). Samrådet pågår under perioden 3 mars 2022 – 2 maj 2022.

Gällande planer

Nedan anges vilka planer som kommer att ersättas av denna plan:

- Kommungränsande översiktsplan för Ockelbo kommun 2013-05-06
- Fördjupningsområden i tätorterna Ockelbo, Jädraås, Lingbo och Åmot, 2013-05-06
- Fördjupad översiktsplan för vindkraft, 2009

Grundtanken i PBL är att det finns en översiktsplan. Fördjupningar och tematiska tillägg är ändringar av gällande översiktsplan. När en ny kommuntäckande översiktsplan görs är avsikten att TÖP:ar och FÖP:ar arbetas in i den nya översiktsplanen, eftersom dessa har gjorts som ändringar av den gällande översiktsplanen.

Allmänna synpunkter

Att översiktsplanens utvecklingsinriktning med noder av bebyggelse och samhällsservice är koncentrerade till tätorterna Ockelbo, Åmot, Jädraås och Lingbo möjliggör att omgivande naturmiljöer kan bevaras i högre grad. Ställningstaganden tas för bevarande av viktiga natur- kultur- och friluftslivsvärden och områden vilket är bra.

Översiktsplanen är lättillgänglig med en bra struktur med tydliga avgränsningar för respektive ämne.

Till samrådsunderlaget för översiktsplanen finns en digitaliserad karta vilket är ett bra komplement. Övergripande behöver kartan kunna användas i alla skalor så att de kan jämföras även i större skalor. I

nuläget försvinner detaljer när kartan zoomas in i till en större skala. Detaljer försvinner också när kartan zoomas ut. Zoom intervallet i kartunderlaget behöver förbättras.

Alla som läser underlaget ska kunna få stöd av kartor. Kartverktyget som presenteras förutsätter att läsaren har digital erfarenhet, vilket inte kan antas vara fallet. Länsstyrelsen ser därför ett behov av att kartor även finns tillgängliga i pdf-format.

Den digitaliserade kartan är i nuläget otydlig och det gör det svårt att orientera sig i underlaget. Länsstyrelsen ser gärna att naturreservat, likt Natura 2000, får egen rubrik och kartsymboler i kartverktyget. Ett exempel är att kommunen samlar olika typer av skyddade områden under en och samma rubrik i kartverktyget och ger dem olika symboler; Naturreservat, Natura 2000 – fågelskyddsdirektivet, Natura 2000 – habitatskyddsdirektivet etc.

Länsstyrelsen har lämnat synpunkter på sakfrågor i yttrandet nedan men vill särskilt lyfta fram:

- Kommunen pekar ut totalt 17 LIS-områden. Generellt saknas motiveringar och konsekvenser för LIS-förslagen och detta gör det svårt att göra en bedömning om lämpligheten för respektive LIS-område. Länsstyrelsen rekommenderar att kommunen initierar en dialog om LIS-områdena med Länsstyrelsen innan granskningskedet.
- Generellt saknas beskrivningar om hur riksintressena ska tillgodoses. Detta kan exempelvis göras genom att föreslå riktlinjer. Om översiktsplanens intentioner bedöms negativt påverka ett riksintresses syfte ska översiktsplanen föra ett resonemang om hur påverkan ska motverkas eller minimeras. Om kommunen anser att ett område eller del av område har förlorat sitt värde och därmed inte längre kan anses vara av riksintresse bör detta framgå av översiktsplanen. I det sammanhanget är det av stor vikt att kommunen motiverar sitt ställningstagande
- I planförslaget redovisas olika ställningstaganden för kommande planering. Ställningstagandena bör generellt konkretiseras ytterligare för att ge stöd i kommande planering. Det gäller bland annat klimatanpassning, frågor om erosion, ras, skred och översvämningar men också buller.

Länsstyrelsens särskilda bevakningsområden

Under samrådet ska Länsstyrelsen enligt 3 kap. 10 § PBL särskilt

1. ta till vara och samordna statens intressen,
2. tillhandahålla underlag för kommunens bedömningar och ge råd i fråga om sådana allmänna intressen enligt 2 kap. som hänsyn bör tas till vid beslut om användningen av mark- och vattenområden,
3. verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken tillgodoses, att miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken följs och att redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen är förenlig med 7 kap. 18 § första stycket miljöbalken,
4. verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. verka för att bebyggelse och byggnadsverk inte blir olämpliga med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsen ska dessutom ge råd i övrigt om tillämpningen av bestämmelserna i denna lag, om det behövs från allmän synpunkt. Lag (2020:76).

Riksintressen

I en översiktsplan är det viktigt att framhålla och tydliggöra kommunens prioriteringar och avvägningar mellan olika riksintressen men också andra intressen. Dessa utgör en grund för senare ställningstaganden i framtida planering och prövningar av enskilda ärenden. Kommunen har också redogjort för ett allmänt förhållningssätt till riksintressena.

Riksintresse kommunikationer

Det är viktigt att involvera Trafikverket när översiktsplanens förslag ska genomföras. Detta gäller både markanspråk och influensområde för riksintresse för kommunikation, både befintliga och framtida anläggningar.

Inom kommunen är Norra Stambanan av riksintresse för kommunikationer. Kommunen anger att byggnationer och exploatering behöver ske med hänsyn till riksintresset. Kommunen anger att dialog med Trafikverket är viktigt vad gäller expandering av Gäveränge industriområde. Länsstyrelsen delar kommunens ställningstagande. Länsstyrelsen anser, likt Trafikverket, att det är viktigt med tidiga

dialoger om utbyggnader som exempelvis förstudien för Ockelbo och Mo-grindar.

Riksintresse elektronisk kommunikation

Om planen innebär uppförande av vindkraftverk, kan dessa i vissa fall påverka mottagningen av radiosignaler på ett negativt sätt, speciellt gäller detta för radiolänkförbindelser. PTS rekommenderar därför att ett samrådsförfarande genomförs mellan vindkraftsbolag och de radiolänkoperatörer som blir berörda av vindkrafts-etableringen för respektive område för att minimera störningsriskerna. Inför ett sådant samråd kan PTS bidra med information om vilka de berörda radiolänkoperatörerna är.

Riksintresse totalförsvar

Kommunen anger att riksintresse för totalförsvaret pekas ut av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (civil del) samt Försvarsmakten (militär del). Vissa riksintressen kan redovisas öppet medan andra inte kan redovisas av sekretesskäl. Huvuddelen av Sveriges kommuner är i olika omfattning berörda av det generella riksintresset vilket kommunen också noterat avseende höga objekt. Det finns inom Ockelbo kommun inga öppna riksintressen för Försvarsmakten. Länsstyrelsen vill i sammanhanget också påminna om att Alla byggnadsobjekt oavsett typ som master, torn, pyloner, skyltar, konstverk, byggnader etc. som är högre än 20 meter över mark eller vattenytan skall remitteras till LfV. Detta gäller oavsett position på svenskt territorium. Befinner sig objektet till havs eller i insjö skall även Kustbevakningen i Karlskrona remitteras.

Riksintresse naturvård och Natura 2000

Kommunen redogör för vilka riksintressen för naturvård och Natura 2000 som gäller inom kommunen. Kommunens ställningstagande är att de delar uppfattningen om betydelsen av utpekade riksintressen. Kommunens skrivelse ”Inom riksintresset krävs det särskilt tillstånd för åtgärder innanför, men även utanför avgränsningarna, om verksamheten riskerar att skada områdets bevarandevärden.” skulle kunna förtydligas med vilket riksintresse som avses. I 4 kap. MB regleras hushållningen av bland annat särskilda riksintressen medan det är i anslutning till Natura 2000-områden som ett särskilt tillstånd enligt syftningen, kan komma att krävas för vissa typer av verksamheter.

Reglering av Natura 2000-områden utifrån EU-direktiv och miljöbalken (MB) beskrivs på sid.30 i översiktsplanen, där kommunens enda utpekade område Skaltjärnsmuren beskrivs väl. I underlaget tas även riksintressen upp i samband med Natura 2000. Det är viktigt att skilja på

utpekande av Natura 2000-områden, (som regeringen får göra enligt 7 kap. 27-28 §§ MB där tillstånd kan komma att krävas enligt 7 kap 28 a-29b §§) och riksintressen eftersom benämningen ger områden olika status.

Länsstyrelsen saknar ställningstagande kring hur ny bebyggelse ska ske med hänsyn till riksintresse för naturvård samt riksintressen för Natura 2000. Kommunen behöver föra ett resonemang kring detta. Länsstyrelsen vill i sammanhanget dock upplysa om att vissa riksintressen för naturvård i länet ska omprövas under året. Vilka det blir är dock inte klart i dagsläget

Riksintresse Kulturmiljö

Länsstyrelsen noterar att kommunen genomgående har tagit god ställning till riksintressena för kulturmiljö, de statliga byggnadsminnena och byggnadsminnena enligt 3 och 4 kap kulturmiljölagen. Även andra kulturmiljöer och kulturhistoriska intressanta områden beskrivs i översiktsplanen. Länsstyrelsen anser att det generella innehållet är bra utvecklat sedan framtagandet av den befintliga översiktsplanen.

Texterna för riksintresseområdena innefattar en sammanslagning av de texter för motivering och uttryck för riksintresset som fastslagits av Riksantikvarieämbetet. Länsstyrelsen ser att en hänvisning till Riksantikvarieämbetets originaltexter vore lämpligt för att öka tydligheten.

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen anger att de ska ta fram ett kommunövergripande kulturmiljöprogram men vill poängtera att det vore lämpligt om ett sådant underlag var framtaget redan i samband med antagandet av ny överstiksplan.

Bevarandeprogrammet för odlingslandskapet togs fram 1996 men är fortsatt aktuellt som underlag. Länsstyrelsen anser att kommunen med fördel kan uppmärksamma programmet i översiktsplanen.

Det framtagna underlaget innehåller tydliga riktlinjer för några av kommunens utpekade kulturmiljöer. Länsstyrelsen ställer sig dock frågande till att inte samtliga miljöer getts riktlinjer samt att kommunen inte tagit ställning till hur riksintressena för kulturmiljövård fortsatt ska säkerställas. Länsstyrelsen anser att kommunen ska föra ett resonemang kring detta.

Länsstyrelsen vill i sammanhanget upplysa om att riksintresset Ockelbo och Vi är ett av de prioriterad anspråk för översyn år 2022.

Länsstyrelsen har i skrivande stund ingen ytterligare information att delge gällande översynen.

Miljö kvalitetsnormer

Det är viktigt att redan tidigt i översiktsplanen ta hänsyn till gällande miljö kvalitetsnormer för att upprätthålla god vattenkvalitet i grundvatten, sjöar, vattendrag och hav men också för att undvika dålig luftkvalitet. En medveten och långsiktig planering är en förutsättning för att ständigt förbättra tillstånden i dessa frågor.

För att sträva mot en förbättrad miljö och öka förutsättningarna att relevanta miljömål nås behöver Ockelbo kommun arbeta aktivt för att minimera ökningen av andelen hårdgjorda ytor.

Detaljerad information om varför vattenförekomsterna har sämre än god ekologisk status saknas. Länsstyrelsen anser att kommunen ska föra ett resonemang kring detta.

Kommunen lyfter åtaganden enligt Vattenmyndighetens åtgärdsprogram 2021-2027 under avsnitten MKN-vatten. Länsstyrelsen ser dock ingen tydlig koppling till ställningstaganden och utpekanden i översiktsplanen.

Områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

Allmänna synpunkter

För närvarande pågår en översyn av strandskyddslagstiftningen där syftet är att få en ökad differentiering som tar hänsyn till att tillgången till sjöar och stränder varierar i landet, liksom befolkningstäthet och exploateringsstryck. Om förslagen kommer att genomföras i enlighet med propositionen kommer bestämmelserna om LIS att ersättas med en möjlighet för kommunen att utifrån vissa kriterier peka ut landsbygdsområden i översiktsplanen där det finns nya särskilda skäl att åberopa vid dispens eller upphävande i detaljplan.¹ I skrivande stund är det dock oklart om förslaget går igenom i riksdagen.

Länsstyrelsen vill i sammanhanget informera om att syftet med LIS-områden är att långsiktigt stimulera utvecklingen av landsbygden i områden med god tillgång till strandområden så att byggnation kan ske utan att strandskyddets syften åsidosätts. Med landsbygdsutveckling avses sådan utveckling som ger positiva sysselsättningseffekter eller

¹ Regeringen – [Proposition En ökad differentiering av strandskyddet](#)

ökat serviceunderlag på landsbygden som till exempel arbetstillfällen, ökat underlag för skolan, handel, kollektivtrafik.

För samtliga områden betonar länsstyrelsen vikten av fri passage och att denna markeras tydligt med häck eller staket där inget annat avskiljer.

Planförslaget måste dock förtydligas med vad som avses med småbåtsanläggning för respektive område. Handlar det om småbåtshamnar eller någon mindre anläggning för någon/några båtar och för vem. Detta kommer att ha betydelse för kommande planering. Gällande båtplatser så är strandskyddslagstiftningen strikt och om inte ett verkligt behov för båtplats finns (samtliga områden kommer att nås med bil) så medges inte dispens. Om gemensamhetsanläggning ändå ska anläggas bör den utformas på ett sätt som gör minsta påverkan på vattenmiljön. Exempelvis är en pålad brygga med en yta som släpper igenom ljus ett bra alternativ. Givetvis ska ordentlig fri passage säkerställas.

Flera av kommunens utpekade LIS-områden ligger inom jordbruksmark, översvämningsrisk samt inom aktsamhetsområden för strandnära och efterarbetad. Detta framkommer inte i kommunens beskrivning av LIS-områden. Kommunen anger exempelvis i kriterierna som legat till grund vid utredning av LIS-områden att *"områden med stor risk för översvämning, ras, skred och dylikt ska inte pekats ut"*. Kommunen behöver föra ett tydligt resonemang kring dessa aspekter och se över om utpekade LIS-områden är lämpliga. Flera av kommunens utpekade LIS-områden ligger också inom jordbruksmark. Kommunen behöver beskriva varför jordbruksmark behöver tas i anspråk vid utpekande av LIS-områden.

LIS-områden

Länsstyrelsen har studerat översiktsplanens förslag till LIS-områden. I tabellen nedan framgår Länsstyrelsens synpunkter för varje enskilt LIS-område.

Nr	LIS-område	Synpunkt
1	Nyängestjärnen/Bysjön	Området avser att möjliggöra fritids- och permanent bostadsbebyggelse och gemensamma småbåtsanläggningar.

		<p>Länsstyrelsens kommentar: Ligger inom ett våtmarksområde (Våtmark i nordvästra delen av Bysjön) med högt naturvärde. Värdena kopplade till våtmarken kan komma att påverkas av ny bebyggelse i närheten, delvis på grund av ändrade hydrologiska förhållanden. Kommunen behöver tydliggöra hur eventuell bebyggelse kan komma att påverka naturvärden. Kommunen behöver också beskriva eventuella åtgärder för att säkerställa naturvärden i området. Kommunen skriver att områden med höga naturvärden inte ska pekas ut som LIS-område. Påverkan på landskapsbilden bedöms även bli stor.</p> <p>Lagstiftningen är restriktiv gällande nya bryggor och pirar där ett behov inte kan påvisas. Alla fastigheter nås med bilväg och ett direkt behov av båtplats föreligger således inte.</p> <p>Marken består av jordbruksmark som inte bör bebyggas.</p> <p>Området ligger delvis inom översvämningsrisk. Kommunen anger i kriterier för utpekande av LIS-områden att områden inom risk för översvämning ej ska pekas ut. Området utgörs av lera och torv.</p>
2	Medskogssjön	<p>Området avser att möjliggöra turism- och fritidsanläggning. Utveckling av pågående campingverksamhet.</p> <p>Det är positivt att utveckla den befintliga campingen. Det finns ett flertal fynd av skyddsvärda</p>

		<p>svampar strax öster om området. Kommunen har själva nämnt Tallgråticka men det finns även fynd av andra svampar såsom Dropptaggsvamp, Motaggsvamp och Skarp dropptaggsvamp.</p> <p>LIS-område ligger inom vattenskyddsområdet för Öjaren som används som dricksvattentäkt. Vattenskyddsföreskrifterna innehåller en hel del restriktioner (förbud, tillstånds- och anmälningsplikt) som man måste ta hänsyn till, bla avseende avloppsvatten.</p> <p>Del av aktsamhetsområde – strandnära ligger inom utpekade LIS-område.</p>
3	Jädraåns, västra strand	<p>Området avser att möjliggöra fritids- och permanentbostadsbebyggelse och gemensamma småbåtsanläggningar.</p> <p>Länsstyrelsens kommentar: Ser positivt på att området utvecklas med undantag av anläggning för båtar. Fastigheterna nås med bilväg och ett direkt behov av båtplats föreligger inte (se resonemang under LIS 1. Nyängestjärnen/Bysjön).</p> <p>Belägen inom naturvårdsprogram Tallås vilket kommunen har uppmärksammat. Det bör säkerställas att de utpekade värdena i naturvårdsprogrammet inte berörs av den planerade åtgärden.</p>

		<p>Stor del av det utpekade LIS-området ligger inom akksamhetsområden för både strandnära och efterarbetad. Kommunen anger i samrådsunderlaget att områden med stor risk för ras och skred inte ska pekas ut som LIS-område.</p>
4	JAIK-vallen, turism och fritidsanläggning	<p>Området avser att möjliggöra turism- och fritidsanläggning. Utveckling av befintlig verksamhet.</p> <p>Länsstyrelsen ser positivt på utvecklingen av camping- och turism inom området.</p> <p>Stor del av det utpekade LIS-området ligger inom akksamhetsområden för både strandnära och efterarbetad. Kommunen anger i samrådsunderlaget att områden med stor risk för ras och skred inte ska pekas ut som LIS-område.</p>
5	Lingbo Camping	<p>Området avser att möjliggöra turism- och fritidsanläggning. Utveckling av pågående verksamheter som camping, restaurang, tankstation samt gemensam småbåtsanläggning.</p> <p>Länsstyrelsens kommentar: Området ligger delvis inom jordbruksmark.</p> <p>Mindre del av akksamhetsområde – efterarbetad ligger inom utpekat LIS-område. Området ligger även inom akksamhetsområde – strandnära.</p>
6	Grönviken/spindelviken	<p>Området avser att möjliggöra Fritids- och</p>

		<p>permanentbostadsbebyggelse och gemensamma småbåtsanläggningar.</p> <p>Det är viktigt att säkerställa den fria passagen eftersom det utpekade området, särskilt österut, är väldigt smalt. En stor del av LIS området (främst österut) bör därför, för att säkerställa den fria passagen, placeras på södra sidan av den mindre väg som går genom området. Se tidigare kommentarer (LIS 1 exempelvis) gällande båtanläggningar.</p> <p>Eftersom området avser permanentbostadsbebyggelse bör en beskrivning om möjlighet till användning av kollektivtrafik redovisas. Utpekat område är långt från samhällsviktiga funktioner och service.</p> <p>Del av akksamhetsområde – strandnära ligger inom utpekat LIS-område.</p>
7	Magnusheden	<p>Området avser att möjliggöra fritids och permanentbostadsbebyggelse och gemensamma småbåtsanläggningar.</p> <p>Området är av stort intresse för friluftslivet. I närheten finns en badplats och en frekvent nyttjad naturstig, fint skyltad, ligger i anslutning till det planerade området. Det bör säkerställas att den fortsatt kan nyttjas i befintlig sträckning. Eventuell bebyggelse bör därför anpassas därefter. Kölsjön rinner genom Masugnsdammen och hyser bestånd av flodpärlmussla. Se</p>

		<p>tidigare kommentarer (LIS 1 exempelvis) gällande båtanläggningar.</p> <p>Stor del av det utpekade LIS-området ligger inom akksamhetsområde - efterarbetad. Kommunen anger i samrådsunderlaget att områden med stor risk för ras och skred inte ska pekas ut som LIS-område.</p>
8	Åmots camping	<p>Området avser att möjliggöra turism- och fritidsanläggning. Utveckling av pågående campingverksamhet.</p> <p>Länsstyrelsens kommentar: Det är positivt att utveckla den befintliga campingen.</p> <p>Del av det utpekade LIS-området ligger inom akksamhetsområden för både strandnära och efterarbetad.</p>
9	Åvallen	<p>Området avser att möjliggöra turism- och fritidsanläggning samt fritids- och permanentbostadsbebyggelse.</p> <p>Länsstyrelsens kommentar: Utveckling för turism och fritid vara lämpligt. Eventuella bostadstomter bör anläggas i anslutning till Masugnsvägen.</p> <p>Stor del av det utpekade LIS-området ligger inom akksamhetsområden för både strandnära och efterarbetad. Kommunen anger i samrådsunderlaget att områden med stor risk för ras och skred inte ska pekas ut som LIS-område.</p>

10	Måcksjön	<p>Området avser att möjliggöra fritids- och permanentbostadsbebyggelse och gemensamma småbåtsanläggningar.</p> <p>Länsstyrelsens kommentar: För att säkerställa den fria passagen bör området hela med fördel placeras öster om vägen. Gällande båtanläggningar se tidigare synpunkter (exempelvis LIS 3). I övrigt inga synpunkter.</p>
11	Mångeln	<p>Området avser att möjliggöra fritids- och permanentbostadsbebyggelse och gemensamma småbåtsanläggningar.</p> <p>Länsstyrelsens kommentar: Viktigt att säkerställa fri passage längs hela området och även gentemot den tidigare järnvägsbanken som är värdefull för friluftslivet under såväl sommar som vinter. Eventuell bebyggelse bör anläggas i anslutning till den befintliga i Mångelsbodarna för att inte fragmentera området. Skogen i området hyser bland annat den fridlysta orkidén knärot vars fynd finns upptagna i Gästriklands flora. Området har en historia som fåbodvall.</p>
12	Stor-Dammsjön	<p>Området avser att möjliggöra fritidshusbebyggelse och gemensamma småbåtsanläggningar.</p> <p>Länsstyrelsens kommentar: Viktigt att säkerställa fri passage längs hela området. Gällande</p>

		<p>gemensamma båtanläggningar se tidigare synpunkter exempelvis LIS.1. I övrigt inga synpunkter.</p> <p>Kommunen beskriver att tillgängligheten till området är begränsad under höst, vinter och vår beroende på vägarnas kvalitet. Länsstyrelsen anser att kommunen bör se över utpekad LIS-område. Kommunen anger att befintlig vägstruktur måste finnas i närområdet.</p> <p>Området är placerat långt från befintligt samhälle.</p>
		<p>Sydöst om området ligger ett onummerat område. Framgår inte ifall det ingår som del av LIS.12. Länsstyrelsen önskar förtydligande och tar inte med området eftersom nummer och beskrivning saknas.</p>
13	Ekaren	<p>Området avser att möjliggöra fritids- och permanentbostadsbebyggelse och gemensamma småbåtsanläggningar.</p> <p>Länsstyrelsens kommentar: Eventuell bebyggelse bör placeras på västra sidan om vägen för att säkerställa fri passage. Särskilt där området mellan väg och strand är mycket smalt. Gällande båtar se exempelvis skrivelse för LIS.1</p> <p>Eftersom området avser permanentbostadsbebyggelse bör en beskrivning om möjlighet till användning av kollektivtrafik redovisas.</p>

		<p>I beskrivningen för LIS.13 anger kommunen att det finns ett område med höga naturvärden på sjöns östra sida. Kommunen behöver förtydliga vilket område de avser. Länsstyrelsen kan inte lämna synpunkter på detta område eftersom lokaliseringen är okänd. Söder om Ekbo och föreslaget LIS-område ligger Trollbergets naturreservat.</p>
14	Klubbäcksjön	<p>Området avser att möjliggöra fritids- och permanentbostadsbebyggelse och gemensamma småbåtsanläggningar.</p> <p>Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen anser att kommunen bör se över utpekat LIS-område. Kommunen anger att befintlig vägstruktur måste finnas i närområdet.</p> <p>Området är placerat långt från befintligt samhälle. Ingen beskrivning finns gällande närhet till kollektivtrafik eller hur exploatering av området ska kunna främja samhällsutveckling.</p> <p>Inom utpekat område finns jordbruksmark. Betesmarken behöver undantas exploatering.</p> <p>Området ligger delvis inom aktsamhetsområde – efterarbetad. Utpekat LIS-område ligger även inom aktsamhetsområde – strandnära.</p>
15	Vittersjön	<p>Området avser att möjliggöra fritids- och permanentbostadsbebyggelse och</p>

		<p>gemensamma småbåtsanläggningar.</p> <p>Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen anser att kommunen behöver se över utpekad LIS-område. Det nämnda fågelskyddsområdet på Brudholmen (Jungfruholmen) verkar vara upphävt sedan 1999. Med tanke på områdets friluftsvärden (se nedan) är det ej lämplig med ny bebyggelse runt sjön, men ett fåtal nya bostäder kan vara lämpligt i anslutning till befintlig bebyggelse t ex vid Sjövik, och med tydlig fri passage. I övrigt samma bedömningar gällande båtbyggor som för exempelvis LIS 1.</p> <p>Hela sjön ingår i Naturvårdsprogrammet yta 64, där kan följande utläsas: VITTERSJÖN - skogssjö, utflyktsmål Vittersjön är till karaktären en norrländsk skogssjö, helt omgiven av barrskog och fri från mer omfattande övervattensvegetation. Sjön är känd för sitt goda och livskraftiga bestånd av flodkräfta. Vittersjön, som är ett omtyckt utflyktsmål, utnyttjas året runt för ett omfattande fritidsfiske. Fritidsbebyggelse förekommer på flera ställen men sjön ger trots det ett intryck av orördhet. Det är från naturvårdens synpunkt angeläget att eventuell tillkommande fritidsbebyggelse koncentreras och planeras på ett sådant sätt att sjöns</p>
--	--	---

		<p>karaktär av orörd skogssjö bibehålls.</p> <p>Området är placerat långt från befintligt samhälle. Ingen beskrivning finns gällande närhet till kollektivtrafik eller hur exploatering av området ska kunna främja samhällsutveckling. Eftersom området avser permanentbostadsbebyggelse bör en beskrivning om möjlighet till användning av kollektivtrafik redovisas.</p> <p>Del av akksamhetsområde – strandnära ligger inom utpekat LIS-område.</p>
		<p>I norra delen av Vittersjön finns på den digitala kartan ett onummerat område. Det finns ingen beskrivning i samrådsunderlaget. Det är oklart om det ska vara ett LIS område. Kommunen behöver förtydliga detta. Länsstyrelsen gör ingen bedömning av området.</p>
16	Hedsjön	<p>Området avser att möjliggöra fritidshusbebyggelse och gemensamma småbåtsanläggningar.</p> <p>Del av utpekat LIS-område ligger inom akksamhetsområde – strandnära.</p>
17	Vallsjön	<p>Området avser att möjliggöra fritids- och permanentbostadsbebyggelse och gemensamma småbåtsanläggningar.</p> <p>Länsstyrelsens kommentar: Jordbruksmark finns delvis inom</p>

		<p>utpekade område. Exploatering på jordbruksmark ska undvikas.</p> <p>Området ligger delvis inom översvämningsrisk. Kommunen anger i kriterier för utpekande av LIS-områden att områden inom risk för översvämnning ej ska pekas ut.</p>
--	--	---

Hälsa och säkerhet

Förorenade områden

Länsstyrelsen anser att kartmaterialet som presenteras för förorenade områden är bra. Eftersom databasen över potentiellt förorenade områden uppdateras regelbundet är det viktigt att kartmaterialet kopplat till en datakälla hålls uppdaterad.

Arbetet med förorenade områden beskrivs översiktligt i planen men det är positivt att särskild hänsyn ska tas till förorenade områden i den fysiska planeringen.

Det är viktigt med medvetenhet om huruvida utpekade områden för exploatering berör förorenade områden. I avsnittet "Förändrad markanvändning – mångfunktionell bebyggelse" beskrivs olika områden där förändrad markanvändning kommer att ske. Till exempel angränsar planerad bostadsbebyggelse inom området MB2 till ett av kommunens riskklass 1 objekt med bland annat höga halter arsenik och PAH. Detta skulle kunna påverka planerad markanvändning.

Översiktsplanen saknar bedömning av huruvida förorenade områden kan utgöra hinder för genomförande av planerad bebyggelse. Vidare saknas förorenade områden även i analysen av intressekonflikter. Även om ett förorenat område inte behöver utgöra ett hinder för bebyggelse kan det orsaka praktiska och ekonomiska försvåranden. Länsstyrelsen anser att kommunen behöver föra ett resonemang kring detta och tydligt beskriva huruvida förorenade områden kan utgöra hinder för genomförande av planerad bebyggelse.

Farligt gods

Kommunen anger i samrådsunderlaget att gällande vägledning och rekommendationer ska följas vid planering av ny bebyggelse intill farligt godsleder. Vidare beskriver kommunen att lokala förutsättningar på

platsen samt samråd ska ske med räddningstjänst eller annan sakkunnig inom 150 meter från farligt godsleder.

Av miljökonsekvensbeskrivningen framgår att majoriteten av de planerade utbyggnadsområdena för bostäder uppfyller de av Länsstyrelsens rekommenderade skyddsavstånden. Kommunen anger att vidare riskanalys lämpligen sker i detaljplaneskedet för de utbyggnadsområden som understiger rekommenderade skyddsavstånd.

Länsstyrelsen är positiv till att resonemang och vidare riskanalys ska ske. Detta ger en bra utgångspunkt för planering av bebyggelse intill transportleder för farligt gods. För att ytterligare tydliggöra var det kan finnas risk för intressekonflikter mellan utvecklingsområden och farligt godstransporter kan kommunen även överväga att presentera riskhanteringsavståndet i kartmaterialet.

Länsstyrelsen vill i sammanhanget informera om att Länsstyrelsen arbetar med att ta fram en vägledning för planläggning intill transportleder för farligt gods anpassat för vårt län. Vägledningen beräknas vara klar till sommaren 2022. Fram till att detta dokument är färdigställt rekommenderas att kommunerna utgår från RIKTSAM eller Länsstyrelsen i Dalarnas vägledning.

Riskhänsyn – Farlig verksamhet

I Ockelbo kommun finns idag endast en verksamhet (bergtäkt) som omfattas av Sevesodirektivet. I övrigt finns inga anläggningar som omfattas av regelverket kring storskalig kemikaliehantering enligt Sevesodirektivet och/eller farlig verksamhet enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (2 kap 4 §).

Länsstyrelsen anser kommunen bör lyfta fram hur eventuell nyetablering av farlig verksamhet bör hanteras samt var det är lämpligt eller olämpligt att placera.

Buller

Bullerfrågan hanteras väldigt övergripande i översiktsplanen samt i miljökonsekvensbeskrivningen och det saknas tydliga ställningstaganden. Kommunen beskriver i viss mån att bullerproblematik finns från trafikbuller inom kommunen och kommunen nämner att ingen utredning gjorts av industribuller. I miljökonsekvensbeskrivningen nämns inte buller som en specifik miljöpåverkan men finns inbakat i Trafikrelaterade frågor samt under Övrig Påverkan Hälsa och säkerhet.

I översiktsplanen kan Länsstyrelsen inte se att kommunen lyft fram buller som någon generell bedömningsgrund för lämplig bebyggelseutveckling. Vidare anser Länsstyrelsen att kommunen heller inte varit tydlig i ställningstaganden i avsnitt Buller.

Tydliga ställningstaganden och målbilder från kommunen avseende buller saknas. Länsstyrelsen anser att kommunen ska föra ett tydligare resonemang gällande bulleraspekter kontra lämplig bebyggelseutveckling. Översiktsplanen ger ingen vägledning för att minska riskerna för människor att bli negativt påverkade av buller. Den fysiska planeringen är ett viktigt och bra verktyg för att säkerställa en god bullermiljö.

Kommunens utvecklingsområden visar dock på potentiella intressekonflikter. Detta har enbart delvis lyfts fram i miljökonsekvensbeskrivningen.

Länsstyrelsen ser bland annat följande utvecklingsområden och potentiella intressekonflikter kopplat till buller:

- MB.1 och VI.1 – Bebyggelseutveckling pekas ut i anslutning till utvecklingsområde för industri och verksamhet. Buller nämns inte som aspekt i MB.1 och eventuella behov av bullerbegränsningar nämns inte i VI.1
- MB.5, MB7 och SB.2 tar också upp buller som aspekter som behöver beaktas i det kommande planarbetet.
- VI.2, VI.3 och VI.6 framhåller att platserna är bäst lämpade för industriverksamheter av mindre störande karaktär. Ändå pekas VI.2 ut som lämplig för återvinningscentral. En verksamhet som absolut kan alstra en hel del buller.

Radon

Länsstyrelsen kan inte lokalisera kartlager för radon och har därför inte granskat om det finns några intressekonflikter mot planerad eller befintlig markanvändning.

Klimatanpassning

Enligt 3 kap. 10§ PBL ska Länsstyrelsen verka för att bebyggelse och byggnadsverk inte blir olämpliga med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsen ska dessutom ge råd i övrigt om tillämpningen av bestämmelserna i denna lag, om det behövs från allmän synpunkt.

Kommunen ger en bra beskrivning, på sidan 39, av konsekvenser kring värme och höga temperaturer men strategier för att hantera frågan behöver utvecklas, även för befintliga miljöer. Kommunen behöver till exempel ställa sig frågor liknande, Vilken typ av åtgärder ska motverka värmeböljor, och kräver det några särskilda prioriteringar vad gäller markanspråk? Finns det områden där kompletterande tekniska lösningar krävs, som kräver utrymme eller teknikförändring såsom ett ökat elbehov för kylning?

Högre temperaturer, såväl som naturolyckor till exempel översvämningar kan orsaka problem för dricksvattenförsörjningen. I samband med att Ockelbo kommun arbetar fram en VA-plan behöver arbetet också klimatanpassas, bland annat genom en inventering av risker och åtgärder som behövs kopplat till klimatförändringarna.

Det är positivt att kommunen, på sidan 42, skriver att dagvatten ska vara väldimensionerad och klimatanpassad, men det bör förtydligas vad som avses med detta såväl som vad som avses med att det ska vara en värdeskapande resurs.

Kommunen anger i samrådsmaterialet, på sidan 42, att ”Dagvatten ska ses som en resurs samt vara värdeskapande, väldimensionerad och anpassad för ett förändrat klimat.” Länsstyrelsen anser att kommunen behöver förtydliga denna mening. Hur ska dagvatten vara en resurs och värdeskapande? För att uppnå en hållbar dagvattenhantering ska den vara väldimensionerad anpassad till de utmaningar som finns, bland annat skyfall och förorenande ämnen.

Länsstyrelsen ser fram emot att ta del av VA-planen som även enligt handlingarna innehåller omhändertagande av dagvatten. För att nå fastställda miljömål behöver hantering av dagvatten och snömassor ske på ett hållbart och resurseffektivt sätt och säkerställas så att de utmaningar som finns med skyfall och förorenande ämnen tas om hand.

Under rubriken dagvatten, på sidan 90, finns ett visst förtydligande gällande vilka klimataspekter som avses, även om det vore positivt om kommunen gör detta ännu tydligare. Det är positivt att fokus läggs på enkla och småskaliga lösningar, såväl som öppna lösningar. Utöver kraftigare nederbörd och höjda vattennivåer kan även antalet nollpassager komma att öka i framtiden, vilket kan innebära att mer regn kan komma att falla vintertid, när vissa vanliga dagvattenlösningar såsom brunnar och trummor i ytligt läge kan vara frysta. Detta perspektiv är bra att beakta när planering görs av nya och klimatsäkrade dagvattenlösningar.

Ras, skred, översvämning och erosion

I samrådsmaterialet, på sidan 39, framgår det att nya bostäder i riskområden generellt ska utformas för att klara en risknivå motsvarande ett 100-årsregn, men att mindre viktiga byggnader kan undantas detta. Det framgår också att nya detaljplaner i områden som riskerar översvämning ska klara risknivån motsvarande ett 100-årsregn för att säkra byggnader, vägar och annan infrastruktur. Det är viktigt att observera att det är något olika krav kring sannolikheterna för översvämning beroende på om de orsakas av översvämmande vattendrag eller av skyfall. Länsstyrelsen vill också belysa att det är viktigt att komma ihåg att exempel på samhällsfunktioner av betydande vikt, utöver vårdcentraler och skolor, också kan vara infrastruktur såsom vägar med tillfart för räddningstjänst eller VA-ledningar.

Länsstyrelsen vill lyfta fram Boverkets riktlinjer² som säger att ny sammanhållen bebyggelse och samhällsviktig verksamhet vid sjöar och vattendrag ska placeras utanför beräknat högsta flöde, samt vara utformade så att det är en lägre sannolikhet än 1/100 för att området ska översvämmas vid skyfall. För samhällsfunktioner och bebyggelse av mindre vikt gäller att sannolikheten ska vara mindre än 1/200 för att översvämmas från sjöar och vattendrag, samt 1/100 att översvämmas vid skyfall. Undantag kan göras för enklare byggnader, garage och båthus.

Länsstyrelsen anser att kommunen behöver se över och förtydliga de riktlinjer som presenteras kopplat till översvämning från skyfall samt sjöar och vattendrag.

Klimatförändringar kopplat till förändrad nederbörd, förändrade flöden och översvämningar är väl skrivet i översiktsplanen. Länsstyrelsen anser dock att kommunen behöver utveckla hur dessa förändringar påverkar bebyggelsen och samhället inom just Ockelbo kommun och koppla de framtagna strategierna och ställningsantagandena till dessa konsekvenser.

I översiktsplanen är det lämpligt att översiktligt redovisa geologiska och geotekniska förhållanden samt eventuella risker, som underlag för strategiska val av markanvändning. Särskilt bör framgå i vilken utsträckning de geotekniska säkerhetsfrågorna är styrande för markanvändningen, det vill säga områden där markens stabilitet kan orsaka svårigheter vid planläggning och/eller särskilt behöver utredas i samband med detaljplaneläggning eller bygglovgivning. Kommunen behöver se över om utpekade områden för ändrad markanvändning berörs av områden där markens stabilitet behöver utredas framåt.

² Boverkets hemsida - [Utgångspunkter för bedömning av översvämningsrisker](#)

En strategi för hur de geotekniska frågorna ska klarläggas bör ingå som underlag till översiktsplanen och innehålla:

- Identifierade områden med osäkra förhållanden eller förutsättningar för försämrad säkerhet med hänsyn till skred och ras i jord och berg, erosion, översvämning, områden med begränsad byggbarhet till följd av komplicerade geotekniska förhållanden
- Identifiering av områden där det krävs detaljerade geotekniska utredningar inför detaljplanearbetet
- Riktlinjer för eventuella restriktioner m.h.t. geotekniska förhållanden
- Översiktlig bedömning av hur klimatförändringen kan påverka de geotekniska frågeställningarna

Avsikten med en strategi är att ange vad som ska utredas för att ha en beredskap för detta i samband med detaljplaneläggning. Det kan t ex påverka i vilken ordning kommunen planlägger områden eller att kommunen samordnar utredningar för flera områden. Strategin innebär också att de geotekniska säkerhetsfrågorna kommer med tidigt i planläggning och bygglovgivning vilket är ett stöd för att styra markanvändning mot ökad säkerhet och minskade kostnader.

Länsstyrelsen anser att det är positivt kommun har tagit ställning till att nybyggnation i första hand ska lokaliseras till områden där risken är låg avseende ras, skred, översvämning, högt grundvatten och mark med dåliga förutsättningar. Genom att beskriva dessa faktorer samlat tydliggörs att de inverkar på varandra, men kopplingen skulle med fördel kunna förtydligas ännu mer i materialet. Eftersom nybyggnation inte utesluts på sådana områden kan det också vara bra att förtydliga strategier och ambitioner med eventuell nyexploatering på sådan mark och exempelvis vilken typ av bebyggelse som kan vara lämplig på sådana platser samt vilka åtgärder som kan vidtas för att motverka riskerna.

Kapitlet om klimatanpassning hänvisas till tre kartlager;

Ras, skred och erosion, Översvämningskartering samt Lågpunktskartering. Bland de digitala kartorna som finns redovisas dock även lager för akksamhetsområden och strandnära erosion, detta kan vara bra underlag att förtydliga i texten. Länsstyrelsen anser att det också kan vara en god idé att redovisa en jordartskarta.

Av översiktsplanen behöver det framgå att all form av exploatering i eller ovanför branta slänter som innebär borttagning av vegetation, kan öka sannolikheten för ras ytterligare.

Vad det gäller erosion – kust, vattendrag, sjöar och mark behöver kommunen beskriva hur frågan ska hanteras i kommande planarbete. Kommunen behöver redovisa sitt ställningstagande för hur utpekade områden med förutsättningar för låg stabilitet ska hanteras. Ställningstagandet bör inbegripa både ny och befintlig bebyggelse men även vegetation, parker och andra grönområden bör ingå.

Avsikten med ett ställningstagande är att tydligt peka på hur geotekniska säkerhetsfrågor ska hanteras i kommande detaljplanering samt i bygglov. I ställningstagandet redogörs för om områden helt ska undvikas vid ny byggnation eller om det krävs särskilda utredningar eller åtgärder (exempelvis skyddsavstånd) för att det ska bli aktuellt med en exploatering. På detta sätt får kommunen en god beredskap inför kommande detaljplaneläggning eller i bygglovsärenden. Om de geotekniska säkerhetsfrågorna berör större områden kan kommunen redan i sitt ställningstagande peka på att ett specifikt område kräver fördjupade utredningar innan eller under detaljplaneskedet.

Utöver de klimatlaster som redan idag påverkar stabiliteten (exempelvis vattennivåer, vågkrafter, grundvattennivåer, temperaturer) så kommer ett förändrat klimat innebära att stabiliteten kan försämrats ytterligare. Dels genom effekterna av klimatförändringen (exempelvis ökad nederbörd, mer frekventa skyfall), dels påverkan genom klimatanpassningsåtgärder (exempelvis översvämningsskydd). Det är därför viktigt att kommunen i översiktsplanen beskriver samtliga aspekterna av klimatpåverkan samt i sitt ställningstagande redogör för hur dessa aspekter ska hanteras i kommande detaljplaner och bygglov.

I aktuell översiktsplan bör kommunens ställningstagande kompletteras med följande:

Redogör för kommunens bedömning av hur klimatförändringen kan påverka de geotekniska förutsättningarna samt risken för skador på den bebyggda miljön till följd av översvämning, ras, skred och erosion. Exempelvis genom att göra ett tillägg i Kommunens ställningstagande klimatanpassning, sidan 42 i översiktsplanen.

I samband med detaljplanering ska alltid en bedömning av ras, skred och erosion i enlighet med PBL genomföras. Effekten av klimatförändringar ska alltid vägas in i bedömningen. Detta bör framgå av översiktsplanen. Det bör framgå i vilken utsträckning de geotekniska säkerhetsfrågorna är styrande för markanvändningen, det vill säga områden där markens

stabilitet kan orsaka svårigheter vid planläggning och/eller särskilt behöver utredas i samband med detaljplaneläggning eller bygglovgivning. Nivåförändringar som exempelvis fyllning och schakt kan öka sannolikheten för ras och skred. Detta behöver uppmärksammas i översiktsplanen.

Vidare läsning

SMHI:s länsvisa rapport ”Framtidsklimat i Gävleborgs län, Klimatologi nr 36, 2015.

Boverkets vägledning, se länk nedan.

[Klimatanpassning i planeringen](#)

Länsstyrelsernas framtagna metodstöd Klimatrelaterade risker i översiktsplanering, se länk nedan.

[Klimatrelaterade risker i översiktsplanering - metodstöd \(lansstyrelsen.se\)](#)

SGI har i ett regeringsuppdrag om harmonisering av statligt framställda planeringsunderlag avseende ras, skred och erosion tillsammans med bland annat MSB och SGU tagit fram en

Vägledning ras, skred och erosion. Se länk nedan.

[Kartunderlag om ras, skred och erosion](#)

Underlagen från Vägledning ras, skred och erosion finns även åskådliggjorda i en kartvisningstjänst. Rekommenderar kommunen att ta del av karteringarna Förutsättningar för skred i finkorniga jordar – Lutningsanalys, Förutsättningar för skred i finkorniga jordar – strandnära områden, Stränders eroderbarhet vid sjöar, havskust och vattendrag samt Skogsstyrelsens kartering Områden där skogsbruk och exploatering kan orsaka erosion, ras och slamströmma.

[Kartvisningstjänst ras, skred och erosion](#)

Övriga synpunkter

Ändrad markanvändning

Sammanhängande bostadsbebyggelse

Kommunen redovisar i samrådsunderlaget ett område för sammanhängande bostadsbebyggelse – SB.2 Kyberg. Det finns enbart en kort beskrivning om att området behöver utredas vidare i kommande detaljplanearbete och texten visar exempel på utmaningar som behöver hanteras.

Länsstyrelsen vill lyfta fram att flera intressekonflikter finns för utpekat SB-område. Området ligger i nära anslutning till farligt gods led, inom strandskyddat område, nästan helt inom översvämningsskartering samt inom aktsamhetsområde – strandnära. Länsstyrelsen anser att det är viktigt att kommunen redan i översiktsplanarbetet hanterar och belyser de knäckfrågor som kan komma att påverka kommande planering. Länsstyrelsen anser att kommunen behöver se över utpekat SB-område och utveckla beskrivningen för föreslaget område.

Verksamheter och industri

Kommunen behöver inom utpekade områden för verksamhet och industri tydligare beskriva förutsättningar inom området. Vad avser kommunen att utveckla området med, ska exempelvis pågående industri utvecklas eller ska området möjliggöra annan verksamhet. För området VI.4 Vittersjö finns ingen beskrivning vad kommunen avser med området. Om intressekonflikter för utpekade områden kan förekomma behöver kommunen beskriva och ta ställning till dessa.

Vindkraft

Kommunen är i översiktsplanen tydlig i inställningen till vindkraft och de ställningstagande som lyfts fram är väl motiverat och tydligt redovisade. Översiktsplanen ger en tydlig vägledning för framtida utveckling.

Vatten och avlopp

Länsstyrelsen saknar en tydlig koppling mellan utpekade utvecklingsområden för framförallt bebyggelse men även industri kopplat till vatten och avlopp samt kommande VA-plan. Kommunen anger i miljökonsekvensbeskrivningen att befintligt Va-nät i centralorten bedöms klara den kapacitet som krävs efter utbyggnad enligt planförslaget. Det vore positivt om kommunen även gör detta resonemang i översiktsplanen. Länsstyrelsen saknar även ett kommunalt ställningstagande till hur dricksvatten av god kvalitet ska säkerställas. En

översiktsplan är ett viktigt och bra underlag för att peka ut åtgärder och skyddsåtagande för att minska riskerna för negativ påverkan på dricksvatten.

Vattenskyddsområden i kommunen finns inte med i intressekonfliktkartan för ändrad markanvändning. Länsstyrelsen anser att det vore positivt om vattenskyddsområden finns med i kartunderlaget. Om ny planerad bebyggelse ligger inom vattenskyddsområdet för Ockelbo vattentäkt behöver det framgå av underlaget.

I samrådsunderlaget beskrivs ett nytt brunnsområde norr om Ockelbo. Ockelbo Vatten bör ta ställning till om befintligt vattenskyddsområde behöver revideras.

Materialförsörjning

Kommunen beskriver vilka täkter som idag är aktiva inom kommunen och konstaterar att de är lämpligt placerade långt från närmaste boende.

Bostadsförsörjning

I översiktsplanen finns en väldigt sparsam beskrivning om kommunens bostadsförsörjning. Kommunen anger enbart att bostadsförsörjningsprogrammet utgör ett viktigt underlag för den fysiska planeringen. Kommunen arbetar i skrivande stund med fram ett nytt bostadsförsörjningsprogram. Översiktsplanen är ett viktigt dokument att hantera frågor som rör kommunens bostadsförsörjning. Utifrån riktlinjerna i bostadsförsörjningsprogrammet ska kommunen i översiktsplanen peka ut behovet av bostäder, det finns ingen tydlig koppling mellan bostadsförsörjningsprogrammet och översiktsplanen.

Elnät

I Ockelbo kommun har Svenska kraftnät ledningar tillhörande transmissionsnätet (stamnätet) för el. Svenska kraftnät har ledningsrätt för kraftledningarna som är av betydelse för rikets elförsörjning. Det är positivt att kraftledningarna finns med i kartor men det vore positivt om ledningarna benämns transmissionsledningar och att översiktsplanen uppdateras med schablonavstånd samt att kommunen tydligare redovisar vilken hänsyn som behöver tas vid fortsatt planering. Kommunen behöver också beskriva vilka av kraftledningarna som tillhör transmissionsnätet och vilka som är distributionsledningar.

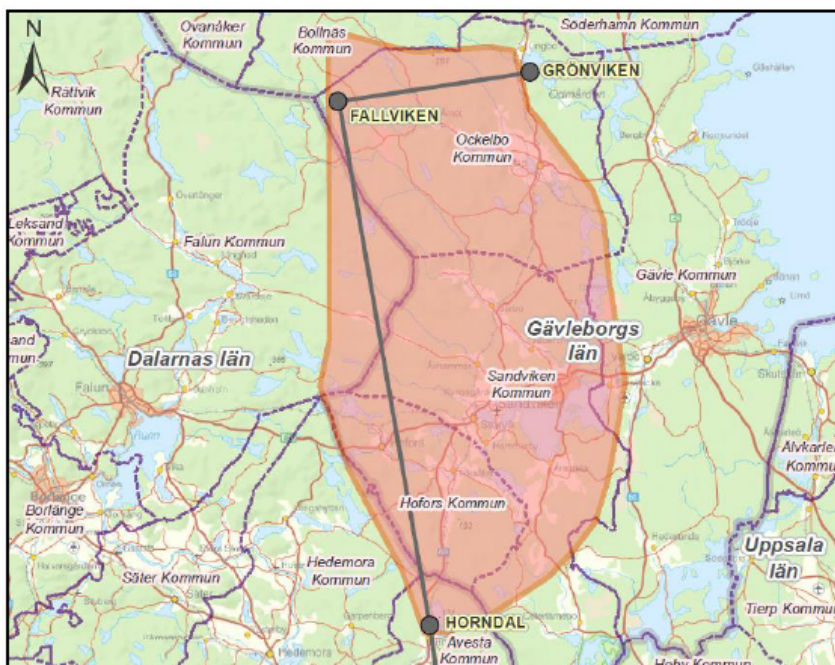
Planförslaget behöver ersättas med informationen enligt nedan, vad gäller magnetfält.

Svenska kraftnät ger inga rekommendationer utan Svenska kraftnät följer myndigheternas rekommendationer. Myndigheterna har i nuläget ingen gemensam försiktighetsstrategi eller försiktighetsprincip, utan

myndigheterna har separata rekommendationer. Det är Folkhälsomyndigheten som har uppdraget att tillsyns vägleda kommunerna.

Områdena Vittersjö och Valhalla är utpekade som tänkta utbyggnadsområden i och ligger i direkt anslutning till Svenska kraftnäts ledningar. Det är positivt att planen rekommenderar att avstånd behöver beaktas i kommande detaljplanering till kraftledningar med avseende på elektromagnetiska fält, men det behöver tydligare framgå vilken hänsyn som behövs tas till dessa vid fortsatt planering.

Det pågår förstärkningar i det svenska transmissionsnätet med nya ledningar och stationer för att ta hand om ny vindkraft, bygga bort begränsningar i nätet och för att möta samhällets höga krav på säker elförsörjning. En av de utbyggnadsplaner som berör kommunen är Svenska kraftnäts investeringspaket NordSyd. En utav utredningarna inom NordSyd berör Ockelbo kommun och kallas Ockelbopaketet och är del av Västeråsbenet. Mot bakgrund av vad som anges ovan är det lämpligt att frågan om markbehov säkerställs och att det återspeglas i översiktsplanarbetet. Kommunen bör planera för att ny mark behövs tas i anspråk för den nya ledningen och den nya stationen inom hela utredningsområdet fram till dess att val av huvudkorridor är bestämt under 2023. Se skiss nedan.

Linjen mellan Grönviken, Fallviken och Horndal är en schematisk bild av en framtida ledning och inte ett faktiskt förslag på ledning eller utredningskorridor.

Mer information finns på Svenska Kraftnäts på deras webbplats:

NordSyd | Svenska kraftnät (svk.se)

Väg och järnväg

Delar av de utpekade områdena kan komma att påverkas av väg eller järnväg. Det är viktigt att i ett tidigt skede följa de riktlinjer och avstånd som finns, så som avståndet från transportled för farligt gods samt förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader och förordningen om omgivningsbuller (2004:675)

Trafikfrågor

Länsstyrelsen ställer sig positiv till att kommunen ska ta fram en trafikstrategi för att stärka och utveckla kommunens hållbara resande. En dialog med berörda parter är positiv i kommande arbete.

Civilt försvar

Samhällsplanering är ett viktigt instrument i återuppbyggnaden av det civila försvaret. Det är bra att kommunen lyfter fram totalförsvarsfrågan och det civila försvaret.

Kommunen anger att de följer *Överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar 2018-2020*. Exempel på andra vägledning som kan vara till stöd i totalförsvarsarbetet är *vägledning om totalförsvarets intressen i samhällsplaneringen* (MSB, 2021) och *Handbok i kommunal krisberedskap* (MSB, SKR) där det bland annat finns ett avsnitt om fysisk planering enligt PBL.

Andra aspekter som bör bevakas är skyddsrum samt signalutrustning för viktigt meddelande till allmänheten.

Jordbruk

Avsnittet om jordbruksmark är väl formulerat och visar på många aspekter kring vikten av att bevara jordbruksmark. Med detta som bakgrund har kommunen i samrådsförslaget ändå valt att planlägga för bebyggelse på jordbruksmark inom vissa områden.

Ockelbo kommun har antagit en kommunal handlingsplan för Sveriges livsmedelsstrategi 2018-2030 där ett av målen är att jordbruksmark i länet inte ska minska. Länsstyrelsen anser att det är av stort symboliskt värde att kommunen visar sin vilja att inte exploatera jordbruksmark för att säkra den lokala livsmedelsproduktionen.

De ställningstaganden kommunen gör under Jordbruksmark behöver förtydligas för att jordbruksmarken i minsta möjliga mån ska

exploateras. Som kommunen beskriver i samrådsunderlaget ligger fokus på att kunna göra avsteg från grundprincipen, att inte bygga på jordbruksmark, om det krävs för byggnation av bostäder. Kommunen behöver utveckla varför avsteg från grundprincipen ska kunna göras vid ny bebyggelse.

Kulturmiljö

Kommunen beskriver kommunens fornlämningsbestånd enligt följande; De påträffade fornlämningarna i Ockelbo karaktäriseras framförallt av lämningar efter järnframställning och skogsbruk. Detta stämmer delvis, men Länsstyrelsen vill belysa att det framför allt är den stora mängden tjär- och kolningsanläggningar och blästbruksplatser, men även berghantering, med brott och täkter samt gruvor och gruvområden som är viktiga inslag i fornlämningsbilden.

Kommunen avser att vid detaljplanering eller bygglovshantering i närheten av ett område med värdefull kulturmiljö, samla in och beakta dess värden och vid behov även ta fram en kulturmiljöutredning. Länsstyrelsen påminner om att det även kan behövas arkeologiska utredningar (jämlikt kulturmiljölagen [1988:950] 2 kap. 11 §) för att utrona om några okända fornlämningar berörs.

Länsstyrelsen anser att en svaghet i samrådsmaterialet är att fornlämningar inte visas i den digitala kartbilden, utan hänvisningar sker till länsstyrelsens och RAÄ:s gis-skikt. Länsstyrelsens bedömning är att det hade varit värdefullt, och lättare att utvärdera och hantera materialet, om fornlämningar hade kunnat visas tillsammans med till exempel intressekonfliktkartan.

Naturmiljö

Art- och områdesskydd

Kommunen beskriver biotopskyddsområden enligt 7 kap. 11 § MB, på s.48 i samrådshandlingen. Länsstyrelsens anser att beskrivningen behöver förtydligas för att bli förstälig. Det är viktigt att skilja på generella biotopskyddsområden som är *"samtliga lätt igenkännbara områden av ett visst slag i landet eller i en del av landet"* (enl. 7:11 p.1) och *"att en myndighet eller kommun i det enskilda fallet får besluta att ett område ska utgöra ett biotopskyddsområde"* (enl. 7:11 p.2).

Eftersom dispens från generella biotopskyddet (ex. allé, odlingsröse, åkerholme etc.) söks hos länsstyrelsen. För övriga typer av biotopskyddsområden kan det komma att krävas beslut från andra myndigheter (ex. Skogsstyrelsen som fattar beslut om skogliga biotopskyddsområden), vilket kommunen bör vara tydliga med.

Det är även positivt att kommunen lyfter artskyddet i översiktsplanen och viktigt att detta tillsammans med viktiga naturtyper beaktas i fortsatta planprocesser och fysisk planering i kommunen i stort. Bestämmelserna i artskyddsförordningen blir allt viktigare i fortsatta planprocesser.

Grön infrastruktur och ekosystemtjänster

Det är positivt att arbetet med grön infrastruktur (GI) och den regionala handlingsplanen lyfts i samrådsunderlaget. Beskrivningen av ekosystemtjänster (EST) är utförlig och pedagogiskt upplagd.

Länsstyrelsen anser att avsnittet om GI med fördel bör utvecklas i översiktsplanen genom att exempelvis även beskriva viktiga begrepp inom arbetet med GI. Till stöd finns en nationell storymap³ information om vad värdeetrakter är samt länkar med åtkomst till Gävleborgs värdeetrakter, vilket kan rekommenderas.

Friluftsliv

År 2012 fastställde riksdagen tio nationella friluftsmål som i stora drag handlar om att bedriva och utveckla åtgärder så att förutsättningarna för friluftsutövandet förbättras. Dessa mål innefattar: tillgänglig natur för alla, starkt engagemang och samverkan, allemansrätten, tillgång till natur för friluftsliv, attraktiv tätortsnära natur, hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling, skyddade områden som resurs för friluftsliv, ett rikt friluftsliv i skolan, friluftsliv för god folkhälsa och god kunskap om friluftsliv.

Länsstyrelsen ser gärna en beskrivning hur de nationella friluftslivsmålen har tagits i beaktning för att fånga in de olika aspekterna av friluftslivet i översiktsplanen.

Invasiva arter

Länsstyrelsen vill upplysa om att invasiva främmande arter (IAS) med stor sannolikhet finns inom området för ÖP:n. Markägare har ett stort ansvar för att minimera spridning av invasiva arter. Då spridning av invasiva främmande arter är ett växande problem och ett hot mot den biologiska mångfalden ser länsstyrelsen gärna att kommunerna tar fram planer för kartläggning och bekämpning av EU-listade invasiva främmande arter.

Länsstyrelsen ser gärna att kommunen i översiktsplanen anger om det finns en plan för arbete med invasiva främmande arter eller om tex kartläggning och bekämpningsarbete planeras inom de närmsta

³ [Nationell storymap](#) – Nationella kartsnitt med värdeetrakter.

kommande åren. Mer information om invasiva främmande arter, ansvarsfrågan och EU-förordningen: [EU-förordningen om invasiva främmande arter \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se)

Energi och klimat

Länsstyrelsen vill lyfta följande delar som positiva i översiktsplanen kopplat till energi och klimat:

- Det planeras för bebyggelseutveckling i närhet av kollektivtrafik, kollektivtrafikstråk.
- Det planeras för framtagande av en energiplan
- Möjlighet finns att koppla på flera, även nya, byggnader på fjärrvärmenätet
- Förespråkande av hållbart resande
- Det planeras för genomförande av åtgärder i den framtagna gång- och cykelplanen
- Ej anlägga handelsområden för detaljhandel externt

Utifrån målbilden om hållbar miljö som anger att alla kan transportera sig fossilfritt saknas en beskrivning över hur det ska ske. Länsstyrelsen saknar beskrivning om var det ska avsättas mark för att tillgodose behovet av fossilfria drivmedel. För att främja elbilsanvändning bör laddningsmöjligheter vid offentliga verksamheter etableras.

I det planerade arbetet med framtagande av trafikstrategi bör riktlinjer för klimatskyddade, trygga och strategiskt belägna cykelparkeringar i anslutning till kollektivtrafiknoder och besöksintensiva platser tas med för att främja cykling och samtidigt främja jämställdhets- och barnperspektivet. Möjlighet till bilpool kan även utredas.

Det framgår ej av samrådsmaterialet om det kommer att vara möjligt att ansluta ny bebyggelse till fjärrvärmenätet. Det bör vara ett mål för kommunen att de bostadsområden som byggs inom tätorten ansluts till fjärrvärmenätet oavsett bostadstyp eller annan verksamhet. Finns det möjlighet att utvidga fjärrvärmenätet till en större del av tätorten än idag skulle det kunna möjliggöra befintlig bebyggelse att byta uppvärmningsform. Det vore önskvärt i de fall det finns olja och direktverkande el för uppvärmning.

Sociala hållbarhetsfrågor

Under avsnittet Social hållbarhet i samrådsförslag på översiktsplan för Ockelbo kommun finns bra underlag för kommunen att ta med i den fortsatta planeringen och arbetet med att utveckla kommunen framåt.

Funderingar finns dock kopplat till hur dessa perspektiv kommer att tas med framåt och hur kommunen kommer arbeta för att till exempel barnens perspektiv ska tas tillvara i planeringen av miljöer intill skolor och lekplatser.

Generellt bör kommunen beskriva hur:et tydligare under kommunens ställningstagande inom de olika perspektiven och strecksatserna.

Under kommunens ställningstagande bör de kunna beskriva mer hur samarbetet mellan olika avdelningar, förvaltningar och bolag bör ske i den övergripande samhällsutvecklingen eftersom det handlar om ett ändrat internt arbetssätt som de kan styra över.

Vidare saknas underlag för hur kommunen kommer följa upp att kommunens ställningstaganden följs.

Barnperspektivet

Boverket har på uppdrag av regeringen kartlagt och analyserat Boverkets, kommunernas och länsstyrelsernas arbete med planering enligt PBL och fysisk planering i förhållande till barnkonventionen. En rapport om detta togs fram 2020.

Brottsförebyggande arbete

Boverket har i samarbete med Brottsförebyggande rådet (BRÅ), Länsstyrelsen och Polismyndigheten i november 2019 tagit fram rapporten 2019:20 *Brottsförebyggande och trygghetskapande perspektiv och åtgärder i samhällsbyggnadsprocessen*. Rapporten kan användas som stöd i hur kommunen kan arbeta vidare med brottsförebyggande och trygghetskapande perspektiv i översiktsplaneringen.

Miljöbedömning

Miljökonsekvensbeskrivningen och temat konsekvenser ger tillsammans en bild av de konsekvenser som kan uppkomma i nollalternativet respektive planalternativet. Länsstyrelsen önskar dock en tydligare beskrivning av de ställningstaganden som gjort i översiktsplanen och hur de utpekade områdena faktiskt påverkar sin omgivning. Den etablering som planförslaget medför kan ändå ge en risk för negativ påverkan jämfört med utebliven exploatering. Länsstyrelsen anser att det utifrån översiktsplanen och miljökonsekvensbeskrivningen är svårt att få en

förståelse för hur kommunen valt det planförslag som redovisas och hur avvägningen mellan markalternativ genomförts. Det är svårt att bedöma om kommunen valt bästa möjliga mark- och resursanvändning. Det är positivt att kommunen valt att redovisa relevanta miljökvalitetsmål

Ärendets handläggning

I ärendet har landshövding Per Bill beslutat och Rebecca Marcher varit föredragande. I handläggningen av ärendet har avdelningarna miljö, natur, samhälle, utveckling och beredskap deltagit. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Åsa Broman och enhetschef Robert Ahlberg medverkat.

Yttranden i ärendet har även inkommit från Svenska Kraftnät, Trafikverket, Skogsstyrelsen, SGI, Luftfartsverket, Försvarsmakten, Skogsstyrelsen och PTS.

Denna handling är godkänd i Länsstyrelsens elektroniska system och har därför ingen namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.